

SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2012 R.

INFORMACJA O WYKONANIU BUDŻETÓW
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

RADA MINISTRÓW

Warszawa

2013

Wprowadzenie	5
I. Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego	9
1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	11
2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	17
2.1. Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.....	20
2.2. Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego	21
3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	22
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych jednostek samorządu terytorialnego ...	23
II. Wykonanie budżetów gmin	
1. Dochody gmin	27
1.1. Struktura dochodów	27
1.2. Dochody według źródeł pochodzenia	28
1.2.1. Subwencja ogólna	30
1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe	32
1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich	34
1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	36
1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	38
1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	40
1.2.7. Pozostałe dotacje celowe	42
1.3. Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy	44
1.4. Dochody według działów	46
1.5. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca	48
2. Wydatki gmin	48
2.1. Struktura wydatków	48
2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków	50
2.3. Wydatki według działów	51
2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów	53
2.3.2. Wydatki majątkowe według działów.....	54

2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca	57
3. Wynik budżetów gmin	58
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych gmin.....	60
5. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych ...	62
6. Wydzielony rachunek dochodów gminnych jednostek budżetowych	64
III. Wykonanie budżetów powiatów	
1. Dochody powiatów	66
1.1. Struktura dochodów	66
1.2. Dochody według źródeł pochodzenia	67
1.2.1. Subwencja ogólna	69
1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe	70
1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich	71
1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	73
1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	75
1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	77
1.2.7. Pozostałe dotacje celowe	79
1.3. Dochody według działów	80
1.4. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca	82
2. Wydatki powiatów	82
2.1. Struktura wydatków	82
2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków	83
2.3. Wydatki według działów	84
2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów	86
2.3.2. Wydatki majątkowe według działów	87
2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca	89
3. Wynik budżetów powiatów	89
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych powiatów	91
5. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych	93
6. Wydzielony rachunek dochodów powiatowych jednostek budżetowych ..	94
IV. Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu	

1. Dochody miast na prawach powiatu	96
1.1. Struktura dochodów	96
1.2. Dochody według źródeł pochodzenia	97
1.2.1. Subwencja ogólna	99
1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe	100
1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich	101
1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	103
1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	105
1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	107
1.2.7. Pozostałe dotacje celowe	110
1.3. Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy	111
1.4. Dochody według działów	113
1.5. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca	115
2. Wydatki miast na prawach powiatu	116
2.1. Struktura wydatków	116
2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków	116
2.3. Wydatki według działów	117
2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów	119
2.3.2. Wydatki majątkowe według działów	120
2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca	122
3. Wynik budżetów miast na prawach powiatu	123
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych miast na prawach powiatu	124
5. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu	125
6. Wydzielony rachunek dochodów jednostek budżetowych miast na prawach powiatu	127
V. Wykonanie budżetów województw	129
1. Dochody województw	129
1.1. Struktura dochodów	129
1.2. Dochody według źródeł pochodzenia	130
1.2.1. Subwencja ogólna	131

1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe	132
1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich	133
1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	135
1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	137
1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych	139
1.2.7. Pozostałe dotacje celowe	142
1.3. Dochody według działów	143
1.4. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca	145
2. Wydatki województw	146
2.1. Struktura wydatków	146
2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków	147
2.3. Wydatki według działów	148
2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów	150
2.3.2. Wydatki majątkowe według działów	151
2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca	152
3. Wynik budżetów województw	153
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych województw.....	154
5. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych	156
6. Wydzielony rachunek dochodów wojewódzkich jednostek budżetowych	157
VI. Zbiorcze informacje dotyczące środków na realizację projektów i programów realizowanych z udziałem środków z Unii Europejskiej, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, środków z budżetu państwa na współfinansowanie oraz płatności z budżetu środków europejskich	159
VII. Zbiorcze wykonanie budżetów związków jednostek samorządu terytorialnego	164

Spis tablic

Wprowadzenie

Podstawę gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w roku 2012 stanowiły:

- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określa:

- źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów,
- zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Największy katalog dochodów własnych mają gminy. Dochody własne gmin obejmują m.in. podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatki: rolny i leśny.

Na poziom dochodów własnych mają wpływ decyzje właściwych organów samorządowych. Ze sprawozdań budżetowych wynika, że w 2012 roku, na skutek obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz podjęcia decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty i odroczeniu terminu płatności, do budżetów gmin i miast na prawach powiatu nie wpłynęła kwota 4,4 mld zł, co stanowiło 2,5% ich dochodów ogółem oraz 5,1% dochodów własnych tych jednostek.

Skutki finansowe wynikające z decyzji organów jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r., w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 15,5%.

Istotnym źródłem dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego są udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Wielkość udziału we wpływach z podatku PIT w latach 2011 i 2012 przedstawia się następująco:

	2011	2012
Gminy	37,12%	37,26%
Powiaty	10,25%	10,25%
Województwa	1,60%	1,60%
RAZEM	48,97%	49,11%

Ustalona na 2012 r. wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego (PIT) była wyższa o 0,14 punktu procentowego od udziału ustalonego na 2011 r. (37,12%).

Wskaźnik udziału gmin we wpływach z podatku PIT, określony w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wynosi 39,34%. W 2012 r., stosownie do przepisów obowiązujących w okresie przejściowym (dotyczących finansowania pobytu pensjonariuszy w domach pomocy społecznej) udział gmin we wpływach z podatku PIT wynosił 37,26%.

Wskaźnik udziału we wpływach z CIT w 2012 r., w porównaniu, do wskaźnika obowiązującego w roku 2011, nie uległ zmianie i przedstawia się następująco:

	2011	2012
Gminy	6,71%	6,71%
Powiaty	1,40%	1,40%
Województwa	14,75%	14,75%
RAZEM	22,86%	22,86%

W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane były do prowadzenia gospodarki finansowej z uwzględnieniem regulacji wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Zgodnie z tą ustawą łączna kwota przypadających w roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych gwarancji i poręczeń nie może przekroczyć 15% planowanych dochodów, natomiast dług jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego obowiązane są stosować zasadę zrównoważenia budżetu w części bieżącej. Zgodnie z tą zasadą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (tj. nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych).

Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Wyjątek od tej zasady dotyczy jedynie środków pochodzących z budżetu UE oraz bezzwrotnej pomocy udzielanej przez państwa EFTA. Wówczas wykonane wydatki bieżące mogą być powiększone o kwotę tych środków pomocowych.

W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego sporządzały uchwały budżetowe i wieloletnie prognozy finansowe, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o finansach publicznych, które w tym zakresie nie uległy zmianie.

* * *

Miasto na prawach powiatu – na podstawie art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną – sporządza jeden budżet.

Uchwała budżetowa miasta na prawach powiatu określa poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gmin, powiatów oraz rodzajów wydatków przewidzianych na zadania realizowane przez gminy i powiaty.

W związku z powyższym, analogicznie jak w latach 1999–2011, zaprezentowano w opracowaniu część danych dotyczących dochodów miast na prawach powiatu w podziale na część gminną i powiatową. Natomiast dane, dotyczące wydatków miast na prawach powiatu podane zostały w kwotach łącznych, z uwagi na brak możliwości wyodrębnienia i omówienia wielkości wydatków tych jednostek realizowanych w podziale na zadania gminne lub powiatowe.

Podstawowym źródłem danych, dotyczących wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r., były sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków oraz zobowiązań tych jednostek, sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Zgodnie z przepisami tych rozporządzeń, wszystkie jednostki samorządu terytorialnego sporządzają i przekazują do Ministerstwa Finansów, raz na kwartał, sprawozdania z wykonania planów dochodów i wydatków budżetowych w pełnej szczegółowości, tj. dział, rozdział, paragraf, sprawozdania o nadwyżce/deficycie budżetowym, sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń.

Sprawozdania te jednostki samorządu terytorialnego przekazują do Ministerstwa Finansów – za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych – w formie elektronicznej, jako pliki określonego formatu o zdefiniowanej strukturze.

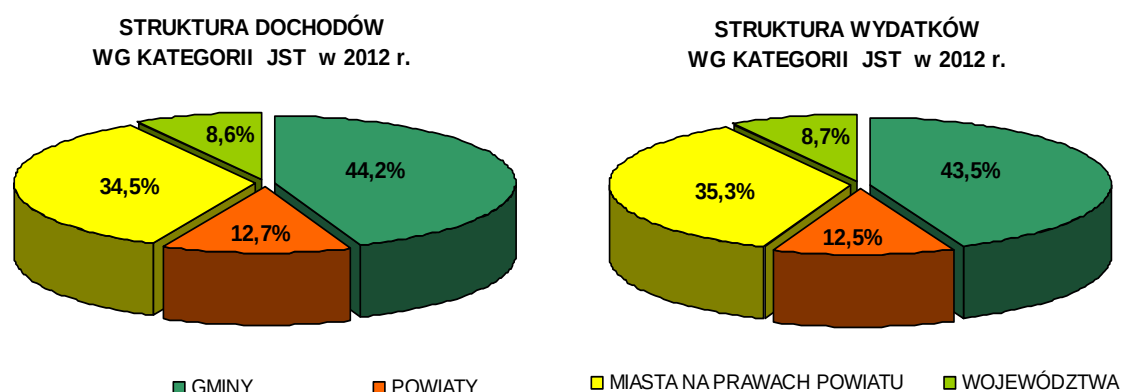
We wszystkich tablicach zbiorczych prezentowane są dane, zestawione na podstawie sprawozdań rocznych, otrzymanych przez Ministerstwo Finansów od jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe (działające na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych), rachunki dochodów i wydatków, o których mowa w art. 223 ust.1 ustawy o finansach publicznych¹.

W części opisowej, dotyczącej dotacji celowych z budżetu państwa przeznaczonych na dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, wykorzystano dane ze sprawozdań z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

¹ Dane liczbowe zostały opracowane w oparciu o sprawozdania jednostek samorządu terytorialnego za 2012 rok według stanu na dzień 5 kwietnia 2013 roku. Dane te nie uwzględniają korekt nadesłanych w późniejszym terminie. Wielkości ujęto w zaokrągleniu do tysiąca złotych, na skutek czego powstały niewielkie rozbieżności w prezentowanych danych liczbowych.

I. Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały dochody ogółem w wysokości 177.413.491 tys. zł, tj. 97,6% planu rocznego, wydatki w wysokości 180.459.271 tys. zł, tj. 93,4% planu. Budżety ich zamknęły się deficytem w wysokości 3.045.780 tys. zł, przy planowanym deficycie w wysokości 11.432.906 tys. zł.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów ogółem, zrealizowanych w 2012 r. przez jednostki samorządu terytorialnego, dochody ogółem gmin i miast na prawach powiatu stanowiły 78,7% dochodów ogółem zrealizowanych przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego natomiast ich wydatki ogółem stanowiły 78,8% wszystkich wydatków finansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego ogółem oraz na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków unijnych prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4 : 3)	Struktura	Dynamika (4 : 2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	171 309 129	181 841 844	177 413 491	97,6	-	103,6
w tym:						
na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych	16 344 900	19 271 247	17 078 431	88,6	100,0	104,5
z tego:						

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4 : 3)	Struktura	Dynamika (4 : 2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Gminy	6 458 828	6 961 635	5 873 046	84,4	34,4	90,9
Powiaty	1 842 539	1 587 268	1 341 316	84,5	7,9	72,8
Miasta na prawach powiatu	3 591 660	5 756 147	5 524 420	96,0	32,3	153,8
Województwa	4 451 871	4 966 197	4 339 649	87,4	25,4	97,5
Wydatki ogółem w tym:	181 594 742	193 274 751	180 459 271	93,4	-	99,4
na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych z tego:	24 046 151	24 677 697	20 658 318	83,7	100,0	85,9
Gminy	9 634 502	8 600 315	7 138 501	83,0	34,6	74,1
Powiaty	2 326 764	1 735 286	1 397 589	80,5	6,8	60,1
Miasta na prawach powiatu	6 595 905	8 593 369	7 139 969	83,1	34,6	108,2
Województwa	5 488 981	5 748 726	4 982 260	86,7	24,1	90,8
<i>udział dochodów na programy i projekty unijne w dochodach ogółem</i>	9,5%	10,6%	9,6%	-	-	-
<i>udział wydatków na programy i projekty unijne w wydatkach ogółem</i>	13,2%	12,8%	11,4%	-	-	-

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. dochody jednostek samorządu terytorialnego na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych stanowiły 9,6% ich dochodów ogółem, natomiast wydatki na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych stanowiły 11,4% ich wydatków ogółem.

Jednostki samorządu terytorialnego dochody na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych wykonały w wysokości 17.078.431 tys. zł i w porównaniu do 2011 r., były wyższe o 4,5%.

Jednostki samorządu terytorialnego wydatki na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych wykonały w wysokości 20.658.318 tys. zł.

Dochody i wydatki bez środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wg kategorii jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4 : 3)	Dynamika (4 : 2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem	171 309 129	181 841 844	177 413 491	97,6	103,6
Dochody bez dochodów na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych z tego:	154 964 229	162 570 597	160 335 060	98,6	103,5
Gminy	69 371 852	73 751 638	72 534 431	98,3	104,6
Powiaty	21 709 034	21 360 156	21 181 587	99,2	97,6
Miasta na prawach powiatu	53 268 118	56 605 806	55 722 600	98,4	104,6
Województwa	10 615 227	10 852 999	10 896 442	100,4	102,6
Wydatki ogółem	181 594 742	193 274 751	180 459 271	93,4	99,4
Wydatki bez wydatków na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych z tego:	157 548 591	168 597 054	159 800 953	94,8	101,4
Gminy	70 052 364	75 974 801	71 352 919	93,9	101,9
Powiaty	21 732 009	22 013 522	21 078 935	95,8	97,0
Miasta na prawach powiatu	54 914 570	59 161 351	56 590 846	95,7	103,1
Województwa	10 849 648	11 447 380	10 778 253	94,2	99,3

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)

1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

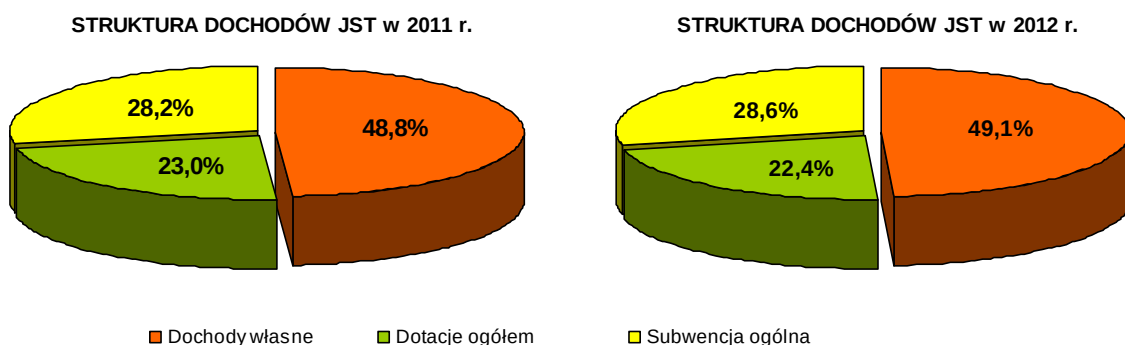
W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego wykonały dochody ogółem wyższe o 3,6% w porównaniu do dochodów wykonanych w 2011 r.

Dochody zrealizowane przez gminy, powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa w latach 2011 - 2012 prezentuje tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
GMINY	75 830 680	80 713 273	78 407 477	97,1	103,4
POWIATY	23 551 573	22 947 424	22 522 904	98,2	95,6
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	56 859 778	62 361 952	61 247 019	98,2	107,7
WOJEWÓDZTWA	15 067 098	15 819 195	15 236 091	96,3	101,1
OGÓŁEM JST	171 309 129	181 841 844	177 413 491	97,6	103,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Gminy, miasta na prawach powiatu i województwa wykonały dochody w 2012 r. wyższe niż w 2011 r.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., udział dochodów własnych zwiększył się o 0,3 punktu procentowego i subwencji ogólnej o 0,4 punktu procentowego, natomiast udział dotacji zmniejszył się o 0,6 punktu procentowego.

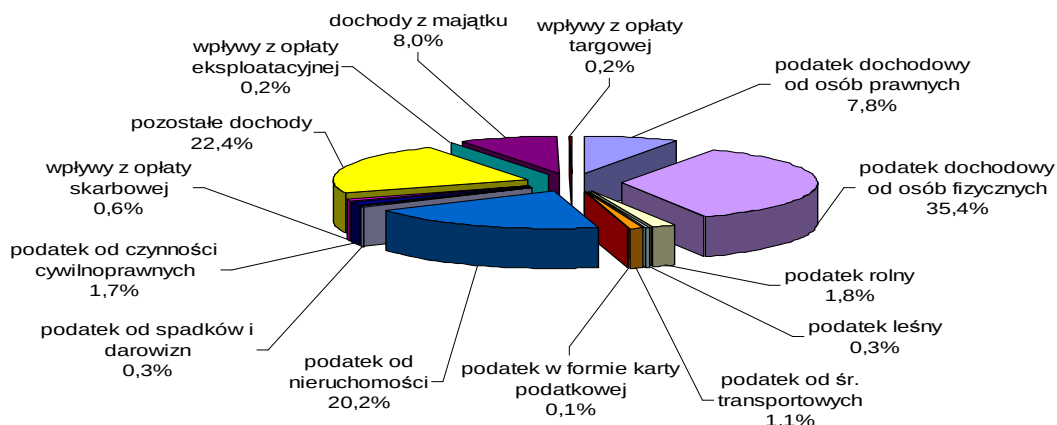
Wykonanie i dynamikę dochodów jednostek samorządu terytorialnego prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem, z tego:	171 309 129	181 841 844	177 413 491	97,6	103,6
Dochody własne	83 644 056	89 234 087	87 091 254	97,6	104,1
Dotacje ogółem	39 317 204	42 005 437	39 664 686	94,4	100,9
Subwencja ogólna	48 347 869	50 602 320	50 657 550	100,1	104,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., najwyższą dynamiką charakteryzowały się subwencja ogólna oraz dochody własne odpowiednio 104,8% oraz 104,1%.

STRUKTURA DOCHODÓW WŁASNYCH JST W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. największy udział miały dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych - 35,4%.

Stosownie do art. 3 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych są dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego.

Wielkość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2012 r. i sposób ustalania omówiono szczegółowo we wprowadzeniu.

Według danych Ministerstwa Finansów, w 2012 roku na rachunki jednostek samorządu terytorialnego przekazane zostały dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 30.812.513 tys. zł.

W porównaniu do roku 2011, jednostki samorządu terytorialnego w roku 2012 otrzymały dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wyższe o 4,7%.

Kolejnym istotnym źródłem dochodów własnych były dochody z podatku od nieruchomości, które w 2012 r. stanowiły 20,2% dochodów własnych, plan tych dochodów został zrealizowany w 101,1%, a wykonanie było wyższe o 8,3% od wykonania w 2011 r.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów jednostek samorządu terytorialnego przedstawiono w tabelach załączonych do sprawozdania.

Wykonanie subwencji ogólnej w 2012 r.

W 2012 r. – według danych Ministerstwa Finansów – na rachunki jednostek samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej w wysokości 50.090.536 tys. zł (bez rezerw), co stanowiło 100,0% kwot zaplanowanych na ten cel (po zmianach).

Na powyższą kwotę subwencji ogólnej składały się:

- część oświatowa w wysokości	- 39.161.095 tys. zł,
- część wyrównawcza w wysokości	- 8.692.744 tys. zł,
- część równoważąca w wysokości	- 1.534.782 tys. zł,
- część regionalna w wysokości	- 687.171 tys. zł,
- część rekompensująca w wysokości	- 14.744 tys. zł.

Część rekompensująca subwencji ogólnej, stosownie do ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U. Nr 188, poz. 1840, z późn. zm.), przeznaczona jest na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych. Część tę mogą otrzymać gminy oraz miasta na prawach powiatu (w części gminnej), o ile są uprawnione do uzyskania takiej rekompensaty.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w budżecie państwa tworzy się rezerwę subwencji ogólnej przeznaczoną na dofinansowanie:

- 1) inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu,
- 2) utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu,
- 3) remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

Na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, rezerwą dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Rezerwa ta została w całości rozdysponowana w sposób uzgodniony z Ministrem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Minister Finansów przekazał środki w pełnej wysokości

do właściwych samorządów według harmonogramu zaproponowanego przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Środki z rezerwy, o której mowa wyżej, w łącznej wysokości 335.999 tys. zł, otrzymały 144 jednostki samorządu terytorialnego, z tego:

- 185.614 tys. zł otrzymało 37 miast na prawach powiatu,
- 108.094 tys. zł otrzymały 94 powiaty,
- 42.291 tys. zł otrzymało 13 województw.

Zgodnie z art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zwroty nienależnie otrzymanych przez jednostki samorządu terytorialnego kwot części subwencji ogólnej tworzą rezerwę subwencji przeznaczoną dla jednostek samorządu terytorialnego, którą dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego.

Dodatkowo, w 2012 r. rezerwa ta została zwiększona o nierozdzielone środki części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin. Zgodnie bowiem z art. 21a ust. 3 pkt 6 i ust. 4 pkt 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli wyliczona kwota części równoważącej subwencji ogólnej jest wyższa od kwoty należnej, wówczas gminy otrzymują kwoty należne, a pozostałe nierozdzielone środki zwiększają rezerwę, o której mowa wyżej.

Środki z ww. rezerwy subwencji ogólnej, w łącznej wysokości 231.015 tys. zł zostały rozdysponowane w sposób uzgodniony ze stroną samorządową Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i otrzymało je 2.756 jednostek samorządu terytorialnego, z tego:

- 109.333 tys. zł otrzymało 2414 gmin,
- 91.648 tys. zł otrzymało 65 miast na prawach powiatu,
- 30.034 tys. zł otrzymało 277 powiatów.

Wykonanie części oświatowej subwencji ogólnej w 2012 r.

Część oświatowa subwencji ogólnej ustalana jest na finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), w szczególności na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek, a także dotowanie szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek

samorządu terytorialnego ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych (art. 28 ust. 1).

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2012 r. - ustalona została w wysokości 38.711.095 tys. zł.

Po uwzględnieniu zwiększenia, dokonanego w trakcie roku budżetowego 2012, o środki z rezerwy celowej nr 74 „Zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu planowanego wzrostu składki rentowej” w wysokości 450.000 tys. zł, - część oświatowa subwencji ogólnej na 2012 r. dla jednostek samorządu terytorialnego - wyniosła ostatecznie 39.161.095 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunki jednostek samorządu terytorialnego przekazane zostały środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 39.161.095 tys. zł, – w tym dla:

- gmin	18.100.847 tys. zł,
z tego:	
gminom wiejskim	8.867.512 tys. zł,
gminom miejskim	3.336.101 tys. zł,
gminom miejsko-wiejskim	5.897.234 tys. zł,
- powiatów	7.992.558 tys. zł,
- miast na prawach powiatu	12.295.701 tys. zł,
- województw	771.989 tys. zł.

Wydzielona z kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2012 r., 0,25% rezerwa tej części subwencji w wysokości 96.779 tys. zł, w trakcie roku budżetowego uległa zwiększeniu do łącznej wysokości 103.028 tys. zł, tj. o kwotę 5.122 tys. zł uzyskaną w wyniku zmniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej 25 jednostkom samorządu terytorialnego oraz o kwotę 1.127 tys. zł w wyniku odliczenia 0,25% z kwoty 450.000 tys. zł.

W świetle zapisów art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego rezerwą części oświatowej subwencji ogólnej dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego. Podział rezerwy tej części subwencji następuje nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku.

Zgodnie z „Kryteriami podziału 0,25% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012”, Minister Finansów – na wniosek Ministra Edukacji Narodowej – rozdysponował dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego środki w wysokości 103.028 tys. zł (co stanowi 100% środków ww. rezerwy), w tym:

- gminom	51.036 tys. zł,
z tego:	
gminom wiejskim	25.428 tys. zł ,
gminom miejskim	6.361 tys. zł ,
gminom miejsko-wiejskim	19.247 tys. zł ,
- powiatom	25.122 tys. zł,
- miastom na prawach powiatu	24.878 tys. zł,
- województwa	1.992 tys. zł.

Z przeprowadzonej analizy danych ze sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego wynika, że wydatki wykonane w 2012 r. na zadania bieżące w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza, w relacji do otrzymanych przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów z tytułu subwencji i dotacji na zadania bieżące stanowiły średnio 121,3%, przy czym poziom wydatków na zadania oświatowe w stosunku do otrzymanych kwot w formie subwencji i dotacji na zadania bieżące wyniósł:

- 70,0% - 80,0%	- 1 jednostka,
- 80,0% - 90,0%	- 25 jednostek,
- 90,0% - 100,0%	- 191 jednostek,
- 100,0% - 110,0%	- 613 jednostek,
- 110,0% - 120,0%	- 707 jednostek,
- powyżej 120,0%	- 1.272 jednostki.

Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego wydatków bieżących w dziale Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w 2012 r. kształtowała się średnio na poziomie 97,9% ustalonego przez nie planu. Wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 87,8% planu.

2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego wykonały wydatki ogółem w wysokości 180.459.271 tys. zł.

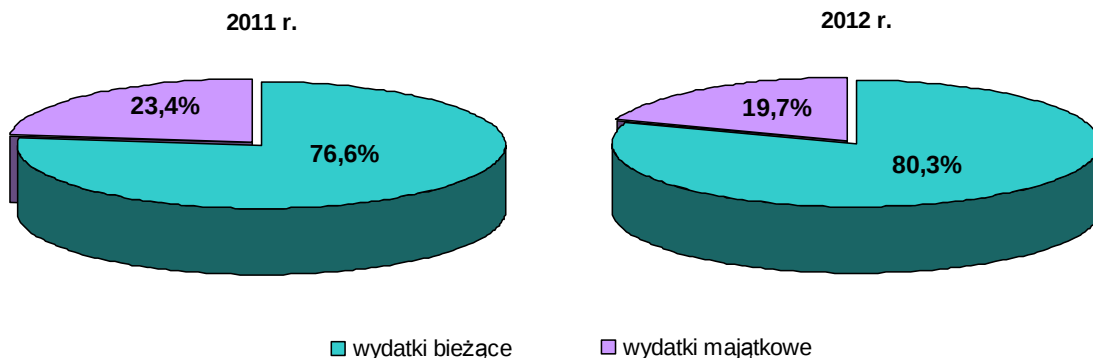
Wykonanie wydatków w poszczególnych kategoriach jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
GMINY					
Wydatki ogółem	79 686 866	84 575 115	78 491 419	92,8	98,5
w tym: wydatki majątkowe	18 252 770	16 921 671	14 185 382	83,8	77,7
POWIATY					
Wydatki ogółem	24 058 772	23 748 809	22 476 524	94,6	93,4
w tym: wydatki majątkowe	4 502 012	3 330 883	2 801 246	84,1	62,2
MIASTA NA PRAWACH POWIATU					
Wydatki ogółem	61 510 475	67 754 720	63 730 815	94,1	103,6
w tym: wydatki majątkowe	13 067 148	15 129 017	12 677 406	83,8	97,0
WOJEWÓDZTWA					
Wydatki ogółem	16 338 629	17 196 106	15 760 513	91,7	96,5
w tym: wydatki majątkowe	6 612 259	6 784 667	5 952 445	87,7	90,0
OGÓŁEM JST					
Wydatki ogółem	181 594 742	193 274 751	180 459 271	93,4	99,4
w tym: wydatki majątkowe	42 434 190	42 166 238	35 616 479	84,5	83,9

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. były niższe, w porównaniu do zrealizowanych wydatków w 2011 r., o 0,6%. Natomiast wydatki ogółem miast na prawach powiatu wykonane w 2012 r. były wyższe o 3,6% od wydatków ogółem tych jednostek wykonanych w 2011 r.

STRUKTURA WYDATKÓW OGÓŁEM JST

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze wykonanych wydatków ogółem wydatki majątkowe stanowiły 19,7% a wydatki bieżące 80,3%.

Udział wydatków majątkowych w ogólnej kwocie wydatków w poszczególnych kategoriach jednostek samorządu terytorialnego w latach 2011-2012 przedstawia poniższa tabela:

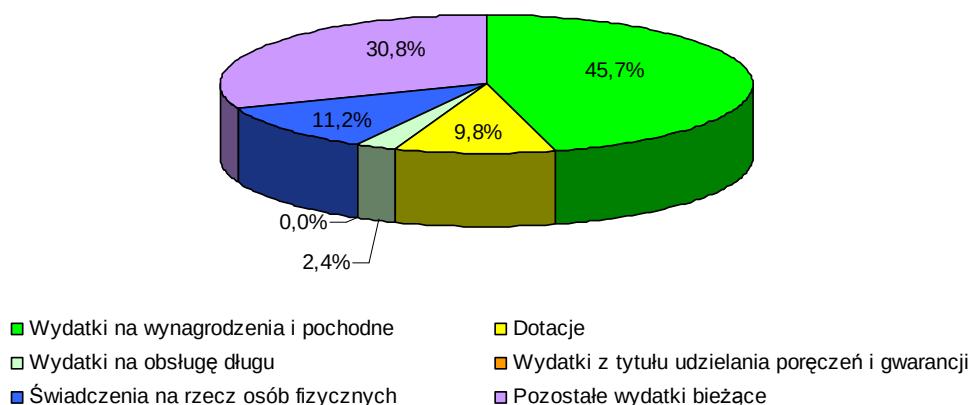
Wyszczególnienie	2011	2012
	(% %)	
1	2	3
GMINY	22,9	18,1
POWIATY	18,7	12,5
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	21,2	19,9
WOJEWÓDZTWA	40,5	37,8
OGÓŁEM JST	23,4	19,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Najwyższy udział wydatków majątkowych w kwocie wydatków ogółem w 2012 r. zanotowano w samorządach województw – 37,8%, najniższy udział w powiatach -12,5%.

Zgodnie z art. 236 ustawy o finansach publicznych, przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków bieżących w 2012 r. najwyższy udział - 45,7% stanowiły wynagrodzenia i pochodne, ich udział w wydatkach bieżących, w porównaniu do 2011 r., wzrósł o 0,4 punktu procentowego.

Wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego według głównych kierunków ich rozdysponowania.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Wydatki bieżące, z tego:	139 160 552	151 108 513	144 842 792	95,9	104,1
Wydatki na wynagrodzenia	54 135 096	57 061 985	56 148 947	98,4	103,7
w tym: wynagrodzenia osobowe	48 816 260	51 429 941	50 711 804	98,6	103,9
Pochodne od wynagrodzeń	8 858 425	10 351 342	10 068 757	97,3	113,7
Dotacje	13 511 102	14 635 642	14 237 472	97,3	105,4
Wydatki na obsługę długu	2 711 366	3 696 854	3 489 527	94,4	128,7
Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	78 751	281 534	60 640	21,5	77,0
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	15 983 458	16 695 919	16 219 142	97,1	101,5
Pozostałe wydatki	43 882 354	48 385 237	44 618 306	92,2	101,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wydatki bieżące były wyższe o 4,1% niż wykonane w 2011 r., w tym okresie nastąpił spadek wydatków majątkowych o 16,1%. W wydatkach bieżących wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 45,7%.

2.1. Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego

Jednostki samorządu terytorialnego wykazują wydatki niewygasające zgodnie z art. 263 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2012 w odniesieniu do 2011 r. były niższe o 12,3%, co przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2011	2012	Dynamika (3:2)	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	181 594 742	180 459 271	99,4	100,0
Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego	1 622 952	1 423 170	87,7	0,8
w tym: wydatki związane z realizacją programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych	518 247	491 875	94,9	0,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego, stanowiły 0,8% wydatków ogółem. W porównaniu do 2011 r. wydatki, które nie wygasły z upływem

roku budżetowego, związane z realizacją programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych, zmniejszyły się o 5,1%.

2.2. Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego

Na mocy ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim wprowadzono możliwość wyodrębniania w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki, o czym rozstrzyga rada gminy.

Zwrot części wydatków wykonanych przez gminy w ramach funduszu sołeckiego, jest realizowany na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy o funduszu sołeckim, który stanowi, że gminy otrzymują z budżetu państwa zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w roku poprzedzającym rok budżetowy.

Kwestie dotyczące zwrotu części tych wydatków zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego, gdzie § 4 określa, że ich zwrot następuje na rachunek gminy w terminie do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku, w którym dokonano wydatków na podstawie wniosku gminy – w którym wykazane są wydatki wykonane według stanu na dzień 31 grudnia roku, za który składany jest wniosek.

Wniosek o zwrot gmina składa do właściwego miejscowo wojewody do dnia 31 maja roku następującego po roku, w którym dokonano wydatków.

Rok 2012 był trzecim rokiem, w którym rady gmin mogły postanowić o wyodrębnieniu środków stanowiących fundusz sołecki.

Wydatki zrealizowane w 2012 r. przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach funduszu sołeckiego przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	WYDATKI OGÓŁEM		Wydatki, zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego		Udział wydatków funduszu sołeckiego w wydatkach ogółem %%
	liczba jednostek	kwota (tys. zł)	liczba jednostek	kwota (tys. zł)	
1	2	3	4	5	6
JST OGÓŁEM, w tym:	2 809	180 459 271	1 140	233 109	0,1
GMINY z tego:	2 414	78 491 419	1 140	233 109	0,3
gminy miejskie	241	17 853 606	4	274	0,0
gminy wiejskie	1 571	34 191 470	751	149 676	0,4
gminy miejsko-wiejskie	602	26 446 343	385	83 159	0,3
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	65	63 730 815	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wykazało 1.140 gmin na kwotę 233.109 tys. zł, co stanowiło 0,3% wydatków ogółem tych jednostek.

Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2012 r., gminy otrzymają w 2013 r. na podstawie wniosków o ich zwrot, złożonych do właściwego wojewody w terminie do 31 maja 2013 r.

3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

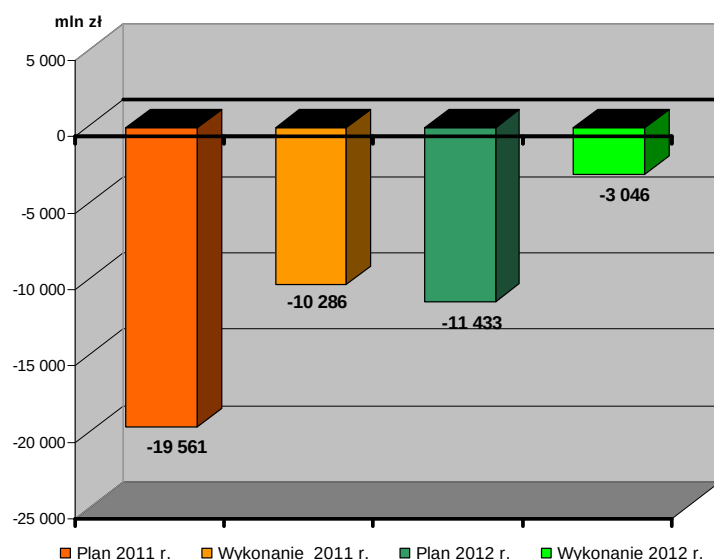
W 2012 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się zbiorczo deficytem w wysokości 3.045.780 tys. zł.

Wynik jednostek samorządu terytorialnego prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
JST OGÓŁEM	-10 285 613	-11 432 906	-3 045 780	26,6	29,6
GMINY	-3 856 186	-3 861 842	-83 942	2,2	2,2
POWIATY	-507 199	-801 385	46 379	-	-
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	-4 650 697	-5 392 768	-2 483 796	46,1	53,4
WOJEWÓDZTWA	-1 271 531	-1 376 911	-524 422	38,1	41,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

WYNIK BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W LATACH 2011-2012

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Najniższym deficytem zamknęły się budżety gmin – 83.942 tys. zł, tj. 0,1% ich dochodów, a budżety powiatów zamknęły się nadwyżką w wysokości 46.379 tys. zł, tj. 0,2% ich dochodów.

Relacja deficytu do dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. wyniosła 1,7%.

Jednostki samorządu terytorialnego w 2012 r., według relacji wyniku do ich dochodów, przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Relacja wyniku do dochodów JST					
	Razem	poniżej 5%	5-10%	10-15%	15-20%	powyżej 20%
1	2	3	4	5	6	7
JST z nadwyżką budżetową	1 542	876	436	138	63	29
JST z deficytem budżetowym	1 267	665	355	147	59	41

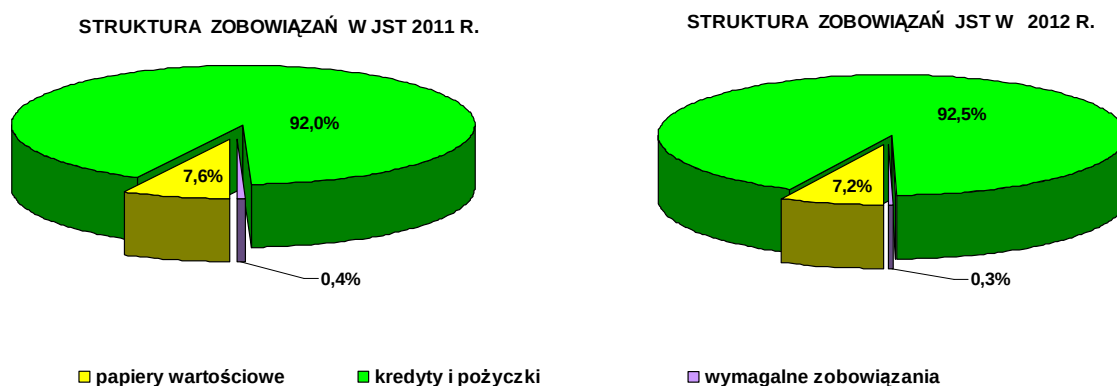
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. budżety 54,9% jednostek samorządu terytorialnego zamknęły się nadwyżką budżetową. Wśród jednostek, które wypracowały nadwyżkę, najliczniejszą grupę, podobnie jak w 2011 r., stanowiły jednostki o relacji nadwyżki do dochodów poniżej 10%. Udział tych jednostek w grupie jednostek, które osiągnęły nadwyżkę wyniósł 85,1%.

Wśród jednostek samorządu terytorialnego z deficytem budżetowym w 2012 r. najliczniejszą grupę stanowiły jednostki o relacji deficytu do dochodów poniżej 10%. Udział tych jednostek w grupie jednostek, których budżety zamknęły się deficytem wyniósł 80,5%.

4. Zobowiązania według tytułów dłużnych jednostek samorządu terytorialnego

W 2012 r. zobowiązania według tytułów dłużnych ogółem jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do 2011 r., wzrosły o 3,2%.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze zobowiązań ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. największy udział stanowiły kredyty i pożyczki (92,5%), ich udział w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 0,5 punktu procentowego.

Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego w latach 2011 - 2012 zostały zestawione w poniższej tabeli.

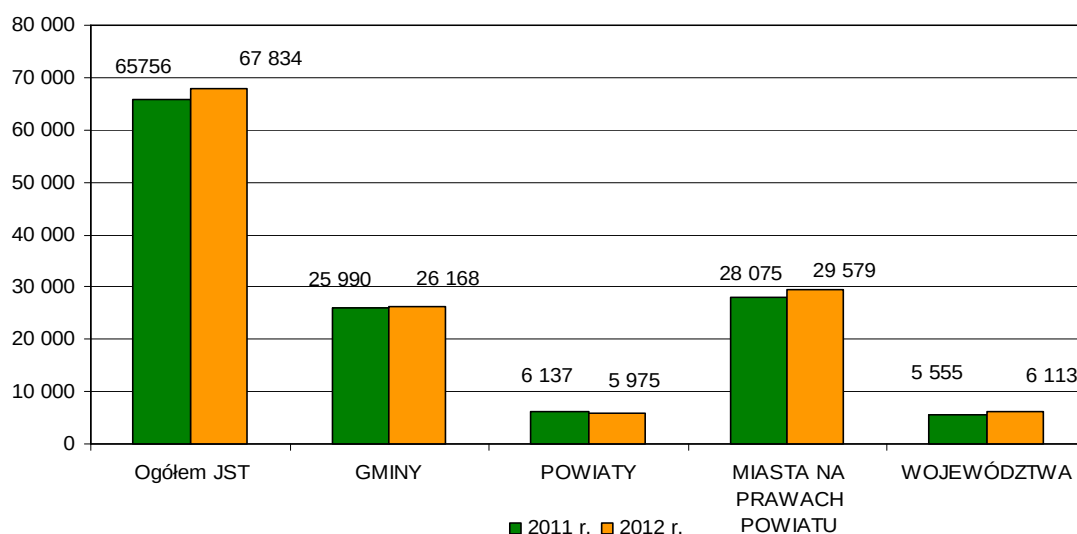
Wyszczególnienie	Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego		
	2011	2012	3:2
	tys. zł		%%
1	2	3	4
Zobowiązania JST według tytułów dłużnych, w tym:	65 756 468	67 834 515	103,2
papiery wartościowe	4 995 543	4 881 260	97,7
w tym: długoterminowe	4 895 543	4 881 260	99,7
kredyty i pożyczki	60 469 313	62 716 461	103,7
w tym: długoterminowe	59 880 833	62 210 207	103,9
wymagalne zobowiązania	291 613	236 794	81,2
w tym z tytułu: dostaw towarów i usług	222 851	169 437	76,0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. zwiększyły się tylko z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, które w 2012 r., w stosunku do 2011 r., wzrosły o 3,7 %, i w 99,2% były to długoterminowe kredyty i pożyczki.

Zobowiązania poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego w latach 2011 - 2012 przedstawia poniższy wykres:

mln zł

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w stosunku do 2011 r., najwyższy wzrost zadłużenia według tytułów dłużnych nastąpił w samorządach województw – o 10,0% i miastach na prawach powiatu – o 5,4%. Utrzymało się na podobnym poziomie zadłużenie gmin (100,7%), a zmniejszyło się zadłużenie powiatów – o 2,6%.

Kredyty i pożyczki na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych w poszczególnych kategoriach jednostek samorządu terytorialnego zostały zestawione poniżej:

Wyszczególnienie	2011	2012	3:2
	tys. zł		%%
1	2	3	4
Zobowiązania JST z tytułu kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, z tego:			
GMINY	6 957 956	6 435 266	92,5
POWIATY	3 191 100	2 707 216	84,8
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	320 873	246 478	76,8
WOJEWÓDZTWA	3 091 660	3 221 853	104,2
	354 322	259 719	73,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w stosunku do 2011 r., zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego z tytułu kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych zmniejszyły się o 7,5%. W 2012 r. zadłużenie na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych stanowiło 9,5% łącznej kwoty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. w zakresie dochodów, zadłużenia oraz relacji zadłużenia do zrealizowanych dochodów przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Jednostki samorządu terytorialnego	Gminy	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwa
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem (w tys. zł)	177 413 491	78 407 477	22 522 904	61 247 019	15 236 091
Zadłużenie (w tys. zł)	67 834 515	26 167 852	5 975 086	29 578 689	6 112 889
w tym: zobowiązania wymagalne	236 794	151 879	17 009	67 554	353
Udział zobowiązań wymagalnych w kwocie zobowiązań ogółem (w %%)	0,3	0,6	0,3	0,2	0,0
Wskaźnik zadłużenia (relacja zadłużenia do dochodów wykonanych ogółem w %%)	38,2	33,4	26,5	48,3	40,1
Wskaźnik zadłużenia (relacja zadłużenia bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych do dochodów wykonanych ogółem w %%)	34,6	29,9	25,4	43,0	38,4

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

Wysokość wskaźnika zadłużenia bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, wyniosła dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego – 34,6%.

W 2012 r. 222 gminy, 13 miast na prawach powiatu, 21 powiatów i 5 województw osiągnęło wskaźnik zadłużenia (bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych) przekraczający 50,0%, w tym w 26 gminach, w 3 powiatach i w 1 województwie wskaźnik zadłużenia przekroczył 60% wykonanych dochodów.

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. według poziomu zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów tych jednostek prezentuje tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
GMINY	2 414	2 300	297	451	472	478	380	196	26
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	65	64	2	5	9	16	19	13	0
POWIATY	314	310	48	68	87	45	41	18	3
WOJEWÓDZTWA	16	16	1	1	3	4	2	4	1
RAZEM	2 809	2 690	348	525	571	543	442	231	30

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

II. Wykonanie budżetów gmin

Zbiorcze dane dotyczące wykonania budżetów gmin przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
GMINY OGÓŁEM					
Dochody	75 830 680	80 713 273	78 407 477	97,1	103,4
Wydatki	79 686 866	84 575 115	78 491 419	92,8	98,5
Wynik	-3 856 186	-3 861 842	-83 942		
w tym: GMINY WIEJSKIE					
Dochody	33 241 510	35 429 771	34 447 858	97,2	103,6
Wydatki	34 976 473	37 088 966	34 191 470	92,2	97,8
Wynik	-1 734 963	-1 659 194	256 388		

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

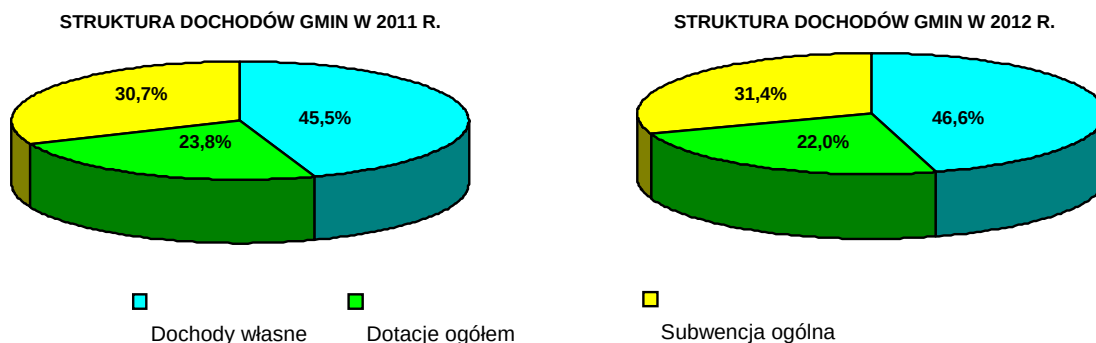
W 2012 r. gminy wykonały dochody w wysokości 78.407.477 tys. zł a wydatki w wysokości 78.491.419 tys. zł.

Budżety gmin zamknęły się deficytem w łącznej kwocie 83.942 tys. zł, w tym w gminach wiejskich budżety zamknęły się zbiorczo nadwyżką w kwocie 256.388 tys. zł.

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., dochody wykonane przez gminy były wyższe o 3,4% (w gminach wiejskich o 3,6%), natomiast wykonane wydatki w gminach były niższe o 1,5% (w gminach wiejskich o 2,2%).

1. Dochody gmin

1.1. Struktura dochodów

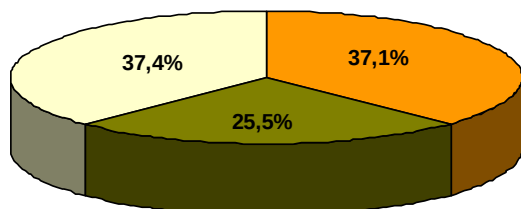

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

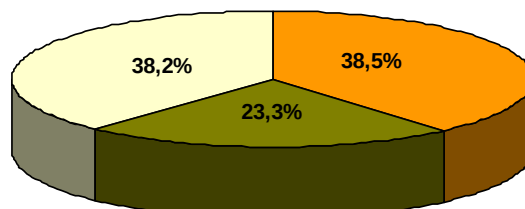
W 2012 r. w strukturze dochodów ogółem gmin, dochody własne stanowiły 46,6%, subwencja ogólna – 31,4%, zaś dotacje – 22,0%.

W 2012 r. w strukturze dochodów gmin wiejskich, dochody własne stanowiły 38,5%, subwencja ogólna – 38,2%, dotacje ogółem – 23,3%.

STRUKTURA DOCHODÓW GMIN WIEJSKICH
W 2011 R.

STRUKTURA DOCHODÓW GMIN WIEJSKICH
W 2012 R.

■ Dochody własne ■ Dotacje □ Subwencja ogólna

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów gmin wiejskich za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r., w strukturze dochodów ogółem gmin zwiększył się udział dochodów własnych o 1,1 punktu procentowego (w gminach wiejskich o 1,4 punktu procentowego) oraz subwencji ogólnej o 0,7 punktu procentowego (w gminach wiejskich o 0,8 punktu procentowego), natomiast zmniejszył się udział dotacji ogółem o 1,8 punktu procentowego (w gminach wiejskich o 2,2 punktu procentowego).

1.2. Dochody według źródeł pochodzenia

Wykonanie i dynamikę dochodów gmin, według ich kategorii, prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
GMINY OGÓŁEM					
Dochody ogółem, z tego:	75 830 680	80 713 273	78 407 477	97,1	103,4
Dochody własne	34 489 930	37 751 611	36 522 940	96,7	105,9
Dotacje ogółem	18 073 197	18 343 812	17 235 333	94,0	95,4
Subwencja ogólna	23 267 552	24 617 849	24 649 204	100,1	105,9
w tym:					
GMINY WIEJSKIE					
Dochody ogółem, z tego:	33 241 510	35 429 771	34 447 858	97,2	103,6
Dochody własne	12 347 159	13 752 054	13 267 902	96,5	107,5
Dotacje ogółem	8 473 086	8 548 615	8 036 962	94,0	94,9
Subwencja ogólna	12 421 265	13 129 102	13 142 993	100,1	105,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. dochody ogółem gmin zostały wykonane w wysokości 78.407.477 tys. zł, i były wyższe niż dochody ogółem wykonane w 2011 r. o 3,4%. Natomiast dochody własne wykonane w 2012 r., w stosunku do wykonanych dochodów w 2011 r., zwiększyły się w gminach o 5,9%.

Dochody gmin w 2012 r. według źródeł ich pochodzenia

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	75 830 680	80 713 273	78 407 477	97,1	100,0	103,4
DOCHODY WŁASNE, z tego:	34 489 930	37 751 611	36 522 940	96,7	46,6	105,9
podatek dochodowy od osób prawnych	756 964	752 050	789 001	104,9	1,0	104,2
podatek dochodowy od osób fizycznych	11 339 787	12 400 830	12 077 209	97,4	15,4	106,5
podatek rolny	1 045 928	1 547 638	1 516 915	98,0	1,9	145,0
podatek od nieruchomości	9 770 584	10 546 191	10 608 006	100,6	13,5	108,6
podatek leśny	186 051	219 617	224 406	102,2	0,3	120,6
podatek od środków transportowych	596 516	624 404	624 366	100,0	0,8	104,7
podatek od dział. gosp. osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	45 234	43 404	43 563	100,4	0,1	96,3
podatek od spadków i darowizn	119 243	114 208	126 097	110,4	0,2	105,7
podatek od czynności cywilnoprawnych	761 577	702 160	688 360	98,0	0,9	90,4
wpływy z opłaty skarbowej	217 439	225 473	203 030	90,0	0,3	93,4
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	278 030	240 551	211 187	87,8	0,3	76,0
wpływy z opłaty targowej	148 643	150 428	144 367	96,0	0,2	97,1
dochody z majątku	2 602 438	3 302 178	2 737 222	82,9	3,5	105,2
pozostałe dochody	6 621 495	6 882 479	6 529 211	94,9	8,3	98,6
DOTACJE OGÓŁEM z tego:	18 073 197	18 343 812	17 235 333	94,0	22,0	95,4
Dotacje celowe	13 247 161	13 086 510	12 764 240	97,5	16,3	96,4
Przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	4 826 036	5 257 302	4 471 092	85,0	5,7	92,6
SUBWENCJA OGÓLNA	23 267 552	24 617 849	24 649 204	100,1	31,4	105,9

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów własnych gmin istotne źródła, to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (33,1%) i podatek od nieruchomości (29,0%).

W 2012 r. plan dochodów z podatku od nieruchomości został zrealizowany w 100,6%, a wykonanie było wyższe, w porównaniu z wykonaniem w 2011 r., o 8,6%.

W 2012 r. wskaźnik udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w porównaniu do roku 2011, zwiększył się z 37,12% do 37,26%.

Według danych Ministerstwa Finansów – w 2012 r. na rachunki gmin przekazane zostały dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 12.077.209 tys. zł, tj. o 6,5% wyższej niż w 2011 r.

Szczegółowy opis wyliczenia wielkości udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na 2012 r. został zawarty we wprowadzeniu do sprawozdania.

Dochody gmin z tytułu podatku rolnego w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wzrosły o 45,0%. Dochody gmin z tytułu podatku rolnego w strukturze dochodów własnych gmin stanowiły 4,2%, a w gminach wiejskich 7,3% dochodów własnych tych gmin.

Na wysokość dochodów gmin z tytułu podatku rolnego w 2012 r. miał wpływ wzrost średniej ceny skupu żyta ogłaszanej przez Prezesa GUS, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.) stanowiącej podstawę obliczania podatku rolnego w stosunku do poprzedniego roku podatkowego. W 2012 r. średnia cena skupu żyta była niemal dwukrotnie wyższa niż w 2011 r.

Spowodowało to wzrost ustawowej wysokości stawki podatku rolnego:

- dla gospodarstw rolnych - z 94,10 zł/1 ha w 2011 r. do 185,45/1 ha w 2012 r.,
- dla użytków rolnych o powierzchni poniżej 1 ha - z 188,20 zł/1ha w 2011 r. do 370,90 zł/1ha.

1.2.1. Subwencja ogólna

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wszystkie gminy otrzymują z budżetu państwa subwencję ogólną.

Subwencja ogólna dla gmin składa się z części: oświatowej, równoważącej i wyrównawczej oraz od 2005 r. części rekompensującej subwencji ogólnej dla gmin przeznaczonej na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

W 2012 r. – według danych Ministerstwa Finansów – na rachunki gmin przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej w wysokości 24.539.871 tys. zł, co stanowiło 100,0% kwot zaplanowanych na ten cel (po zmianach).

Na powyższą kwotę subwencji ogólnej składały się:

- część oświatowa w wysokości - 18.100.847 tys. zł,
- część wyrównawcza w wysokości - 6.078.097 tys. zł,
- część równoważąca w wysokości - 353.431 tys. zł,
- część rekompensująca w wysokości - 7.496 tys. zł.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i kwoty uzupełniającej.

Podstawę do ustalenia wysokości kwoty podstawowej na 2012 r. stanowiły dane ze sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2010 r., z uwzględnieniem korekt, złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. oraz dane o liczbie mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., ustalonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kwotę podstawową otrzymały gminy, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca był niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju (średni dochód podatkowy na 1 mieszkańca wynosił 1.195,67 zł).

Wysokość kwoty uzupełniającej uzależniona była od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji do średniej gęstości zaludnienia w kraju i dochodów podatkowych gminy na 1 mieszkańca.

Kwotę uzupełniającą otrzymały gminy, w których gęstość zaludnienia, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., była niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju (122 osoby na 1 km²) i w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy nie był wyższy od 150% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca w kraju (1.793,51 zł).

Część równoważąca subwencji ogólnej została rozdzielona między 1.622 gminy w sposób określony w art. 21a ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Część rekompensującą subwencji ogólnej dla gmin - przewidzianą w ustawie z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw - otrzymały gminy uprawnione do rekompensaty z tytułu wyrównania ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych

stref ekonomicznych. Część rekompensującą w 2012 r. otrzymało 14 gmin na łączną kwotę 7.496 tys. zł.

Ponadto, w 2012 r. gminy otrzymały środki z rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Środki te, w łącznej wysokości 109.333 tys. zł zostały rozdysponowane między 2.414 gmin, w sposób uzgodniony ze stroną samorządową Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Środki te zostały przeznaczone dla gmin prowadzących różnego typu jednostki wychowania przedszkolnego (przyjmując stawkę na jedno dziecko w wysokości 77,00 zł) oraz dla gmin o najniższych dochodach podatkowych uzupełnionych o część wyrównawczą i część równoważącą subwencji ogólnej (w przeliczeniu na jednego mieszkańca), a także dla gmin dokonujących wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe

Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, na finansowanie zadań oświatowych, prowadzonych przez gminy w 2012 r., przekazana została kwota 18.049.811 tys. zł, z tego dla:

- gmin wiejskich - 8.842.084 tys. zł,
- gmin miejskich - 3.329.740 tys. zł,
- gmin miejsko-wiejskich - 5.877.987 tys. zł.

Dodatkowo zgodnie z "Kryteriami podziału 0,25% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012", Minister Finansów - na wniosek Ministra Edukacji Narodowej - rozdysponował dla poszczególnych gmin środki w wysokości 51.036 tys. zł (49,5% łącznej kwoty wymienionej rezerwy) na następujące tytuły:

- korekty z tytułu błędów statystycznych popełnionych przez kuratoria oświaty przy agregowaniu danych systemu informacji oświatowej (SIO) oraz błędów powstałych w Ministerstwie Edukacji Narodowej przy agregowaniu oraz weryfikacji danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej wykorzystywanych do wyliczeń części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2012 – w kwocie 1.047 tys. zł,
- dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012 – w kwocie 3.814 tys. zł,

- dofinansowanie wydatków związanych z likwidacją szkód w szkołach i placówkach oświatowych wywołanych zdarzeniami losowymi – w kwocie 13.018 tys. zł,
- dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela – w kwocie 29.943 tys. zł,
- inne zadania o jednorazowym charakterze, nie uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012, pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (z wyłączeniem m.in. zadań o charakterze inwestycyjnym, remontów bieżących, wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki, urlopów dla poratowania zdrowia, dofinansowania wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym, realizacją podwyżek wynagrodzeń oraz skutków awansu zawodowego nauczycieli) – w kwocie 3.018 tys. zł,
- uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wzrostu składki rentowej w 2012 r. – w kwocie 196 tys. zł.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. na rachunki gmin przekazane zostały środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 18.100.847 tys. zł z tego dla:

- gmin wiejskich 8.867.512 tys. zł,
- gmin miejskich 3.336.101 tys. zł,
- gmin miejsko-wiejskich 5.897.234 tys. zł.

Z przeprowadzonej analizy danych ze sprawozdań gmin wynika, że wydatki wykonane w 2012 r. na zadania bieżące w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza, w relacji do otrzymanych przez gminy dochodów z tytułu subwencji i dotacji na zadania bieżące stanowiły średnio 124,1%, przy czym poziom wydatków na zadania oświatowe w stosunku do otrzymanych kwot w formie subwencji i dotacji na zadania bieżące wynosił:

- 80,0% - 90,0% - 21 gmin,
- 90,0% - 100,0% - 102 gminy,
- 100,0% - 110,0% - 445 gmin,
- 110,0% - 120,0% - 644 gmin,
- powyżej 120,0% - 1.202 gminy.

Realizacja przez gminy wydatków bieżących w dziale Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w 2012 r. kształtowała się średnio na poziomie 97,3% ustalonego przez nie planu. Wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 88,4% planu.

1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich

W 2012 r. dochody z tytułu dotacji, w tym z dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich*, zostały zrealizowane w kwocie 17.235.333 tys. zł, z tego:

- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące:

- własne realizowane z dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- pozostałe własne,
- zlecone z zakresu administracji rządowej,
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

zrealizowano w kwocie 12.129.037 tys. zł,

- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania inwestycyjne:

- własne realizowane z dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- pozostałe własne,
- zlecone z zakresu administracji rządowej,
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

zrealizowano w kwocie 4.208.823 tys. zł,

- dotacje celowe na zadania bieżące wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 249.200 tys. zł,

- dotacje celowe na zadania inwestycyjne wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 212.231 tys. zł,

- dotacje celowe na zadania bieżące z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 24.351 tys. zł,

- dotacje celowe na zadania inwestycyjne z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 199.789 tys. zł,

- dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące zrealizowano w wysokości 33.237 tys. zł,

- dotacje z funduszy celowych na zadania inwestycyjne zrealizowano w wysokości 178.666 tys. zł.

* w tej grupie dotacji zostały ujęte również dotacje rozwojowe, przekazane do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

Dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie lub finansowanie zadań realizowanych przez gminy stanowiły 94,8% łącznej kwoty otrzymanych przez gminy dotacji.

Dochody z tytułu dotacji z budżetu państwa:

- na zadania własne finansowane z dotacji celowych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- na pozostałe zadania własne,
- na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zostały wykonane w kwocie 16.337.860 tys. zł.

Wykonanie dotacji przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.		Wykonanie 2012 r.		4:2	5:3
	Ogółem	w tym: bieżące	Ogółem	w tym: bieżące		
	tys. zł				%%	%%
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem dotacje z tego:	18 073 197	12 422 109	17 235 333	12 435 824	95,4	100,1
- przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich**	4 826 036	966 157	4 471 092	944 255	92,6	97,7
- na zadania z zakresu administracji rządowej	8 895 216	8 886 581	8 822 389	8 812 023	99,2	99,2
- na zadania własne	3 400 992	2 258 217	3 023 821	2 356 266	88,9	104,3
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami adm. rządowej	19 720	16 149	20 557	16 492	104,2	102,1
- na zadania realizowane na podstawie porozumień między jst	452 966	227 215	461 431	249 200	101,9	109,7
- z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jst	251 063	25 502	224 140	24 351	89,3	95,5
- z funduszy celowych	227 204	42 288	211 903	33 237	93,3	78,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

** - w pozycji tej zostały ujęte również dotacje rozwojowe przekazane gminom do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

W porównaniu do 2011 r. wzrosły jedynie dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - o 4,2% oraz na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego o 1,9%.

1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich

W 2012 r. dochody gmin z tytułu dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich zostały zrealizowane w wysokości 4.471.092 tys. zł, z czego dotacje na zadania bieżące zostały zrealizowane w wysokości 944.255 tys. zł, a na zadania inwestycyjne w wysokości 3.526.837 tys. zł. Dotacje na zadania bieżące stanowiły 21,1%, a na zadania inwestycyjne 78,9% otrzymanych środków.

Wysokość dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich na zadania własne, według działów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	4 826 036	5 257 302	4 471 092	85,0	92,6	1 076 373	944 255	87,7
w tym:								
Rolnictwo i łowiectwo	718 419	843 555	750 227	88,9	104,4	7 495	5 581	74,5
Przetwórstwo przemysłowe	31 354	27 564	22 936	83,2	73,2	5 039	4 608	91,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	23 577	44 669	33 346	74,7	141,4	719	719	100,0
Transport i łączność	713 380	637 610	539 034	84,5	75,6	10 037	6 265	62,4
Turystyka	177 892	195 176	174 475	89,4	98,1	8 877	7 922	89,2
Gospodarka mieszkaniowa	93 852	148 105	113 024	76,3	120,4	4 740	3 960	83,6
Działalność usługowa	31 742	18 052	12 346	68,4	38,9	1 413	764	54,1
Informatyka	11 899	48 621	25 546	52,5	214,7	9 847	6 752	68,6
Administracja publiczna	102 825	130 911	83 802	64,0	81,5	63 745	44 603	70,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	40 186	44 430	34 239	77,1	85,2	2 530	1 156	45,7
Różne rozliczenia	42 282	63 351	62 972	99,4	148,9	13 199	12 464	94,4
Oświata i wychowanie	630 871	579 662	511 303	88,2	81,0	341 535	303 014	88,7
Szkolnictwo wyższe	6	7	7	99,9	116,7	7	7	99,9

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ochrona zdrowia	11 691	9 884	8 263	83,6	70,7	1 653	1 216	73,6
Pomoc społeczna	122 309	151 647	136 140	89,8	111,3	143 826	129 999	90,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	379 651	390 359	353 758	90,6	93,2	376 486	345 370	91,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	24 620	38 444	30 952	80,5	125,7	32 596	28 170	86,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 132 903	1 275 443	1 076 505	84,4	95,0	11 368	10 441	91,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	267 647	368 212	304 733	82,8	113,9	29 608	21 650	73,1
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	140	357	357	100,0	255,1	0	0	-
Kultura fizyczna	201 607	235 440	194 677	82,7	96,6	10 641	9 495	89,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Z ogólnej kwoty tych dotacji przekazano:

- w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 1.076.505 tys. zł (24,1%) z przeznaczeniem na inwestycje w gospodarce ściekowej i gospodarce odpadami, a także na ochronę wód i utrzymanie zieleni w miastach i gminach,
- w dziale Rolnictwo i łowiectwo 750.227 tys. zł (16,8%) z przeznaczeniem przede wszystkim na budowę infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej wsi,
- w dziale Transport i łączność 539.034 tys. zł (12,1%) głównie na inwestycje na drogach gminnych,
- w dziale Oświata i wychowanie 511.303 tys. zł (11,4%) na realizację zadań w gimnazjach, szkołach podstawowych oraz przedszkolach,
- w dziale Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej kwotę 353.758 tys. zł (7,9%),
- w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 304.733 tys. zł (6,8%) na działalność domów i ośrodków kultury, a także na działalność świetlic i klubów oraz na ochronę i opiekę nad zabytkami,
- w dziale Kultura fizyczna 194.677 tys. zł (4,4%) przekazano na budowę obiektów sportowych w gminach.

Łącznie, na realizację zadań w wyżej wymienionych działach gminy otrzymały 3.730.237 tys. zł, tj. 83,4% wszystkich dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich.

1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

W 2012 r. z budżetu państwa przekazane zostały dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w kwocie 8.822.389 tys. zł. W dochodach ogółem, zrealizowanych przez gminy w 2012 r., stanowiły one 11,3%.

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, według działów, przedstawia poniższe zestawienie:

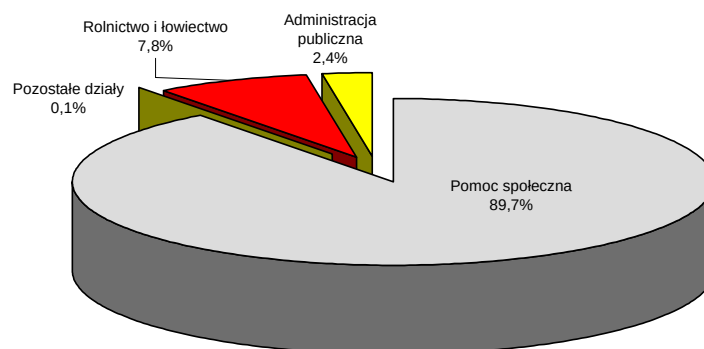
Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik 4:3	Dynamika 4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik 8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	8 895 216	8 966 788	8 822 389	98,4	99,2	8 955 460	8 812 024	98,4
w tym:								
Rolnictwo i łowiectwo	633 289	686 634	685 951	99,9	108,3	686 634	685 951	99,9
Administracja publiczna	276 512	212 654	212 586	100,0	76,9	212 501	212 433	100,0
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądów	55 976	6 635	6 287	94,8	11,2	6 635	6 287	94,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 070	676	669	99,0	62,6	656	649	98,9
Pomoc społeczna	7 923 400	8 054 669	7 911 921	98,2	99,9	8 044 210	7 902 399	98,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Z ogólnej kwoty omawianych dotacji, przekazano:

- na zadania bieżące 8.812.024 tys. zł, co stanowiło 99,9% ogółu dotacji na zadania zlecone,
- na zadania inwestycyjne 10.365 tys. zł, co stanowiło 0,1% ogółu dotacji na zadania zlecone.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH DLA GMIN NA ZADANIA BIEŻĄCE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

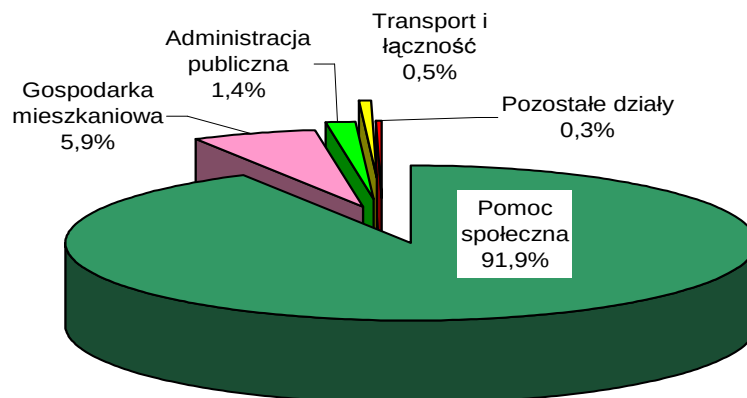
W strukturze działowej dotacji na finansowanie zadań bieżących zleconych gminom z zakresu administracji rządowej dominują dotacje w takich działach, jak: Pomoc społeczna, Rolnictwo i łowiectwo oraz Administracja publiczna.

W dziale Pomoc społeczna – 95,6% dotacji na zadania bieżące zlecone gminom przeznaczono na wypłatę świadczeń rodzinnych (dodatki i zapomogi z tytułu urodzenia dziecka), świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacenie składek na ubezpieczenia rentowe i emerytalne, a także na pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych.

W dziale Rolnictwo i łowiectwo całą kwotę dotacji na zadania bieżące przeznaczono w rozdziale - Pozostała działalność, w którym największy udział miały dotacje na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami.

W dziale Administracja publiczna omawiane dotacje w 99,9% wykorzystano przy wykonywaniu zadań realizowanych przez urzędy stanu cywilnego, tj. prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, prowadzenie spisu powszechnego ludności.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH DLA GMIN NA ZADANIA INWESTYCYJNE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W ramach ogólnej kwoty dotacji przekazanych gminom na inwestycje związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, 91,9% środków przeznaczono na dofinansowanie zadań inwestycyjnych w dziale Pomoc społeczna. Dotacje w tym dziale, w całości zostały przeznaczone na inwestycje w ośrodkach wsparcia prowadzonych przez gminy.

1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych

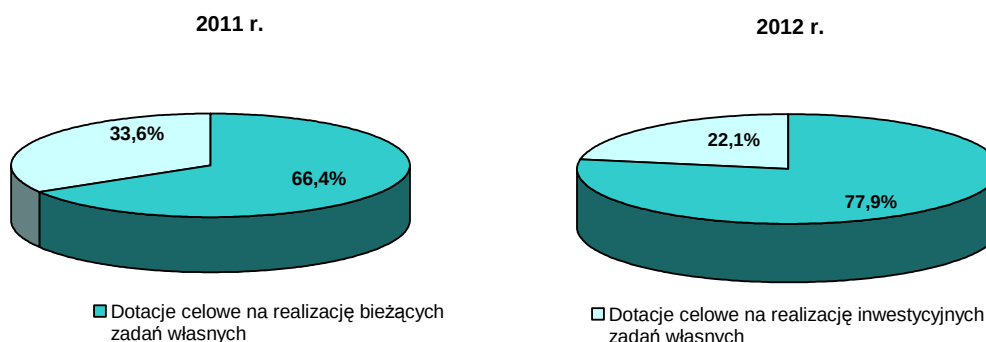
W 2012 r. dochody gmin z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych zostały zrealizowane w wysokości 3.023.821 tys. zł.

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na zadania własne gmin w 2012 r., według działów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik 4:3	Dynamika 4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012r.	Wskaźnik 8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	3 400 992	3 136 392	3 023 821	96,4	88,9	2 430 776	2 356 266	96,9
Rolnictwo i łowiectwo	19 811	25 597	20 892	81,6	105,5	1 358	1 419	104,5
Transport i łączność	986 411	524 215	512 169	97,7	51,9	155 778	154 045	98,9
Gospodarka mieszkaniowa	39 182	12 098	8 909	73,6	22,7	2 043	1 640	80,3
Administracja publiczna	2 344	666	586	88,0	25,0	60	60	100,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4 430	2 803	2 643	94,3	59,7	1 423	1 301	91,4
Różne rozliczenia	78 984	84 870	84 971	100,1	107,6	72 738	72 775	100,1
Oświata i wychowanie	91 009	106 746	98 765	92,5	108,5	39 085	37 781	96,7
Ochrona zdrowia	64 105	2 337	2 333	99,8	3,6	2 337	2 333	99,8
Pomoc społeczna	1 544 358	1 772 103	1 749 818	98,7	113,3	1 771 696	1 749 410	98,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	328 951	356 403	308 227	86,5	93,7	356 403	308 227	86,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	27 430	36 982	33 711	91,2	122,9	5 870	5 726	97,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 530	7 757	5 614	72,4	74,6	984	979	99,5
Kultura fizyczna	197 921	168 784	163 463	96,8	82,6	889	794	89,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

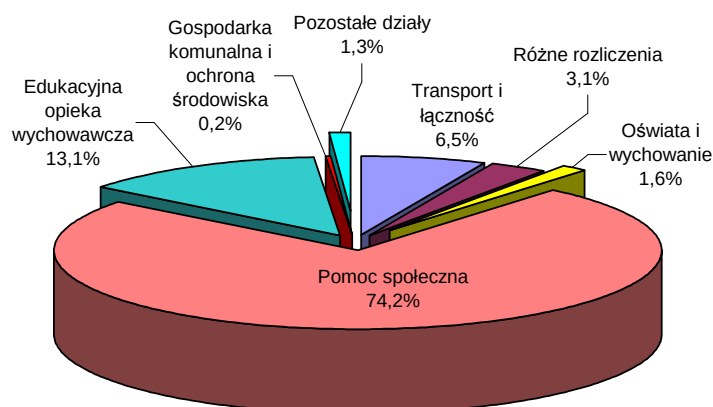
STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ WŁASNYCH

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację zadań własnych gmin, w porównaniu do 2011 r., zwiększył się udział dotacji przeznaczonych na realizację bieżących zadań własnych o 11,5 punktu procentowego.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA NA REALIZACJĘ BIEŻĄCYCH ZADAŃ WŁASNYCH

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. największą część dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie bieżących zadań własnych, gminy otrzymały na zadania realizowane w działach: Pomoc społeczna (74,2%), Edukacyjna opieka wychowawcza (13,1%), Transport i łączność (6,5%). Łącznie, na dofinansowanie zadań własnych realizowanych w ramach tych działów, przeznaczono 93,8% dotacji na bieżące zadania własne gmin.

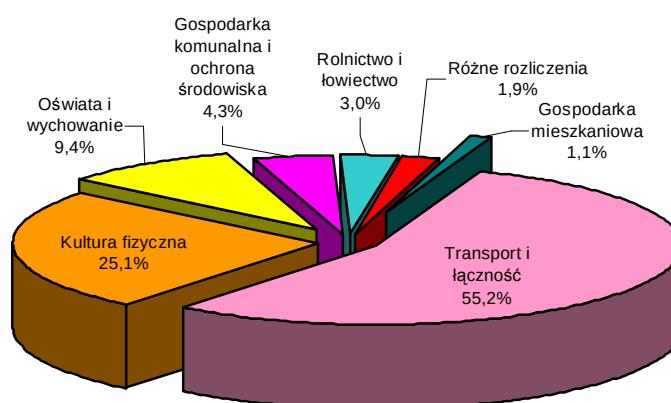
Dotacje w dziale Pomoc społeczna przekazane na zadania bieżące w 74,6% przeznaczone były na wypłatę zasiłków i udzielanie pomocy w naturze oraz na opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny, zasiłki stałe, a także na prowadzenie działalności ośrodków pomocy społecznej.

Przekazane dotacje na zadania bieżące w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza w całości przeznaczone zostały na pomoc materialną dla uczniów.

Przekazane z budżetu państwa dotacje w wysokości 154.045 tys. zł na własne zadania bieżące w dziale Transport i łączność, przeznaczone zostały w 96,2% na usuwanie skutków klęsk żywiołowych i w 3,3% na drogi publiczne gminne.

W 2012 r. dotacje celowe z budżetu państwa na własne zadania inwestycyjne przekazano gminom w wysokości 667.555 tys. zł.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA NA REALIZACJĘ INWESTYCYJNYCH ZADAŃ WŁASNYCH

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze działowej tych dotacji, najpoważniejszą pozycję stanowiły dotacje w działach: Transport i łączność oraz Kultura fizyczna. Dotacje w dziale Transport i łączność przeznaczone były głównie na drogi gminne (27,4%) oraz na usuwanie skutków klęsk żywiołowych na drogach (71,4%). Dotacje w dziale Kultura fizyczna w 92,6% wykorzystano na inwestycje związane z budową obiektów sportowych.

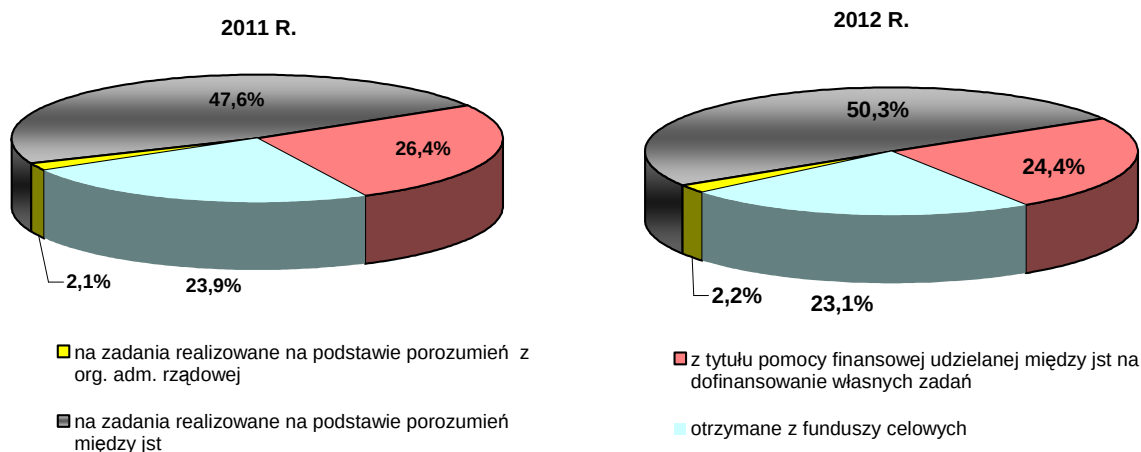
1.2.7. Pozostałe dotacje celowe

Dochodami gmin są również:

- dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacje otrzymane z funduszy celowych.

W 2012 r. udział tych dotacji w zrealizowanych przez gminy dochodach ogółem wynosił 1,2%. Ogólna kwota otrzymanych przez gminy dotacji, o których wyżej mowa, wyniosła 918.027 tys. zł.

STRUKTURA POZOSTAŁYCH DOTACJI W GMINACH

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej została przekazana dotacja gminom w wysokości 20.556 tys. zł. Porozumienia z organami administracji rządowej dotyczyły głównie zadań zaliczanych do działów: Pomoc społeczna (21,7%), w ramach której realizowane były zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zadania z zakresu pozostałej działalności oraz w dziale Działalność usługowa (21,1%) na opiekę nad cmentarzami.

Na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego zostały przeznaczone dotacje w wysokości 461.431 tys. zł. Zawierane między jednostkami samorządu terytorialnego porozumienia, dotyczyły w szczególności realizacji zadań z zakresu działów: Transport i łączność 193.044 tys. zł (41,8% tych dotacji), Oświata i wychowanie 94.261 tys. zł (20,4% dotacji), Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 45.261 tys. zł (9,8 %) i Rolnictwo i łowiectwo 39.751 tys. zł (8,6%).

Na zadania własne, gminy otrzymały pomoc finansową z jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 224.140 tys. zł. Dotacje przekazane w ramach pomocy finansowej były wydatkowane przede wszystkim na realizację zadań w dziale Transport i łączność z przeznaczeniem na drogi gminne oraz w dziale Kultura fizyczna z przeznaczeniem na obiekty sportowe oraz w dziale Rolnictwo i łowiectwo wykorzystana na wyłączenie z produkcji gruntów rolnych.

Z funduszy celowych zostały przekazane do gmin dotacje na zadania własne w wysokości 211.902 tys. zł. Z powyższej kwoty 33.236 tys. zł przeznaczono na wydatki bieżące (93,8%

planu), zaś pozostałą kwotę dotacji w wysokości 178.666 tys. zł stanowiły wydatki inwestycyjne. W otrzymanej przez gminy z funduszy celowych kwocie dotacji, największy udział miały dotacje w działach: Kultura fizyczna 52.996 tys. zł (25,0% dotacji), z przeznaczeniem głównie na obiekty sportowe i pozostałą działalność, Oświata i wychowanie 53.006 tys. zł (25,0%) z przeznaczeniem dla szkół podstawowych, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 42.125 tys. zł (19,9%) na zadania związane z gospodarką ściekową i ochroną wód, gospodarką odpadami, na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, a także pozostała działalność, Transport i łączność 16.965 tys. zł (8,0%) w najwyższym stopniu na inwestycje na drogach gminnych i wewnętrznych oraz Rolnictwo i łowiectwo 12.297 tys. zł (5,8%) wydatkowane w szczególności na infrastrukturę wodociagową i sanitacyjną wsi.

1.3. Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy

W wyniku obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz podjęcia decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty i odroczeniu terminu płatności, w 2012 r. do budżetów gmin nie wpłynęła kwota 3.778.087 tys. zł, co stanowiło 4,8% dochodów ogółem (wzrost o 0,7 punktu procentowego w stosunku do 2011 r.) i 10,3% dochodów własnych (wzrost o 1,4 punktu procentowego w stosunku do 2011 r.).

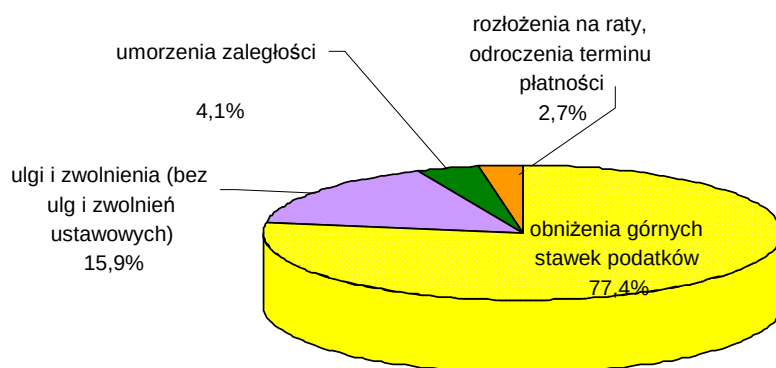
Skutki udzielonych przez gminy w 2012 r. ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), obniżeń górnych stawek podatków oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie	Obniżenie górných stawek podatków	Ulg i zwolnienia (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności	Wskaźnik (3+4+5+6)/2
	tys. zł					%%
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM	78 407 447	2 922 914	601 428	153 290	100 455	4,8
DOCHODY WŁASNE, z tego:	36 522 940	2 922 914	601 428	153 290	100 455	10,3
podatek rolny	1 516 915	689 780	3 597	13 903	4 924	47,0
podatek od nieruchomości	10 608 006	1 825 809	593 449	105 544	74 229	24,5
podatek leśny	224 406	2 883	511	333	28	1,7
podatek od środków transportowych	624 366	395 167	3 216	5 198	6 115	65,6
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	43 563	0	2	148	150	0,7

Wyszczególnienie	Wykonanie	Obniżenie górných stawek podatków	Ulgi i zwolnienia (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności	Wskaźnik (3+4+5+6)/2
	tys. zł					%%
1	2	3	4	5	6	7
podatek od spadków i darowizn	126 097	0	105	5 041	7 548	10,1
podatek od czynności cywilnoprawnych	688 360		8	214	564	0,1
wpływy z opłaty skarbowej	203 030	0	0	13	11	0,0
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	211 187	0	0	65	98	0,1
wpływy z opłaty targowej	144 367	3 506	0	141	23	2,5
dochody z majątku	2 737 222	0	22	1	0	0,0
pozostałe dochody	6 529 211	5 769	517	22 688	6 764	0,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

STRUKTURA UDZIELONYCH PRZEZ GMINY ULG W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze udzielonych przez gminy w 2012 r. ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), obniżen górnych stawek podatków oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych 77,4% stanowiły obniżenia górnych stawek podatków.

W łącznej kwocie obniżenia górnych stawek podatkowych, największy udział miały obniżenia stawek w podatku od nieruchomości (62,5%), w podatku rolnym (23,6%) i w podatku od środków transportowych (13,5%).

Największy udział w łącznej kwocie ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) miały w 2012 r. ulgi i zwolnienia w podatku od nieruchomości – 98,7%.

W 2012 r. najwięcej umorzeń zaległości podatkowych dokonano w podatku od nieruchomości, pozostałych dochodach i podatku rolnym.

W łącznej kwocie rozłożeń na raty, odroczeń terminu płatności największy udział miał podatek od nieruchomości (73,9%), podatek od spadków i darowizn (7,5%), pozostałe dochody (6,7%) i podatek od środków transportowych (6,1%).

Łączna kwota udzielonych w 2012 r. ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), obniżeń górnych stawek podatkowych oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w porównaniu do dochodów wykonanych z danego tytułu, wyniosła w podatku od środków transportowych – 65,6%, w podatku rolnym – 47,0% , w podatku od nieruchomości – 24,5%, oraz w podatku od spadków i darowizn – 10,1%.

Przy obliczaniu dochodów podatkowych, stanowiących podstawę do ustalania dla gmin subwencji wyrównawczej, uwzględniane były skutki – udzielonych przez właściwe organy gmin - ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), umorzeń, rozłożeń na raty i odroczeń terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. W przeciwnym bowiem razie, budżet państwa refundowałby gminom skutki decyzji jej organów.

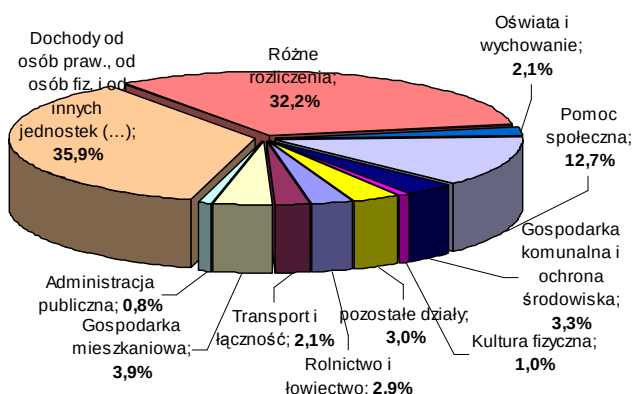
1.4. Dochody według działów

W strukturze dochodów ogółem gmin w 2012 r. najistotniejszą pozycję zajmowały dochody w następujących działach:

- Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek, nieposiadających osobowości prawnej - 35,9%,
- Różne rozliczenia - 32,2%,
- Pomoc społeczna - 12,7%,
- Gospodarka mieszkaniowa - 3,9%,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 3,3%.

W strukturze dochodów ogółem gmin dochody w tych działach stanowiły łącznie 88,0%.

STRUKTURA DOCHODÓW GMIN W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W dziale Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek, nieposiadających osobowości prawnej, ujmowane są między innymi tak istotne źródła dochodów własnych gmin, jak: udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od osób prawnych, wpływy z podatku: od nieruchomości, rolnego, od czynności cywilnoprawnych, od środków transportowych, dochody z opłaty skarbowej oraz wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które stanowią w dochodach tego działu 95,5%.

W dziale Różne rozliczenia ujmowane są przede wszystkim kwoty subwencji ogólnej przekazywanej gminom z budżetu państwa, które stanowiły w tym dziale 97,7%.

W dziale Pomoc społeczna, 79,2% stanowiły dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej a 17,5% dotacje na zadania własne.

Wykonanie i dynamika dochodów gmin według ważniejszych działów prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	75 830 680	80 713 273	78 407 477	97,1	103,4
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	2 232 955	2 430 607	2 237 500	92,1	100,2
Transport i łączność	2 385 103	1 812 575	1 640 373	90,5	68,8
Gospodarka mieszkaniowa	2 995 223	3 659 506	3 069 111	83,9	102,5
Administracja publiczna	631 691	682 503	645 150	94,5	102,1
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jed. nieposiadających osob. prawnej	26 213 341	28 471 157	28 168 206	98,9	107,5
Różne rozliczenia	23 807 043	25 158 501	25 216 950	100,2	105,9
Oświata i wychowanie	1 802 600	1 794 161	1 670 157	92,9	92,7
Pomoc społeczna	9 770 048	10 163 848	9 989 709	98,3	102,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 576 334	2 966 713	2 619 104	88,3	101,7
Kultura fizyczna	925 691	870 177	782 996	89,9	84,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w dziale Różne rozliczenia został wykonany plan dochodów (100,2%) w pozostałych działach wymienionych w tabeli dochody zostały wykonane poniżej kwot planowanych. Natomiast dochody zrealizowane były wyższe niż wykonanie w 2011 r. z wyjątkiem działów: Transport i łączność, Oświata i wychowanie oraz Kultura fizyczna.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów gmin według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

1.5. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, według głównych grup dochodów

Wyszczególnienie	2011	2012	
	Gminy ogółem	Gminy ogółem	w tym: Gminy wiejskie
	w zł		
1	2	3	4
Dochody ogółem, z tego:	2 968,90	3 023,22	3 151,26
Dochody własne	1 350,34	1 408,24	1 213,73
Dotacje ogółem	707,60	664,56	735,21
Subwencja ogólna	910,96	950,42	1 202,31

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Dochody ogółem w gminach w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3.023,22 zł i były wyższe o 1,8% niż dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wykonane w 2011 r.

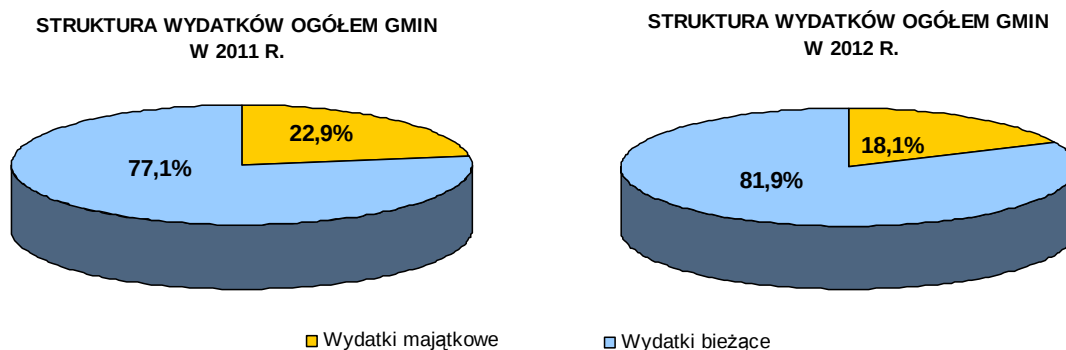
Dochody ogółem w gminach wiejskich w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3.151,26 zł i były większe o 4,2% niż dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca dla wszystkich gmin w kraju.

Dochody gminy o najwyższych dochodach w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynoszą 54.228,67 zł a dochody w gminie o najniższych dochodach w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynoszą 1.970,22 zł.

Zestawienie dochodów na 1 mieszkańca w gminach, według województw, zaprezentowano w tablicach załączonych do sprawozdania.

2. Wydatki gmin

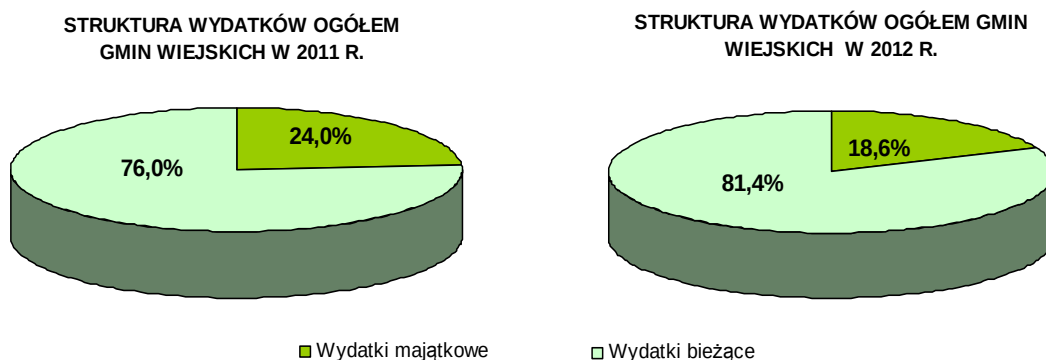
2.1. Struktura wydatków

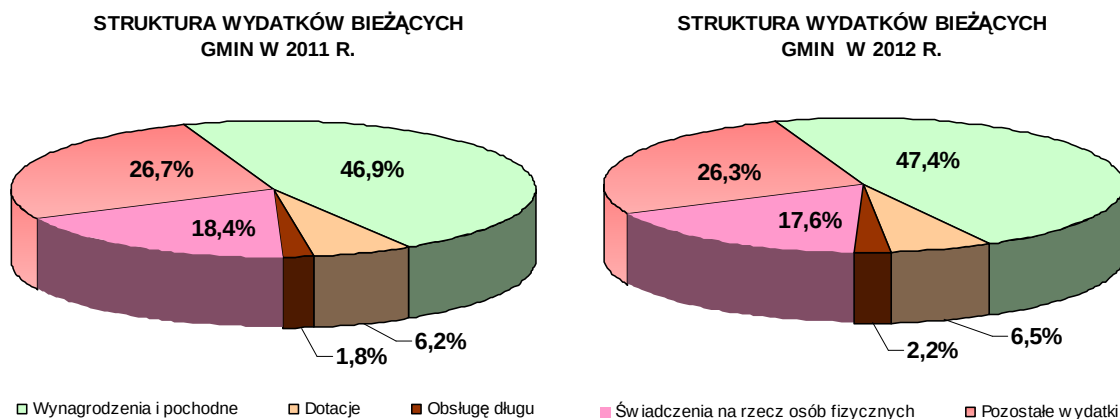
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków ogółem zrealizowanych przez gminy w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., zwiększył się udział wydatków bieżących o 4,8 punktu procentowego. Wydatki bieżące gmin w 2012 r. stanowiły 81,9% wydatków ogółem tych jednostek a wydatki majątkowe 18,1%.

W gminach wiejskich, w porównaniu do 2011 r., zwiększył się udział wydatków bieżących o 5,4 punktu procentowego. Wydatki bieżące gmin wiejskich w 2012 r. stanowiły 81,4% wydatków ogółem tych jednostek a wydatki majątkowe 18,6%.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., w strukturze wydatków bieżących zwiększył się udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń o 0,5 punktu procentowego, wydatków na obsługę długu o 0,4 punktu procentowego oraz udział wydatków gmin na dotacje o 0,3 punktu procentowego. Natomiast zmniejszył się udział świadczeń na rzecz osób fizycznych o 0,8 punktu procentowego oraz pozostałych wydatków o 0,4 punktu procentowego.

2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków

Wydatki w poszczególnych kategoriach gmin przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
GMINY OGÓŁEM					
Wydatki ogółem, z tego:	79 686 866	84 575 115	78 491 419	92,8	98,5
Wydatki majątkowe	18 252 770	16 921 671	14 185 382	83,8	77,7
Wydatki bieżące	61 434 096	67 653 445	64 306 037	95,1	104,7
w tym:					
GMINY WIEJSKIE					
Wydatki ogółem, z tego:	34 976 473	37 088 966	34 191 470	92,2	97,8
Wydatki majątkowe	8 386 613	7 672 688	6 363 634	82,9	75,9
Wydatki bieżące	26 589 860	29 416 278	27 827 836	94,6	104,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki gmin w 2012 r. zostały zrealizowane w wysokości 78.491.419 tys. zł i były o 1,5% niższe, niż wydatki zrealizowane w 2011 r.

Wykonane wydatki majątkowe, w stosunku do 2011 r., były niższe o 22,3%.

Natomiast wydatki bieżące gmin były o 4,7% wyższe niż wydatki bieżące zrealizowane w 2011 r.

Wydatki gmin według głównych kierunków ich rozdysponowania

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem, z tego:	79 686 866	84 575 115	78 491 419	92,8	98,5
Wydatki majątkowe,	18 252 770	16 921 671	14 185 382	83,8	77,7
w tym: wydatki na inwestycje	17 922 262	16 555 686	13 857 550	83,7	77,3
Wydatki bieżące, z tego:	61 434 096	67 653 445	64 306 037	95,1	104,7
Wydatki na wynagrodzenia	24 584 434	26 189 622	25 626 798	97,9	104,2
w tym: wynagrodzenia osobowe	22 091 797	23 535 971	23 088 567	98,1	104,5
Pochodne od wynagrodzeń	4 214 849	5 010 285	4 828 124	96,4	114,6
Dotacje	3 832 622	4 306 616	4 192 304	97,3	109,4
Wydatki na obsługę długu	1 089 661	1 483 754	1 399 730	94,3	128,5
Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	14 379	80 629	7 792	9,7	54,2
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	11 306 012	11 651 723	11 308 516	97,1	100,0
Pozostałe wydatki	16 392 139	18 930 816	16 942 774	89,5	103,4

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wydatki gmin na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń były wyższe o 5,7% od wydatków wykonanych na ten cel w 2011 r.

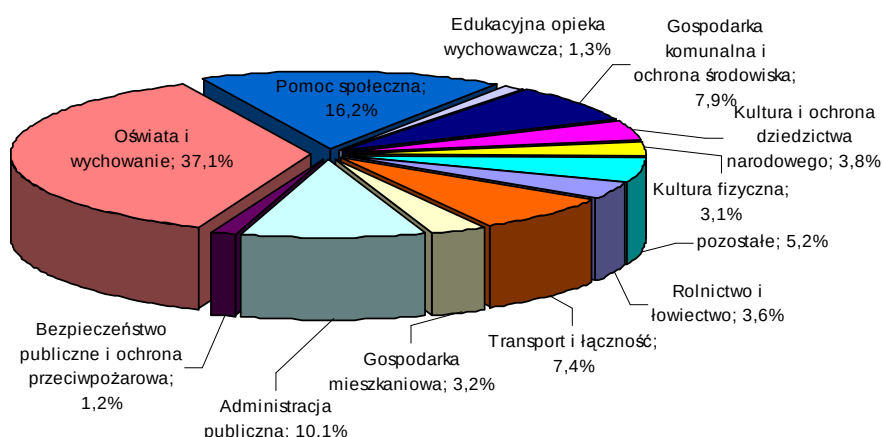
W 2012 r., w porównaniu do 2011 r, najbardziej wzrosły wydatki na obsługę długu o 28,5%, wydatki te w strukturze wydatków ogółem stanowiły 1,8%.

Natomiast wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji w 2012 r. były niższe o 45,8% niż w 2011 r., a plan tych wydatków został wykonany w 9,7%. Wydatki te w strukturze wydatków ogółem stanowią niewielki udział.

2.3. Wydatki według działów

W 2012 r. w strukturze wydatków ogółem gmin najwyższy udział miały wydatki na wynagrodzenia, tj. 32,6% wydatków ogółem.

STRUKTURA WYDATKÓW GMIN WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze działowej wydatków gmin przeważały wydatki w działach:

Oświata i wychowanie – 37,1%,

Pomoc społeczna – 16,2%,

Administracja publiczna – 10,1%,

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 7,9%,

Transport i łączność – 7,4%.

Wydatki w tych działach stanowiły razem 78,7% wydatków ogółem.

Wykonanie i dynamika wydatków gmin według ważniejszych działów

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	79 686 866	84 575 115	78 491 419	92,8	98,5
Rolnictwo i łowiectwo	3 581 860	3 232 603	2 798 436	86,6	78,1
Transport i łączność	7 646 820	6 594 805	5 830 516	88,4	76,2
Gospodarka mieszkaniowa	2 417 248	2 824 637	2 476 724	87,7	102,5
Administracja publiczna	7 554 979	8 460 450	7 903 184	93,4	104,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	986 484	1 100 888	968 874	88,0	98,2
Oświata i wychowanie	27 765 761	30 035 861	29 123 477	97,0	104,9
Pomoc społeczna	12 368 309	13 097 929	12 711 799	97,1	102,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	976 410	1 100 480	1 005 483	91,4	103,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 707 493	7 267 228	6 174 143	85,0	92,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 904 532	3 275 015	3 012 003	92,0	103,7
Kultura fizyczna	2 733 520	2 649 911	2 422 408	91,4	88,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. gminy największą kwotę wydatków przeznaczyły na oświatę i wychowanie. W dziale Oświata i wychowanie wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników stanowiły 55,6%, a składki na ubezpieczenia społeczne 10,1%.

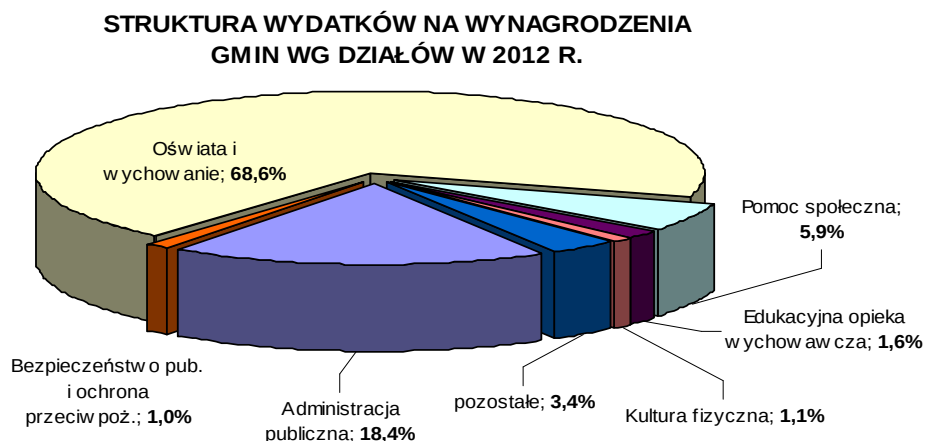
Wydatki w dziale Pomoc społeczna w 2012 r. w stosunku do 2011 r. zwiększyły się o 2,8%. W dziale Pomoc społeczna 75,9% wydatków stanowiły świadczenia społeczne, a 10,6% wynagrodzenia osobowe pracowników.

W 2012 r. 104 gminy dokonały wpłat do budżetu państwa, przeznaczonych na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin w kwocie 295.378 tys. zł tj., 99,4% kwoty zaplanowanej na rok 2012. Wydatki te stanowiły 82,6% wydatków działu Różne rozliczenia. W strukturze wydatków dział ten stanowił 0,5%.

Wykaz gmin dokonujących wpłat do budżetu państwa zamieszczono w tablicach załączonych do sprawozdania.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków gmin według działów i rodzajów zamieszczono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki gmin na wynagrodzenia w trzech działach, tj. Oświata i wychowanie, Administracja publiczna oraz Pomoc społeczna, stanowiły 92,9% ogółu wydatków na wynagrodzenia.

W 2012 r gminy wykonały wydatki na wynagrodzenia w wysokości 25.626.798 tys. zł i były one wyższe o 4,2% od wydatków na wynagrodzenia wykonanych w 2011 r.

Wykonanie i dynamika wydatków na wynagrodzenia gmin według ważniejszych działów

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem w tym:	24 584 434	26 189 622	25 626 798	97,9	104,2
Rolnictwo i łowiectwo	24 164	27 157	25 806	95,0	106,8
Transport i łączność	63 389	70 549	62 993	89,3	99,4
Gospodarka mieszkaniowa	75 202	83 654	79 115	94,6	105,2
Administracja publiczna	4 514 076	4 888 383	4 718 061	96,5	104,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	245 149	264 005	253 243	95,9	103,3
Oświata i wychowanie	16 801 443	17 827 441	17 588 298	98,7	104,7
Pomoc społeczna	1 422 772	1 562 895	1 509 975	96,6	106,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	386 306	418 623	404 156	96,5	104,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	211 219	241 149	225 200	93,4	106,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	37 606	43 537	39 620	91,0	105,4
Kultura fizyczna	264 611	291 924	284 782	97,6	107,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wydatki na wynagrodzenia ww. działach oprócz działu Transport i łączność były wyższe niż wydatki na wynagrodzenia wykonane w 2011 r.

W 2012 r. wydatki na wynagrodzenia gmin w 68,6% przeznaczone były na oświatę i wychowanie. W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wydatki na wynagrodzenia na oświatę i wychowanie były wyższe o 4,7%.

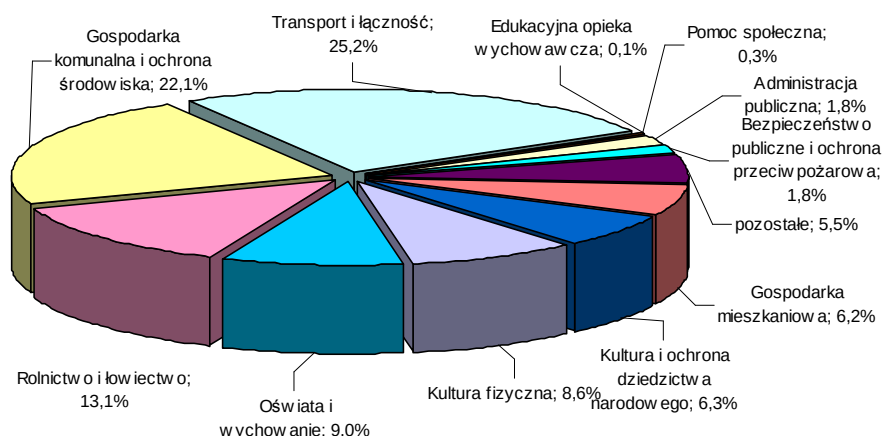
Wydatki na wynagrodzenia w dziale Administracja publiczna stanowiły 18,4% wydatków na wynagrodzenia gmin, a ich realizacja, w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 4,5%.

Wydatki na wynagrodzenia w dziale Pomoc społeczna stanowiły 5,9% wydatków na wynagrodzenia gmin, a ich realizacja, w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 6,1%.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych działach zamieszczono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.2. Wydatki majątkowe według działów

STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W GMINACH OGÓŁEM W 2012 R.

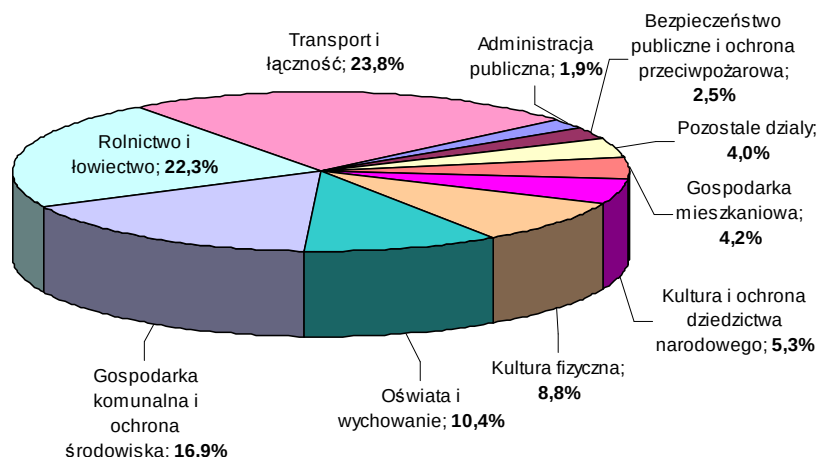

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Przeważająca część środków budżetowych przeznaczonych w gminach ogółem na wydatki majątkowe dotyczyła działu Transport i łączność (25,2%), Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (22,1%), Rolnictwo i łowiectwo (13,1%), Oświata i wychowanie (9,0%) oraz Kultura fizyczna (8,6%).

Realizacja planu wydatków majątkowych w ważniejszych działach wahała się od 64,2% w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza do 88,5% w dziale Oświata i wychowanie.

STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W GMINACH WIEJSKICH W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze działowej wydatków majątkowych w gminach wiejskich w 2012 r. przeważały wydatki w działach: Transport i łączność (23,8%), Rolnictwo i łowiectwo (22,3%), Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (16,9%), Oświata i wychowanie (10,4%) oraz Kultura fizyczna (8,8%).

Wykonanie i dynamika wydatków majątkowych gmin według ważniejszych działów:

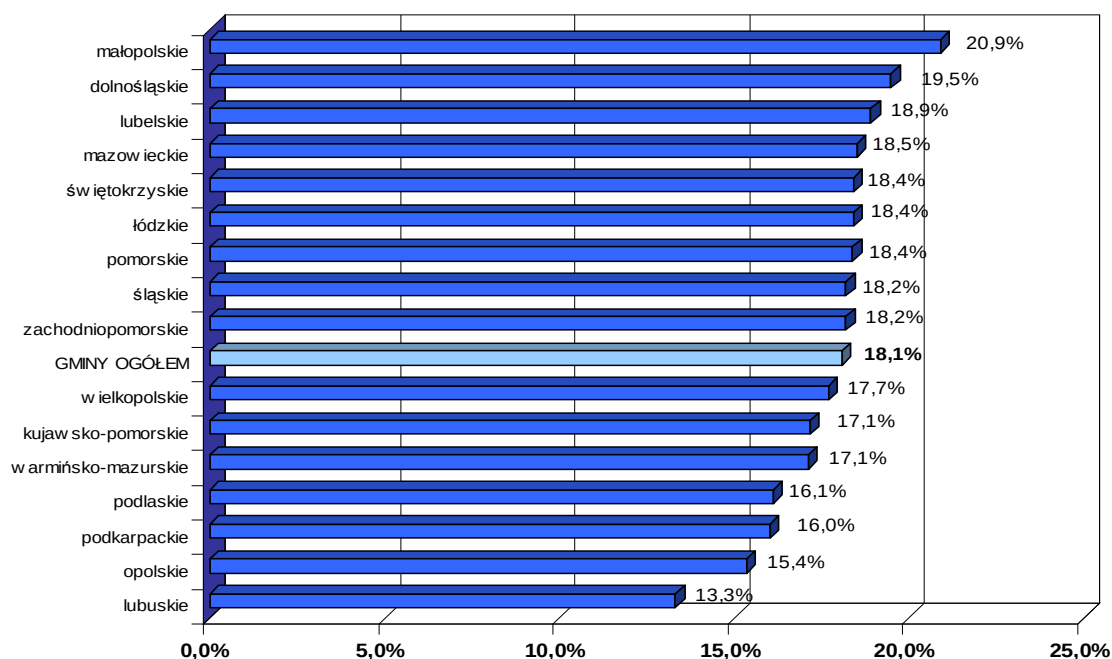
Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	18 252 770	16 921 671	14 185 382	83,8	77,7
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	2 711 465	2 251 346	1 852 420	82,3	68,3
Transport i łączność	5 308 155	4 118 917	3 570 345	86,7	67,3
Gospodarka mieszkaniowa	919 589	1 058 148	883 943	83,5	96,1
Administracja publiczna	279 587	343 208	254 265	74,1	90,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	296 515	301 664	255 653	84,7	86,2
Oświata i wychowanie	1 563 806	1 441 502	1 276 173	88,5	81,6
Pomoc społeczna	43 491	45 176	38 806	85,9	89,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	5 799	12 625	8 108	64,2	139,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 759 775	3 859 007	3 141 639	81,4	83,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	892 217	1 097 823	898 814	81,9	100,7
Kultura fizyczna	1 600 459	1 388 279	1 220 019	87,9	76,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. gminy zrealizowały wydatki majątkowe w wysokości 14.185.382 tys. zł.

W 2012 r. wydatki majątkowe gmin stanowią 18,1% wydatków ogółem wszystkich gmin, natomiast w gminach wiejskich wydatki majątkowe stanowią 18,6% wydatków ogółem tych gmin.

**UDZIAŁ WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W WYDATKACH OGÓŁEM
W GMINACH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.**

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Najniższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem był w gminach województwa lubuskiego (13,3%) a najwyższy w gminach województwa małopolskiego (20,9%).

Zestawienie wydatków majątkowych i inwestycyjnych gmin według województw przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca

Wydatki ogółem zrealizowane w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach, według głównych kierunków ich rozdysponowania

Wyszczególnienie	Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)		
	2011	2012	
	Gminy ogółem	Gminy ogółem	w tym: Gminy wiejskie
1	2	3	4
Wydatki ogółem	3 119,88	3 026,45	3 127,80
z tego:			
Wydatki majątkowe	714,63	546,96	582,14
w tym: wydatki na inwestycje	701,69	534,32	575,57
Wydatki bieżące	2 405,24	2 479,50	2 545,66
z tego:			
Wydatki na wynagrodzenia,	962,52	988,11	1 027,89
w tym: wynagrodzenia osobowe	864,93	890,24	921,92
Pochodne od wynagrodzeń	165,02	186,16	196,85
Dotacje	150,05	161,65	134,65
Wydatki na obsługę długu	42,66	59,97	48,59
Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	0,56	0,30	0,02
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	442,65	436,03	476,99
Pozostałe wydatki	641,78	653,28	660,67

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

Wydatki ogółem, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, osiągnięte przez gminy w 2012 r. wyniosły 3.026,45 zł i były o 3,0% niższe niż w 2011 r.

W 2012 r. wydatki majątkowe gmin ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca były w porównaniu z rokiem poprzednim, niższe o 23,5%, a wydatki bieżące wyższe o 3,1%. W 2012 r. najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie wynosiły 42.612,79 zł, a najniższe 2.014,33 zł.

Zestawienie wydatków na 1 mieszkańca w 2012 r. w gminach w układzie wojewódzkim zaprezentowano w tablicach załączonych do sprawozdania.

3. Wynik budżetów gmin

W 2012 r. budżety gmin zamknęły się zbiorczo deficytem w wysokości 83.942 tys. zł, przy planowanym deficycie w kwocie 3.861.842 tys. zł.

Wynik gmin w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	Wynik gmin		
	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012
	tys zł		
1	2	3	4
Gminy ogółem,	-3 856 186	-3 861 842	-83 942
w tym: Gminy wiejskie	-1 734 963	-1 659 194	256 388

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)

Nadwyżkę budżetową wypracowało 1.340 gmin, tj. 55,5% ogólnej liczby gmin. W gminach wiejskich nadwyżkę budżetową wypracowało 914 jednostek, tj. 58,2% gmin wiejskich.

Liczbę gmin, z uwzględnieniem zrealizowanego przez nie wyniku w 2012 r., przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Gminy	
	Ogółem	w tym: wiejskie
	w zł	
1	2	3
Gminy ogółem	2 414	1 571
Gminy z nadwyżką budżetową	1 340	914
Gminy z deficytem budżetowym	1 074	657
Udział gmin deficytowych w ogólnej liczbie gmin dla danej kategorii gmin (w %)	44,5	41,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Deficyt wystąpił w 1.074 gminach, tj. 44,5% ogólnej liczby gmin. W gminach wiejskich deficyt wystąpił w 657 jednostkach, tj. 41,8% gmin wiejskich.

Liczbę gmin, według relacji wyniku do ich dochodów w 2012 r., przedstawia poniższa tabela:

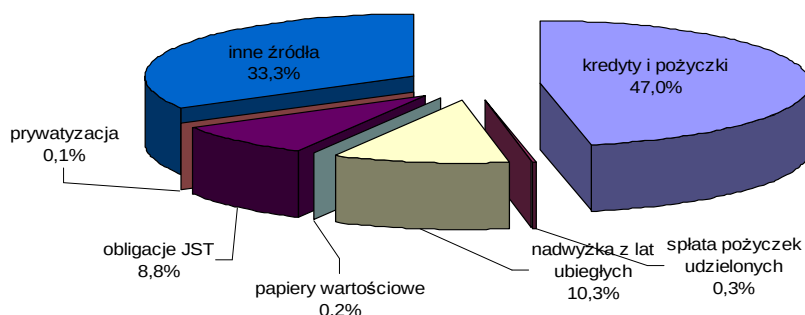
Wyszczególnienie	Relacja wyniku do dochodów gmin					
	Razem	poniżej 5%	5%-10%	10%-15%	15%-20%	powyżej 20%
Gminy z nadwyżką budżetową	1 340	712	402	135	63	28
Gminy z deficytem budżetowym	1 074	536	309	135	53	41

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Wśród gmin, które wypracowały nadwyżkę, najliczniejszą grupę stanowiły gminy o relacji wyniku do dochodów poniżej 10%. Również wśród gmin, których budżety zamknęły się deficytem, najliczniejszą grupę stanowiły gminy o relacji wyniku do dochodów do 10%.

W 2012 r. gminy ogółem osiągnęły przychody w łącznej kwocie 10.267.375 tys. zł, natomiast rozchody w łącznej kwocie 6.292.074 tys. zł.

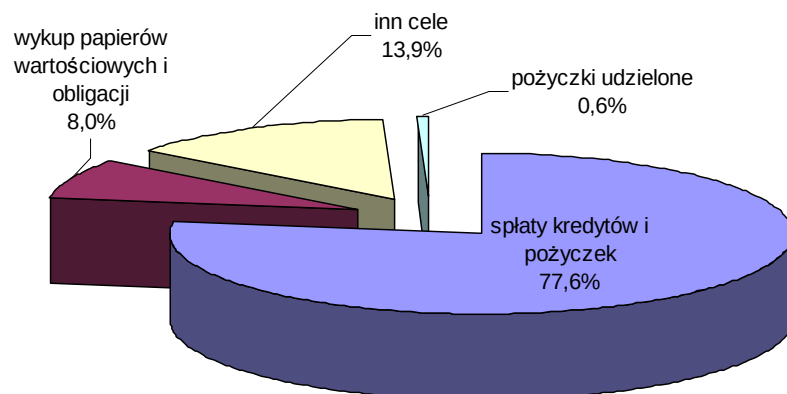
STRUKTURA PRZYCHODÓW GMIN W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. gminy ogółem wykazały największe przychody z tytułu kredytów i pożyczek, tj. 47,0% przychodów ogółem. Nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 10,3% przychodów.

STRUKTURA ROZCHODÓW GMIN W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. rozchody gmin wyniosły 6.292.074 tys. zł. W rozchodach gmin największy udział miały splaty kredytów i pożyczek, które stanowiły 77,6%.

W 2012 r. gminy wiejskie osiągnęły przychody w łącznej kwocie 4.810.992 tys. zł. Przychody z tytułu kredytów i pożyczek stanowiły 49,3% a nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 16,4% przychodów.

Gminy wiejskie wykonały rozchody w łącznej kwocie 3.166.966 tys. zł. W strukturze rozchodów gmin wiejskich, środki na spłaty kredytów i pożyczek stanowiły 77,7% rozchodów.

W 2012 r. rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek były wyższe niż przychody z tytułu kredytów i pożyczek w gminach o 1,1% a w gminach wiejskich o 3,8%.

4. Zobowiązania według tytułów dłużnych gmin

W 2012 r. zadłużenie ogółem gmin wyniosło 26.167.852 tys. zł.

Zobowiązania według kategorii gmin

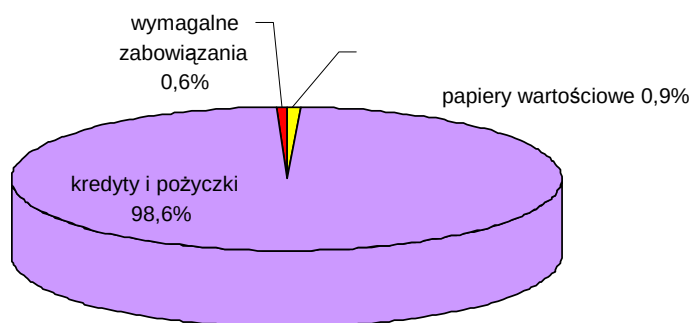
Wyszczególnienie	2011	2012	Dynamika (3:2)
	tys. zł		%
1	2	3	4
GMINY OGÓŁEM,	25 989 644	26 167 852	100,7
w tym: GMINY WIEJSKIE	10 227 267	10 173 879	99,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r., zadłużenie ogółem gmin wzrosło o 0,7% a gmin wiejskich było niższe 0,5%.

W 2012 r. w strukturze zadłużenia 98,6% stanowiły zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek.

STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ GMIN W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2012 r. (Min. Fin.)

Zobowiązania gmin według tytułów dłużnych w latach 2011 – 2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2011	2012	Dynamika (3:2)
	tys. zł		%
1	2	3	4
Zobowiązania według tytułów dłużnych, z tego:	25 989 644	26 167 852	100,7
Papiery wartościowe	255 800	225 305	88,1
w tym: długoterminowe	255 800	235 305	92,0
Kredyty i pożyczki	25 562 667	25 790 669	100,9
w tym: długoterminowe	25 150 782	25 522 791	101,5
Wymagalne zobowiązania	171 177	151 879	88,7
w tym z tytułu: dostaw towarów i usług	126 497	102 667	81,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wzrost zobowiązań gmin nastąpił tylko z tytułu kredytów i pożyczek. Zadłużenie z pozostałych tytułów było niższe niż w 2011 r.

W 2012 r. zadłużenie wystąpiło w 2.358 gminach. Zadłużenie bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych wystąpiło w 2.300 gminach, tj. 95,3% gmin.

W 2012 r. wskaźnik zadłużenia gmin bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych, wyniósł 29,9%.

Liczba gmin według poziomu zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów tych jednostek

Lata	Liczba jednostek								
	Ogółem	zadłużonych	poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	powyżej 60%
2011	2 414	2 305	322	425	492	462	363	210	31
2012	2 414	2 300	297	451	472	478	380	196	26

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów gmin za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Najliczniejsza grupa gmin znajduje się w przedziale o zadłużeniu do 40% dochodów ogółem. Liczba gmin w tej grupie stanowiła 73,8% liczby gmin zadłużonych. W grupie powyżej 60% znalazło się 26 gmin.

5. Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych

Zgodnie z art. 9 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych samorządowe zakłady budżetowe są zaliczone do sektora finansów publicznych. Samorządowe zakłady budżetowe mogą realizować zadania własne jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w art.14 ww. ustawy.

Z danych ze sprawozdań rocznych gmin za 2012 r. wynika, że samorządowe zakłady budżetowe zostały utworzone w 1.031 gminach, co stanowi 42,7% ogółu gmin.

Przychody i koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Przychody	2 871 694	2 993 066	3 017 283	100,8	105,1
w tym: dotacje z budżetu	349 570	332 692	319 109	95,9	91,3
Koszty	3 128 628	2 890 578	3 062 955	106,0	97,9
Podatek dochodowy od osób prawnych	14 628	7 992	13 627	170,5	93,2
Wpłaty do budżetu gmin	14 614	2 458	10 968	446,3	75,1

Źródło: Sprawozdania roczne gmin z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Przychody gminnych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wyniosły 3.017.283 tys. zł, w tym dotacje z budżetu stanowiły 319.109 tys. zł.

W stosunku do planu, przychody zrealizowano w 100,8%, a dotacje w 95,9%.

W porównaniu do 2011 r. nastąpił wzrost przychodów o 5,1% i zmniejszenie kwoty dotacji o 8,7%.

Koszty gminnych zakładów budżetowych wyniosły 3.062.955 tys. zł, a wpłaty do budżetu wyniosły 10.968 tys. zł, przy zaplanowanej kwocie 2.458 tys. zł.

Podobnie odnotować należy wyższą, niż zakładano w planie, realizację podatku od osób prawnych o 70,5%.

W 2012 r. w relacji do 2011 r. koszty zmniejszyły się o 2,1%, wpłaty do budżetów gmin o 24,9% oraz wydatki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych o 6,8%.

Przychody gminnych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem	2 993 066	3 017 283	100,8	100,0
w tym:				
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 427 881	1 431 874	100,3	47,5
Gospodarka mieszkaniowa	710 450	710 034	99,9	23,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	464 078	489 342	105,4	16,2
Kultura fizyczna	218 238	210 062	96,3	7,0
Transport i łączność	97 111	96 746	99,6	3,2

Źródło: Sprawozdania roczne gmin z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Dane ze sprawozdań rocznych gmin za 2012 r. z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych wskazują, że w gminach, w formie samorządowego zakładu budżetowego realizowano głównie zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (47,5% przychodów ogółem), gospodarki mieszkaniowej (23,5% przychodów ogółem), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (16,2% przychodów ogółem), kultury fizycznej (7,0% przychodów ogółem) oraz transportu i łączności (3,2% przychodów ogółem).

Pozostałe rodzaje działalności jak rolnictwo i łowiectwo, działalność usługowa, pomoc społeczna, handel, ochrona zdrowia czy prowadzenie ogrodów zoologicznych i botanicznych stanowiły 2,6% przychodów ogółem.

Koszty gminnych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem:	2 890 578	3 062 955	106,0	100,0
w tym:				
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 431 194	1 449 585	101,3	47,3
Gospodarka mieszkaniowa	715 087	718 108	100,4	23,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną i gaz	463 411	496 189	107,1	16,2
Kultura fizyczna	220 585	217 842	98,8	7,1
Transport i łączność	96 566	102 232	105,9	3,3

Źródło: Sprawozdania roczne gmin z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Najwyższe koszty wystąpiły w zadaniach z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (47,3% kosztów ogółem), gospodarki mieszkaniowej (23,4% kosztów ogółem), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (16,2% kosztów ogółem), kultury fizycznej (7,1% kosztów ogółem) oraz transportu i łączności (3,3%). Koszty pozostałych rodzajów działalności jak rolnictwo i łowiectwo, pomoc społeczna, prowadzenie ogrodów zoologicznych i botanicznych stanowiły 2,7% kosztów.

Stan środków obrotowych gminnych samorządowych zakładów budżetowych zwiększył się z 45.155 tys. zł na początku roku do 56. 241 tys. zł na koniec roku, tj. o 24,6%.

6. Wydzielony rachunek dochodów gminnych jednostek budżetowych

Zgodnie art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty gromadzą na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, pochodzące w szczególności:

- ze spadków i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej;
- z odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa w szczególności:

- jednostki budżetowe, które gromadzą dochody;
- źródła, z których dochody są gromadzone na rachunku;
- przeznaczenie dochodów, z tym, że dochody wraz z odsetkami nie mogą być przeznaczone na finansowanie wynagrodzeń osobowych;
- sposób i tryb sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania.

Wydatki z rachunku mogą być dokonywane do wysokości kwot zgromadzonych dochodów, w ramach planu finansowego.

Środki finansowe pozostające na rachunku na dzień 31 grudnia roku budżetowego podlegają odprowadzeniu na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 5 stycznia następnego roku.

Wydzielone rachunki dochodów zostały utworzone w 826 gminach co stanowi 34,2% ogółu gmin.

W ramach ww. rachunków gminy zrealizowały w 2012 r. dochody w wysokości 351.551 tys. zł. W stosunku do planu zostały one wykonane w 85,0% i były wyższe o 9,4% od dochodów wykonanych w 2011 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	321 435	413 420	351 551	85,0	109,4
Wydatki	319 852	414 151	350 820	84,7	109,7
w tym : wpłaty do budżetu	3 759	4 199	6 649	158,4	176,9

Źródło: Sprawozdania roczne gmin z wykonania dochodów i wydatków na rachunku z art. 223, ust.1 za 2012 rok.
(Min. Fin)

Zrealizowane wydatki wyniosły 350.820 tys. zł i były niższe o 15,3% niż planowano. W porównaniu z 2011 r. wydatki wzrosły o 9,7%, w tym wpłaty do budżetów gmin wzrosły o 76,9%.

Na koniec 2012 roku stan środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach dochodów wzrósł z 2.806 tys. zł do kwoty 3.034 tys. zł. tj. o 8,1%.

III. Wykonanie budżetów powiatów

W 2012 r. powiaty zrealizowały dochody ogółem w wysokości 22.522.904 tys. zł a wydatki w tym okresie powiaty zrealizowały w wysokości 22.476.524 tys. zł.

W rezultacie budżety powiatów zamknęły się nadwyżką w wysokości 46.379 tys. zł.

Zbiorcze dane dotyczące wykonania budżetów powiatów

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	23 551 573	22 947 424	22 522 904	98,2	95,6
Wydatki	24 058 772	23 748 809	22 476 524	94,6	93,4
Wynik	-507 199	-801 385	46 379	-	-

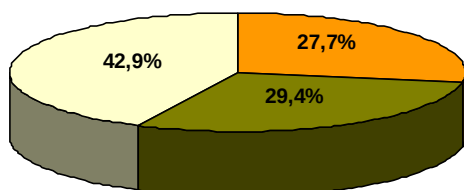
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

1. Dochody powiatów

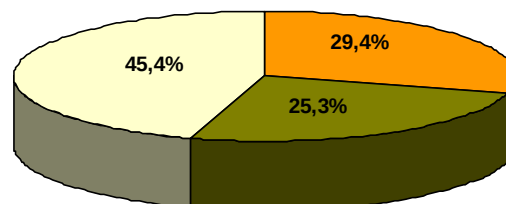
1.1. Struktura dochodów

W strukturze dochodów ogółem, dochody własne stanowiły w 2012 r. 29,4%, a dotacje i subwencja ogólna odpowiednio: 25,3% i 45,4%.

STRUKTURA DOCHODÓW POWIATÓW
W 2011 R.

STRUKTURA DOCHODÓW POWIATÓW
W 2012 R.

■ Dochody własne ■ Dotacje ■ Subwencja ogólna

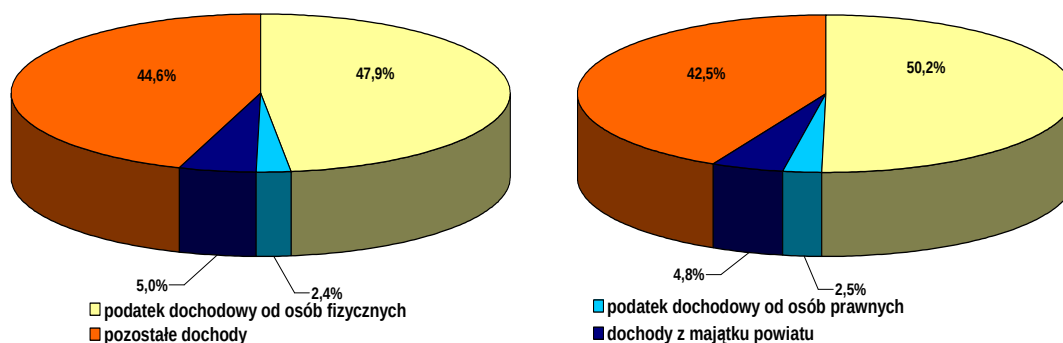
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w stosunku do 2011 roku, wzrósł udział dochodów własnych o 1,7 punktu procentowego i udział subwencji ogólnej o 2,5 punktu procentowego, zmniejszył się udział dotacji w dochodach ogółem o 4,1 punktu procentowego.

STRUKTURA DOCHODÓW WŁASNYCH POWIATÓW

W 2011 R.

W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów własnych powiatów w 2012 r., najistotniejszym źródłem dochodów był udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (50,2%). Udział dochodu z tego tytułu, w dochodach własnych, zwiększył się w porównaniu do 2011 r. o 2,3 punktu procentowego.

1.2. Dochody według źródeł pochodzenia

W 2012 r. powiaty wykonały dochody ogółem w wysokości 22.522.904 tys. zł i w porównaniu do 2011 r., były one niższe o 4,4%.

Dochody własne zostały wykonane w 98,3%, dotacje w 94,7% a subwencja ogólna w 100,1% planu.

W porównaniu do 2011 r., dochody własne powiatów, jak i subwencja ogólna wzrosły o 1,2%, natomiast zmniejszeniu uległy dotacje ogółem o 17,8%.

Dochody powiatów według źródeł ich pochodzenia przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł				%%	
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	23 551 573	22 947 424	22 522 904	98,2	100,0	95,6
Dochody własne	6 531 299	6 727 271	6 612 287	98,3	29,4	101,2
z tego:						
podatek dochodowy od osób fizycznych	3 131 468	3 382 895	3 322 366	98,2	14,8	106,1
podatek dochodowy od osób prawnych	158 889	145 130	163 652	112,8	0,7	103,0
dochody z majątku powiatu	325 127	416 775	314 745	75,5	1,4	96,8
pozostałe dochody	2 915 816	2 782 471	2 811 524	101,0	12,5	96,8

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dotacje ogółem	6 922 197	6 010 299	5 688 992	94,7	25,3	82,2
z tego:						
Dotacje celowe	5 423 149	4 686 815	4 587 847	97,9	20,4	84,6
Przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	1 499 047	1 323 484	1 101 144	83,2	4,9	73,5
Subwencja ogólna	10 098 078	10 209 855	10 221 625	100,1	45,4	101,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W grupie dochodów własnych, w stosunku do kwot zaplanowanych na 2012 r., w najwyższym stopniu zostały wykonane dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 112,8% planu. Dochody te stanowiły 2,5% dochodów własnych powiatów i były wyższe o 3,0% od dochodów wykonanych w 2011 r.

W strukturze dochodów własnych powiatów istotnym źródłem są dochody z tytułu udziału powiatów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (50,2%).

W 2012 r. – według danych Ministerstwa Finansów – na rachunki powiatów przekazane zostały udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 3.322.366 tys. zł.

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. dochody z tytułu udziału powiatów w podatku dochodowym od osób fizycznych wzrosły o 6,1%, a pozostałe dochody jak i dochody z majątku były niższe o 3,2% - ich udział w dochodach własnych wyniósł odpowiednio 42,5% i 4,8% dochodów własnych.

W strukturze pozostałych dochodów zrealizowanych przez powiaty w 2012 r., dominujący udział miały: wpływy z usług, wpływy z opłaty komunikacyjnej, wpływy z różnych opłat oraz wpływy z różnych dochodów.

1.2.1. Subwencja ogólna

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wszystkie powiaty otrzymują z budżetu państwa subwencję ogólną. Subwencja ogólna dla powiatu składa się z części: oświatowej, równoważącej i wyrównawczej.

W 2012 roku - według danych Ministerstwa Finansów - na rachunki powiatów przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej w łącznej wysokości 10.083.497 tys. zł, z tego, z tytułu:

- części oświatowej subwencji ogólnej - 7.992.558 tys. zł,
- części wyrównawczej subwencji ogólnej - 1.467.222 tys. zł,
- części równoważącej subwencji ogólnej - 623.717 tys. zł.

Oznacza to, że na rachunki powiatów przekazano 100,0% środków zaplanowanych na ten cel dla tych jednostek.

W 2012 r. środki z rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w łącznej wysokości 30.034 tys. zł, zostały rozdysponowane pomiędzy 277 powiatów. Środki te otrzymały powiaty, które w 2011 r. uzyskały z budżetu państwa dotację na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz powiaty prowadzące różnego typu jednostki wychowania przedszkolnego (po 77 zł na jedno dziecko), a także powiaty województwa dolnośląskiego, które w 2012 r. zostały dotknięte skutkami powodzi.

Sposób podziału omawianej rezerwy został uzgodniony ze stroną samorządową Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponadto, na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z rezerwy subwencji ogólnej na rachunki budżetów powiatów została przekazana kwota 108.094 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych, obejmujących budowę lub przebudowę obiektów inżynierskich, a także zadań inwestycyjnych obejmujących budowę lub przebudowę ciągów drogowych, przebiegających przez obszar co najmniej dwóch jednostek samorządowych (powiatów, województw).

Powyższa rezerwa została rozdysponowana między 94 powiaty, w sposób uzgodniony z Ministrem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe

Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, na finansowanie zadań oświatowych, prowadzonych przez powiaty w 2012 roku, przekazana została kwota 7.967.436 tys. zł.

Dodatkowo zgodnie z "Kryteriami podziału 0,25% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012", Minister Finansów - na wniosek Ministra Edukacji Narodowej - rozdysonował dla poszczególnych powiatów środki w wysokości 25.122 tys. zł (24,4% łącznej kwoty wymienionej rezerwy) na następujące tytuły:

- korekty z tytułu błędów statystycznych popełnionych przez kuratoria oświaty przy agregowaniu danych systemu informacji oświatowej (SIO) oraz błędów powstałych w Ministerstwie Edukacji Narodowej przy agregowaniu oraz weryfikacji danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej wykorzystywanych do wyliczeń części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2012 – w kwocie 649 tys. zł,
- dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012 – w kwocie 11.537 tys. zł,
- dofinansowanie wydatków związanych z likwidacją szkód w szkołach i placówkach oświatowych wywołanych zdarzeniami losowymi – w kwocie 3.713 tys. zł,
- dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela – w kwocie 8.902 tys. zł,
- inne zadania o jednorazowym charakterze, nie uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012, pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (z wyłączeniem m.in. zadań o charakterze inwestycyjnym, remontów bieżących, wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki, urlopów dla poratowania zdrowia, dofinansowania wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym, realizacją podwyżek wynagrodzeń oraz skutków awansu zawodowego nauczycieli) – w kwocie 86 tys. zł,
- uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wzrostu składki rentowej w 2012 r. – w kwocie 235 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunki powiatów przekazane zostały środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 7.992.558 tys. zł.

Z przeprowadzonej analizy danych ze sprawozdań powiatów wynika, że wydatki wykonane w 2012 r. na zadania bieżące w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka

wychowawcza w relacji do otrzymanych przez powiaty dochodów z tytułu subwencji i dotacji na zadania bieżące stanowiły średnio 103,6%, przy czym poziom wydatków bieżących na zadania oświatowe w stosunku do otrzymanych kwot w formie subwencji i dotacji na zadania bieżące wynosił:

- 70,0% - 80,0%	- 1 powiat,
- 80,0% - 90,0%	- 4 powiaty,
- 90,0% - 100,0%	- 88 powiatów,
- 100,0% - 110,0%	- 157 powiatów,
- 110,0% - 120,0%	- 48 powiatów,
- powyżej 120,0%	- 16 powiatów.

Realizacja przez powiaty wydatków bieżących w dziale Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w 2012 r. kształtowała się średnio na poziomie 98,3% ustalonego przez nie planu. Wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 80,5% planu.

1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich

Dochody z tytułu dotacji, w tym dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich*, zostały zrealizowane w wysokości 5.688.992 tys. zł, z tego:

- dotacje z budżetu państwa na zadania bieżące:

- własne finansowane z dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- pozostałe własne,
- zlecone z zakresu administracji rządowej,
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,

zrealizowano w kwocie 3.931.404 tys. zł,

- dotacje z budżetu państwa na zadania inwestycyjne:

- własne finansowane z dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- pozostałe własne,

* w tej grupie dotacji zostały ujęte również dotacje rozwojowe, przekazane do dnia 31 grudnia 2010r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

- zlecone z zakresu administracji rządowej,
 - realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- zrealizowano w kwocie 957.263 tys. zł,
- dotacje celowe na zadania bieżące wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 335.550 tys. zł,
 - dotacje celowe na zadania inwestycyjne wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 43.364 tys. zł,
 - dotacje celowe realizowane w ramach pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania bieżące wyniosły 56.378 tys. zł,
 - dotacje celowe realizowane w ramach pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne wyniosły 260.891 tys. zł,
 - dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące zrealizowano w wysokości 24.428 tys. zł,
 - dotacje z funduszy celowych na zadania inwestycyjne zrealizowano w wysokości 79.712 tys. zł.

W łącznej kwocie zrealizowanych dotacji, na dotacje na zadania bieżące przypadała kwota 4.347.762 tys. zł, co stanowiło 76,4% otrzymanych przez powiaty dotacji. Dotacje na zadania inwestycyjne (1.341.230 tys. zł) stanowiły 23,6% łącznej kwoty dotacji.

W zrealizowanych przez powiaty w 2012 r. dochodach ogółem, dotacje ogółem stanowiły 25,3%, z tego:

- dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich – 4,9%,
- dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań powiatów (własne, zlecone z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej) – 16,8%,
- dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego – 1,7%,
- dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego – 1,4%,
- dotacje z funduszy celowych – 0,5%.

Wykonanie dotacji za 2012 r. w porównaniu do wykonania za 2011 r. przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.		Wykonanie 2012 r.		4:2	5:3
	Ogółem	w tym: bieżące	Ogółem	w tym: bieżące		
	tys. zł		tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem dotacje z tego:	6 922 196	4 603 864	5 688 992	4 347 762	82,2	94,4
- przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich*	1 499 047	466 630	1 101 144	466 350	73,5	99,9
- na zadania z zakresu administracji rządowej	2 480 857	2 430 256	2 591 434	2 528 739	104,4	104,0
- na zadania własne	1 906 482	1 279 504	1 185 615	927 497	62,2	72,5
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z zakresu administracji rządowej	13 360	11 448	10 474	8 818	78,4	77,0
- na zadania realizowane na podstawie porozumień między jedn. samorządu terytorialnego	408 212	338 463	378 914	335 550	92,8	99,1
- na zadania realizowane w ramach pomocy finansowej między jedn. samorządu terytorialnego	538 595	51 801	317 270	56 379	58,9	108,8
- z funduszy celowych	75 644	25 762	104 141	24 429	137,7	94,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

* w pozycji tej zostały ujęte również dotacje rozwojowe przekazane powiatom do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

Zwiększeniu uległy dotacje na zadania realizowane z zakresu administracji rządowej o 4,4% oraz dotacje z funduszy celowych, które wzrosły o 37,7 %.

1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich

Dochody powiatów z tytułu dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich zrealizowane

zostały w wysokości 1.101.144 tys. zł, z czego na zadania bieżące przeznaczono 42,4%, a na zadania inwestycyjne 57,6% otrzymanych środków.

Wysokość dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich na zadania własne, według działów przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011r.	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach)	Wykonanie	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	1 499 047	1 323 483	1 101 144	83,2	73,5	524 945	466 350	88,8
Transport i łączność	634 566	381 768	320 893	84,1	50,6	5 267	4 596	87,3
Turystyka	13 333	18 565	15 799	85,1	118,5	4 099	2 138	52,2
Gospodarka mieszkaniowa	16 396	26 714	24 483	91,6	149,3	0	0	-
Administracja publiczna	58 647	70 844	48 271	68,1	82,3	31 205	24 527	78,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	12 863	30 291	18 392	60,7	143,0	311	341	109,6
Różne rozliczenia	20 971	17 338	16 736	96,5	79,8	3 670	3 471	94,6
Oświata i wychowanie	257 852	273 270	222 609	81,5	86,3	124 976	108 510	86,8
Ochrona zdrowia	48 517	28 736	23 317	81,1	48,1	37	9	24,3
Pomoc społeczna	84 320	66 891	60 358	90,2	71,6	51 608	46 023	89,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	239 478	292 479	269 173	92,0	112,4	288 054	265 103	92,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	16 383	13 887	9 289	66,9	56,7	4 981	3 570	71,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	32 828	27 223	19 618	72,1	59,8	1 064	857	80,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	21 330	19 183	10 470	54,6	49,1	1 441	851	59,1
Kultura fizyczna	10 214	18 615	16 576	89,0	162,3	138	130	94,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Z ogólnej kwoty omawianych dotacji w 2012 r. przeznaczono na realizację zadań w dziale:

- Transport i łączność – 320.893 tys. zł, tj. 29,1% dotacji ogółem z przeznaczeniem m.in. na realizację zadań na drogach publicznych powiatowych,
- Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 269.173 tys. zł, tj. 24,4% dotacji ogółem, które zostały przekazane, między innymi, na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz na zadania realizowane przez wojewódzkie urzędy pracy,

- Oświata i wychowanie – 222.609 tys. zł, tj. 20,2% dotacji ogółem, które wykorzystano głównie w ramach rozdziału pozostała działalność oraz na zadania realizowane przez licea ogólnokształcące i szkoły zawodowe,
- Pomoc społeczna – 60.358 tys. zł, tj. 5,5% dotacji ogółem, które przeznaczono między innymi na działalność powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz pozostałą działalność,
- Administracja publiczna – 48.271 tys. zł, tj. 4,4% dotacji przekazano na starostwa powiatowe i pozostałą działalność,
- Gospodarka mieszkaniowa – 24.483 tys. zł, tj. 2,2% dotacji ogółem przeznaczone zostały przede wszystkim na działalność związaną z gospodarką gruntami i nieruchomościami oraz na pozostałą działalność.

Na realizację zadań w tych działach powiaty przeznaczyły 945.787 tys. zł, tj. 85,9% otrzymanych w 2012 r. dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi i płatności z budżetu środków europejskich.

1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zostały zrealizowane przez powiaty w wysokości 2.591.433 tys. zł.

W ogólnej kwocie dochodów zrealizowanych przez powiaty, dotacje te stanowiły 11,5%, z tego dotacje na zadania bieżące – 11,2%, a na zadania inwestycyjne - 0,3%.

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w 2012 r., według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011r.	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	2 480 857	2 613 618	2 591 433	99,2	104,5	2 549 111	2 528 738	99,2
Rolnictwo i łowiectwo	59 260	109 319	95 511	87,4	161,2	75 785	62 980	83,1
Gospodarka mieszkaniowa	64 621	61 004	57 696	94,6	89,3	60 615	57 350	94,6
Działalność usługowa	157 104	163 930	162 485	99,1	103,4	163 386	161 941	99,1
Administracja publiczna	75 041	75 468	75 390	99,9	100,5	75 468	75 390	99,9

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011r.	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 118 288	1 139 955	1 139 078	99,9	101,9	1 115 303	1 114 641	99,9
Ochrona zdrowia	869 596	915 369	914 046	99,9	105,1	914 813	913 490	99,9
Pomoc społeczna	83 024	93 204	92 089	98,8	110,9	88 372	87 808	99,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	49 782	54 566	54 446	99,8	109,4	54 566	54 446	99,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011r. i 2012r. (Min. Fin.)

W strukturze wykonania dominowały dotacje na zadania bieżące, których udział wynosił 97,6% ogólnej kwoty zrealizowanych dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej.

W dotacjach na zadania bieżące, największy udział miały dotacje w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (44,1%), w dziale Ochrona zdrowia (36,1%) i w dziale Działalność usługowa (6,4%). Łącznie na zadania realizowane w tych działach przekazano dotacje w kwocie 2.190.072 tys. zł, co stanowiło 86,6% zrealizowanych dotacji na zadania bieżące.

Dotacje na zadania bieżące w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa przekazano w łącznej kwocie 1.114.641 tys. zł.

Dotacje na zadania bieżące w tym dziale były przeznaczone głównie na utrzymanie komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

Dotacje na zadania bieżące w dziale Ochrona zdrowia przekazane zostały w wysokości 913.490 tys. zł. Dotacje w tym dziale zostały wykorzystane przede wszystkim na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

Dotacje w dziale Działalność usługowa zostały przekazane w łącznej wysokości 161.941 tys. zł i były przeznaczone głównie na funkcjonowanie Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego oraz zadania z zakresu geodezji i kartografii.

W ramach dotacji na zadania inwestycyjne z zakresu administracji rządowej, przekazano powiatom ogółem 62.695 tys. zł. Z kwoty tej 32.531 tys. zł, tj. 51,9% kwoty dotacji ogółem przekazano na wydatki w dziale Rolnictwo i łowiectwo z przeznaczeniem na prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa. Na zadania inwestycyjne w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa przekazano kwotę dotacji w wysokości 24.437 tys. zł (39,0%), która w 95,8% była przeznaczona na wydatki

inwestycyjne w komendach powiatowych Państwowej Straży Pożarnej. W dziale Pomoc społeczna 100% kwoty dotacji, tj. 4.281 tys. zł przekazano na wydatki inwestycyjne w ośrodkach wsparcia.

Udział dotacji celowych na realizowane przez powiaty zadania z zakresu administracji rządowej w poszczególnych działach w 2012 r., w podziale na zadania bieżące i inwestycyjne oraz strukturę dotacji przedstawia tabela.

Wyszczególnienie	Struktura			Udział dotacji celowych		
	Ogółem	z tego na zadania:		Ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	inwestycyjne		bieżące	inwestycyjne
	%%			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem z tego:	100,0	100,0	100,0	100,0	97,6	2,4
Rolnictwo i łowiectwo	3,7	2,5	51,9	100,0	65,9	34,1
Gospodarka mieszkaniowa	2,2	2,3	0,5	100,0	99,4	0,6
Działalność usługowa	6,3	6,4	0,9	100,0	99,7	0,3
Administracja publiczna	2,9	3,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	44,0	44,1	39,0	100,0	97,9	2,1
Ochrona zdrowia	35,3	36,1	0,9	100,0	99,9	0,1
Pomoc społeczna	3,5	3,5	6,8	100,0	95,4	4,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2,1	2,1	0,0	100,0	100,0	0,0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych

Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych powiatów zrealizowano ogółem w wysokości 1.185.615 tys. zł.

W ogólnej kwocie dotacji na zadania własne, dotacje do zadań bieżących w wysokości 927.497 tys. zł stanowiły 78,2% tych dotacji, a dotacje do zadań inwestycyjnych zrealizowane w kwocie 258.118 tys. zł, stanowiły 21,8% tych dotacji.

Dotacje na zadania własne stanowiły 5,3% zrealizowanych dochodów ogółem powiatów, z tego dotacje do zadań bieżących 4,1%, a do zadań inwestycyjnych 1,2%.

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na realizowane zadania własne powiatów, według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011r.	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012r.	Wykonanie 2012r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	1 906 482	1 211 179	1 185 615	97,9	62,2	942 057	927 497	98,4
Transport i łączność	723 980	355 771	347 456	97,7	48,0	127 549	127 296	99,8
Gospodarka mieszkaniowa	70	3 635	3 291	90,5	*	0	0	-
Oświata i wychowanie	6 740	4 894	4 749	97,0	70,5	866	788	91,0
Ochrona zdrowia	375 938	24 805	12 890	52,0	3,4	21 905	10 043	45,8
Pomoc społeczna	783 702	808 550	804 767	99,5	102,7	788 685	786 414	99,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 672	1 376	592	43,0	35,4	0	0	-
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	127	2 742	2 700	98,5	*	2 740	2 700	98,5
Kultura fizyczna	10 654	9 102	8 921	98,0	83,7	8	7	87,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

* - wskaźnik powyżej 1000%

Dotacje na zadania bieżące zrealizowano w kwocie 927.497 tys. zł.

Największy udział w dotacjach bieżących miały dotacje dla działu Pomoc społeczna, stanowiące 84,8% dotacji na zadania bieżące ogółem. Dotacje na zadania bieżące w tym dziale wynosiły 786.414 tys. zł i przeznaczone zostały głównie na utrzymanie domów pomocy społecznej. Powiaty otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na pensjonariuszy, którzy zostali przyjęci do domów pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. lub na podstawie skierowań wystawionych przed tym dniem.

Dotacje celowe na realizację inwestycji własnych powiatów przekazano w kwocie 258.118 tys. zł.

Największa część tych dotacji została przekazana w działach:

- Transport i łączność - na inwestycje na drogach powiatowych i inwestycje związane z usuwaniem klęsk żywiołowych przeznaczono kwotę 220.160 tys. zł
- Pomoc społeczna - na inwestycje realizowane w ramach tego działu przekazano dotacje w kwocie 18.353 tys. zł i przeznaczono je przede wszystkim na finansowanie inwestycji realizowanych w domach pomocy społecznej;
- Kultura fizyczna - na inwestycje realizowane w ramach tego działu przekazano dotacje w kwocie 8.914 tys. zł. Dotacje zostały przeznaczone na budowę obiektów sportowych.

Udział dotacji celowych na realizowane przez powiaty zadania własne w poszczególnych działach w 2012 r., w podziale na zadania bieżące i inwestycyjne oraz strukturę dotacji przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Struktura			Udział		
	Ogółem	z tego na zadania:		Ogółem	z tego na zadania:	
		bieżące	inwestycyjne		bieżące	inwestycyjne
	%%			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem z tego:	100,0	100,0	100,0	100,0	78,2	21,8
Transport i łączność	29,3	13,7	85,3	100,0	36,6	63,4
Gospodarka mieszkaniowa	0,3	0	1,3	100,0	0	100,0
Oświata i wychowanie	0,4	0,1	1,5	100,0	16,6	83,4
Ochrona zdrowia	1,1	1,1	1,1	100,0	77,9	22,1
Pomoc społeczna	67,9	84,8	7,1	100,0	97,7	2,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,2	0,3	0	100,0	100,0	0
Kultura fizyczna	0,8	0	3,5	100,0	0,1	99,9
Pozostałe działy	0	0	0,2	-	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

1.2.7. Pozostałe dotacje celowe

Poza omówionymi wyżej dotacjami celowymi z budżetu państwa, dochodami powiatów były również dotacje na zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień z organami administracji rządowej i z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, dotacje przekazane w ramach pomocy finansowej między jednostkami samorządu terytorialnego oraz dotacje otrzymane z funduszy celowych. Udział tych dotacji w zrealizowanych przez powiaty dochodach ogółem wynosił 3,6%.

Kwota otrzymanych przez powiaty w 2012 r. dotacji, o których mowa wyżej, wyniosła 810.799 tys. zł, z tego:

- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej powiaty otrzymały 10.474 tys. zł. Porozumienia z organami administracji rządowej obejmowały w większości zadania z zakresu działów: Pomoc społeczna - 5.901 tys. zł (56,3%), Oświata i wychowanie – 1.998 tys. zł (19,1%), Administracja publiczna - 1.278 tys. zł (12,2%),
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego powiaty otrzymały 378.914 tys. zł. Zawierane porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego dotyczyły przede wszystkim zadań realizowanych w zakresie działów: Pomoc społeczna – 186.007 tys. zł (49,1% tych dotacji), szczególnie w zakresie zadań związanych z funkcjonowaniem placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych, Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 60.788 tys. zł

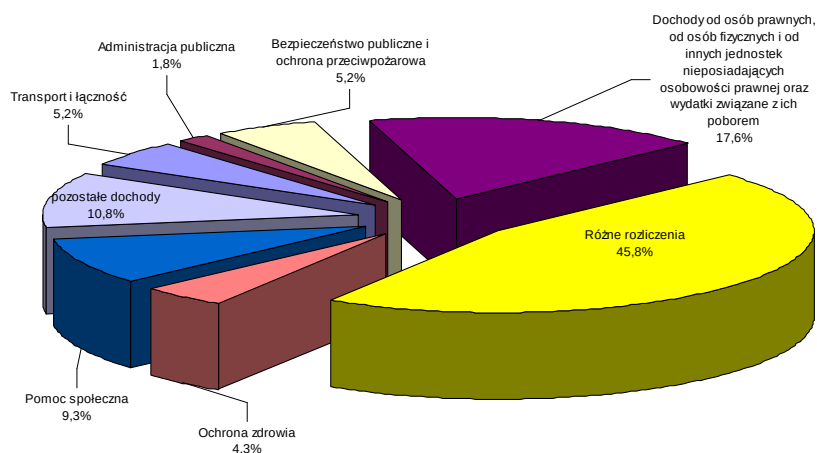
(16,0%) szczególnie na realizację zadań przez powiatowe urzędy pracy, Transport i łączność – 76.311 tys. zł (20,1%) w zakresie realizacji zadań na drogach powiatowych i wojewódzkich, Oświata i wychowanie – 30.737 tys. zł (8,1%) głównie z przeznaczeniem dla gimnazjów,

- na zadania własne, na które powiaty otrzymały dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego, powiaty otrzymały 317.270 tys. zł. Dotacje przekazane w ramach pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego dotyczyły przede wszystkim zadań w dziale Transport i łączność (278.927 tys. zł) z przeznaczeniem na drogi powiatowe (94,1% tej kwoty) oraz w dziale Ochrona zdrowia (7.379 tys. zł), które były przeznaczone głównie dla szpitali (78,3% tej kwoty),
- z funduszy celowych powiaty otrzymały 104.141 tys. zł. W kwocie tej największy udział miały dotacje w dziale: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 20.847 tys. zł (20,0%) z przeznaczeniem na działania związane z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu, Gospodarka mieszkaniowa – 15.018 tys. zł (14,4%) szczególnie na zadania dotyczące gospodarki gruntami i nieruchomościami, Oświata i wychowanie – 14.206 tys. zł (13,6%) z przeznaczeniem głównie dla szkół zawodowych i na pozostałą działalność oraz w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 12.038 tys. zł (11,6%).

1.3. Dochody według działów

W 2012 r. w strukturze dochodów zrealizowanych przez powiaty, najwyższy udział miały dochody w następujących działach: Różne rozliczenia - 45,8%, Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej -17,6%, Pomoc społeczna - 9,3%.

STRUKTURA DOCHODÓW POWIATÓW WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

Dochody zrealizowane w 2012 r. w tych trzech działach stanowiły 72,7% łącznej kwoty dochodów ogółem zrealizowanych przez powiaty.

Dochody powiatów według ważniejszych działów w 2012 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem, w tym:	23 551 573	22 947 424	22 522 904	98,2	95,6
Transport i łączność	2 094 115	1 302 560	1 177 718	90,4	56,2
Administracja publiczna	404 918	423 164	402 902	95,2	99,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 152 543	1 189 492	1 176 736	98,9	102,1
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	3 762 723	4 008 529	3 959 898	98,8	105,2
Różne rozliczenia	10 212 004	10 287 024	10 306 503	100,2	100,9
Ochrona zdrowia	1 326 007	995 218	975 685	98,0	73,6
Pomoc społeczna	1 958 154	2 089 329	2 088 427	100,0	106,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W dziale Różne rozliczenia ujmowane są przede wszystkim kwoty subwencji ogólnej przekazywanej powiatom z budżetu państwa, które stanowiły w tym dziale 99,2%. Plan dochodów w dziale Różne rozliczenia został zrealizowany w 100,2% a dochody były wyższe niż wykonane w 2011 r. o 0,9%

W dziale Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek, nieposiadających osobowości prawnej, ujmowane są dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych, które stanowiły 88,0% dochodów tego działu oraz wpływy z opłaty komunikacyjnej stanowiące 10,1% dochodów tego działu. Plan dochodów w tym dziale został wykonany w 98,8% i w stosunku do 2011 r., dochody wykonane zwiększyły się o 5,2%.

W dziale Pomoc społeczna plan dochodów został wykonany w 100,0% i dochody z tego tytułu były wyższe o 6,7% od dochodów wykonanych w 2011 r.

W dziale Pomoc społeczna wpływy z usług stanowiły 40,9% a dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu stanowiły 37,7%.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów ogółem powiatów według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

1.4. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca

Dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, według głównych źródeł dochodów, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Dochody wykonane powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
DOCHODY OGÓŁEM	922,08	868,43
DOCHODY WŁASNE	255,71	254,95
DOTACJE	271,02	219,35
SUBWENCJA OGÓLNA	395,36	394,12

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

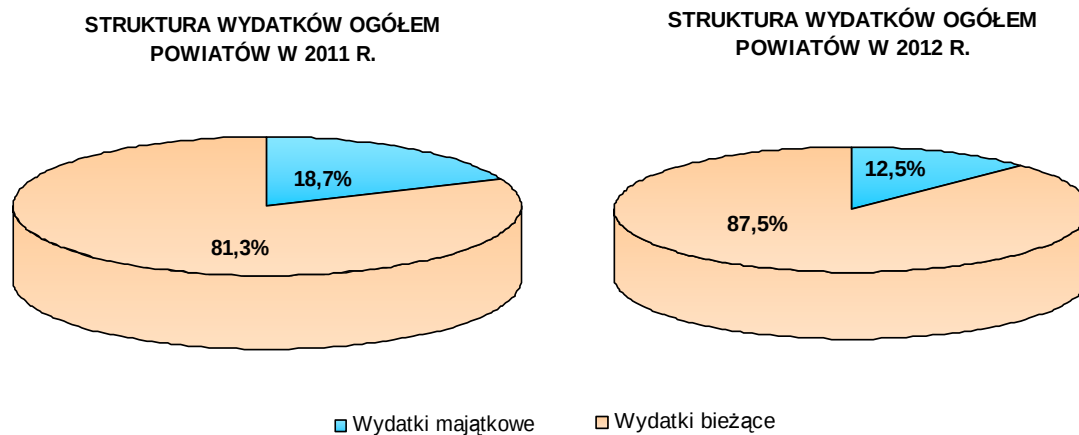
W 2012 r. dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 868,43 zł i zmniejszyły się w stosunku do 2011 r. o 5,8%.

Rozpiętość w poziomie dochodów na 1 mieszkańca była znaczna. Najwyższy dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił 1.704,37 zł, tj. 196,3% średnich dochodów w powiatach, zaś najniższy dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił 478,41 zł, tj. 55,1% średnich dochodów w powiatach.

Dochody powiatów na 1 mieszkańca w 2012 r. według województw ujęte zostały w tablicach załączonych do sprawozdania.

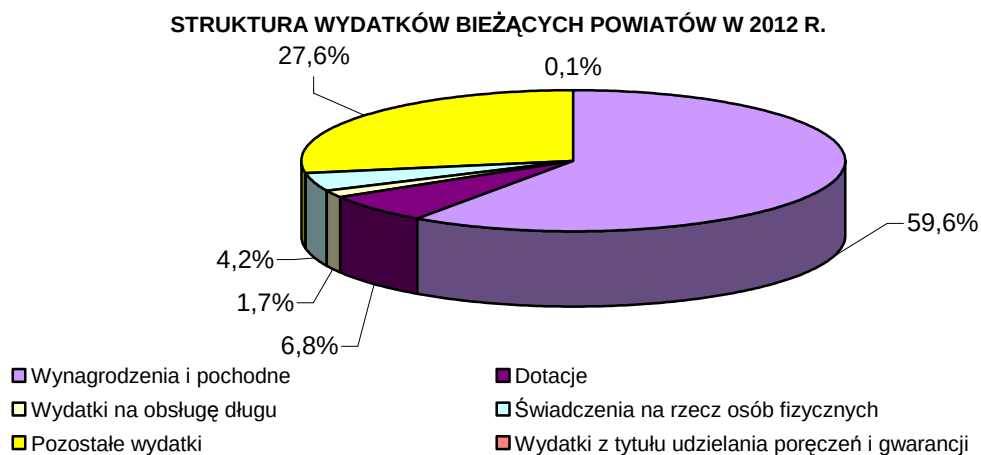
2. Wydatki powiatów

2.1. Struktura wydatków

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków ogółem wydatki majątkowe stanowiły 12,5%, a wydatki bieżące 87,5%. Wydatki majątkowe w 99,1% przeznaczone zostały na realizację zadań inwestycyjnych.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r.

W strukturze wydatków bieżących najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 59,6% i pozostałe wydatki – 27,6%. W strukturze wydatków bieżących w 2012 r., w stosunku do 2011 r. wzrósł udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne o 1,7 punktu procentowego.

2.2 Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków

Wydatki powiatów w 2012 r. według głównych kierunków ich rozdysponowania

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	24 058 772	23 748 809	22 476 524	94,6	100,0	93,4
z tego:						
Wydatki majątkowe	4 502 012	3 330 883	2 801 246	84,1	12,5	62,2
w tym: wydatki na inwestycje	4 468 885	3 304 351	2 775 161	84,0	12,3	62,1
Wydatki bieżące	19 556 760	20 417 925	19 675 278	96,4	87,5	100,6
z tego:						
wydatki na wynagrodzenia	9 833 283	10 172 793	10 068 559	99,0	44,8	102,4
w tym: wynagrodzenia osobowe	8 814 539	9 106 376	9 028 767	99,1	40,2	102,4
pochodne od wynagrodzeń	1 497 905	1 697 636	1 665 087	98,1	7,4	111,2
dotacje	1 260 095	1 369 763	1 330 445	97,1	5,9	105,6

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
wydatki na obsługę długu	280 807	358 333	341 251	95,2	1,5	121,5
wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	19 486	46 097	14 379	31,2	0,1	73,8
świadczenia na rzecz osób fizycznych	737 841	864 212	819 445	94,8	3,6	111,1
Pozostałe wydatki	5 927 343	5 909 091	5 436 112	92,0	24,2	91,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wydatki ogółem powiatów zmniejszyły się o 6,6%.

Realizacja wydatków majątkowych w 2012 r., w stosunku do 2011 r., była niższa o 37,8%, a wydatki bieżące były wyższe o 0,6%.

W wydatkach bieżących ogółem największy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia (51,2%) i wzrosły w porównaniu do 2011 r., o 2,4%.

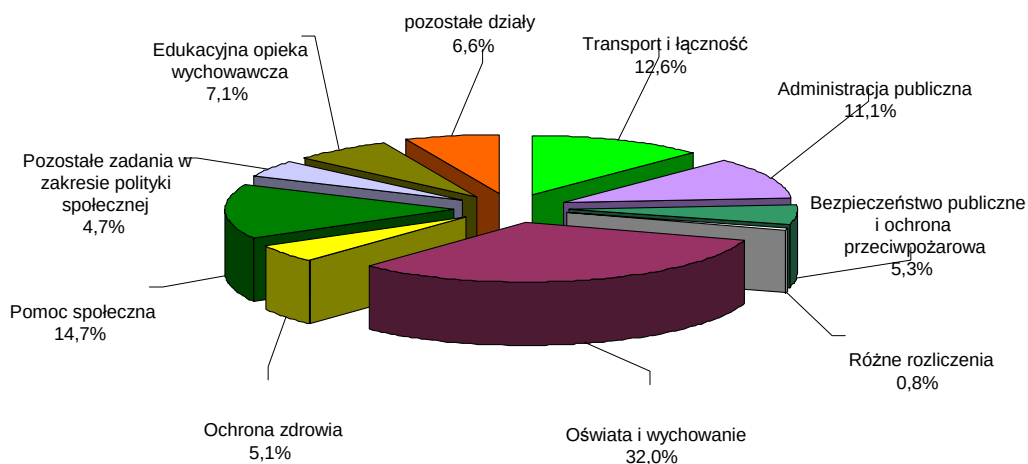
W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wydatki na obsługę długu wzrosły o 21,5%. Wydatki te w strukturze wydatków ogółem stanowiły 1,7%. Natomiast istotnie zmniejszyły się wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, których plan został wykonany w 31,2%, a realizacja w porównaniu do 2011 r., była niższa o 26,2%.

2.3. Wydatki według działów

W 2012 r. w strukturze wydatków ogółem powiatów najwyższy udział miały wydatki na wynagrodzenia, tj. 44,8% wydatków ogółem.

W strukturze działowej wydatków powiatów przeważały wydatki w działach: Oświata i wychowanie – 32,0%, Transport i łączność – 12,6%, Pomoc społeczna – 14,7%, Administracja publiczna – 11,1%. Wydatki w tych działach stanowiły razem 70,4% wydatków ogółem.

STRUKTURA WYDATKÓW WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki powiatów w 2012 r. według ważniejszych działów zawiera poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	24 058 772	23 748 809	22 476 524	94,6	93,4
w tym:					
Transport i łączność	4 415 065	3 078 731	2 830 102	91,9	64,1
Administracja publiczna	2 492 879	2 703 246	2 505 131	92,7	100,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 186 436	1 221 540	1 200 451	98,3	101,2
Różne rozliczenia	170 082	264 933	174 124	65,7	102,4
Oświata i wychowanie	7 108 265	7 395 170	7 188 340	97,2	101,1
Ochrona zdrowia	1 516 675	1 191 731	1 148 953	96,4	75,8
Pomoc społeczna	3 147 048	3 408 309	3 302 846	96,9	105,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 036 368	1 102 510	1 046 929	95,0	101,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 526 144	1 624 114	1 591 654	98,0	104,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., wydatki zrealizowane w tych działach były wyższe niż wykonane w 2011 r., z wyjątkiem działu Transport i łączność i działu Ochrona zdrowia.

W dziale Oświata i wychowanie w stosunku do 2011 r., wydatki wzrosły o 1,1%, przy czym 58,0% wydatków stanowiły wynagrodzenia osobowe pracowników, a 10,3% składki na ubezpieczenia społeczne.

Wydatki zrealizowane w dziale Pomoc społeczna w 2012 r. zwiększyły się, w stosunku do 2011 r., o 5,0%. W tym dziale 36,6% wydatków stanowiły wynagrodzenia osobowe pracowników oraz 14,3% świadczenia społeczne.

Wydatki zrealizowane w dziale Administracja publiczna w 2012 r. wzrosły, w stosunku do 2011 r., o 0,5%, przy czym 50,5% wydatków stanowiły wynagrodzenia osobowe pracowników, 10,1% zakup usług pozostałych i 8,5% zakup materiałów i wyposażenia.

W 2012 r. zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wpłat dokonywały powiaty, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca był wyższy od 110% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca w kraju.

W 2012 r. 21 powiatów dokonało wpłat do budżetu państwa przeznaczonych na część równoważącą subwencji ogólnej w kwocie 156.381 tys. zł, tj. 100% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2012 r. Wydatki te stanowiły 89,8% wykonanych wydatków w dziale Różne rozliczenia.

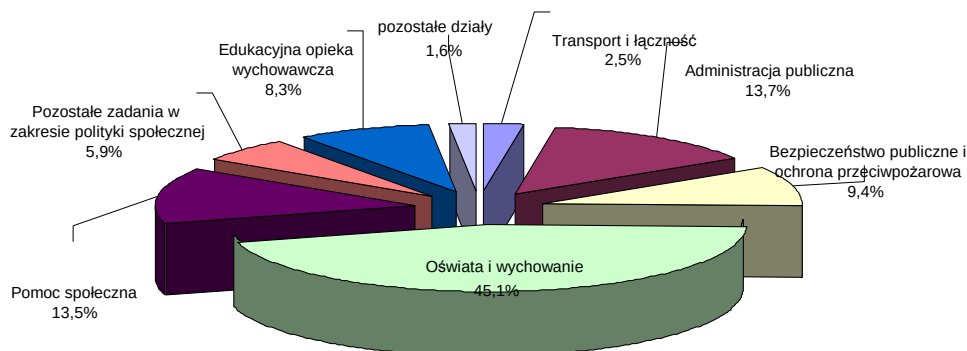
Szczegółowe dane dotyczące wydatków ogółem powiatów według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów

Wydatki powiatów na wynagrodzenia w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 2,4%.

W strukturze wydatków na wynagrodzenia najwyższy udział stanowiły wydatki w działach: Oświata i wychowanie (45,1%), Administracja publiczna (13,7%), Pomoc społeczna (13,5%), Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (9,4%), Edukacyjna opieka wychowawcza (8,3%). Łącznie w tych działach powiaty zrealizowały 90,0% ogółu wydatków na wynagrodzenia.

STRUKTURA WYDATKÓW NA WYNAGRODZENIA W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki na wynagrodzenia w powiatach w 2012 r., według ważniejszych działów, prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem w tym:	9 833 283	10 172 793	10 068 559	99,0	102,4
Transport i łączność	245 865	250 026	247 177	98,9	100,5
Administracja publiczna	1 353 225	1 409 808	1 378 578	97,8	101,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	917 413	946 546	945 657	99,9	103,1
Oświata i wychowanie	4 411 150	4 572 231	4 542 012	99,3	103,0
Pomoc społeczna	1 325 242	1 381 235	1 363 711	98,7	102,9
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	624 964	605 614	594 445	98,2	95,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	796 078	837 741	831 380	99,2	104,4

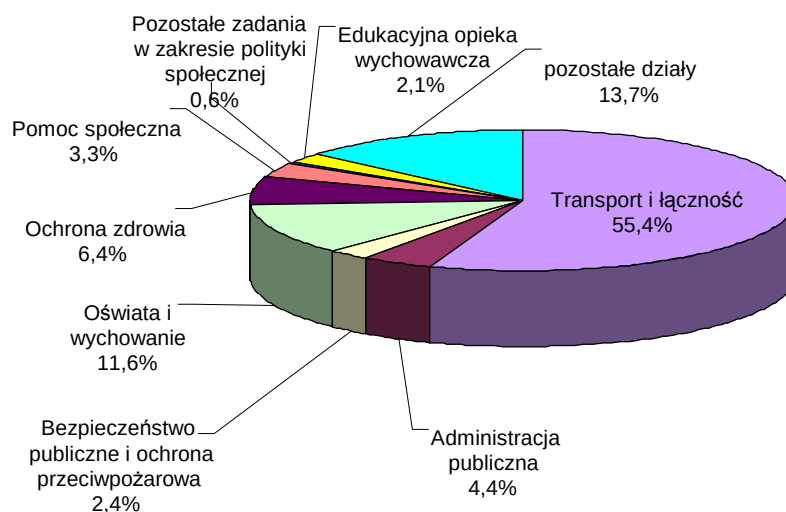
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W wymienionych wyżej działach, z wyjątkiem działu Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, wydatki na wynagrodzenia wykonane w 2012 r. były wyższe niż wykonane w 2011 r.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków powiatów na wynagrodzenia według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.2. Wydatki majątkowe według działów

STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków majątkowych powiatów przeważały wydatki w działach:

- Transport i łączność – 55,4%,
- Oświata i wychowanie – 11,6%,
- Ochrona zdrowia – 6,4%.

Wydatki w tych działach stanowiły razem 73,4% wydatków majątkowych ogółem powiatów.

W ważniejszych działach wydatki majątkowe zostały zrealizowane znacznie poniżej planu. W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., znaczne zmniejszenie wydatków majątkowych nastąpiło w dziale Transport i łączność – o 48,8% i Ochrona zdrowia – o 30,2% i Oświata i wychowanie – o 26,7%.

Wydatki majątkowe w powiatach w 2012 r. według ważniejszych działów prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	4 502 012	3 330 883	2 801 246	84,1	62,2
w tym:					
Transport i łączność	3 031 150	1 748 925	1 553 110	88,8	51,2
Administracja publiczna	153 068	184 105	123 328	67,0	80,6
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	79 666	82 186	67 954	82,7	85,3
Oświata i wychowanie	443 781	406 430	325 363	80,1	73,3
Ochrona zdrowia	256 415	204 470	178 883	87,5	69,8
Pomoc społeczna	99 607	111 662	92 933	83,2	93,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	18 199	26 043	17 680	67,9	97,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	63 603	69 214	57 505	83,1	90,4

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Szczegółowe dane dotyczące wydatków majątkowych powiatów według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca

Wydatki ogółem zrealizowane w 2012 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca w powiatach, według kierunków ich rozdysponowania, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
1	2	3
Wydatki ogółem	941,94	866,64
z tego:		
Wydatki majątkowe	176,26	108,01
w tym: wydatki na inwestycje	174,96	107,00
Wydatki bieżące	765,68	758,63
z tego:		
Wydatki na wynagrodzenia	384,99	388,22
w tym: wynagrodzenia osobowe	345,10	348,13
Pochodne od wynagrodzeń	58,65	64,20
Dotacje	49,33	51,30
Wydatki na obsługę długu	10,99	13,16
Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	0,76	0,55
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	28,89	31,60
Pozostałe wydatki	232,07	209,60

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

W 2012 r. wydatki powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 866,64 zł i zmniejszyły się w stosunku do 2011 r. o 8,0%.

Wydatki ogółem poniesione na 1 mieszkańca w powiecie o najwyższym wskaźniku wynosiły w 2012 r. 1.663,02 zł, tj. 191,9% średnich wydatków w powiatach, a w powiecie o najniższym wskaźniku – 439,60 zł, co stanowi 50,7% średnich wydatków w powiatach.

Wydatki powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca według województw ujęte zostały w tablicach załączonych do sprawozdania.

3. Wynik budżetów powiatów

W 2012 r. powiaty planowały deficyt w wysokości 801.385 tys. zł, faktycznie ich budżety zamknęły się zbiorczo nadwyżką w kwocie 46.379 tys. zł.

W 2012 r. budżety 178 powiatów zamknęły się nadwyżką, tj. w 56,7% ogólnej liczby powiatów. Deficyt wystąpił w 136 powiatach.

Liczbę powiatów, według relacji wyniku do dochodów w 2012 r., przedstawia tablica:

Wyszczególnienie	Relacja wyniku do dochodów powiatów					
	Razem	poniżej 5%	5-10%	10-15%	15-20%	powyżej 20%
1	2	3	4	5	6	7
Powiaty z nadwyżką budżetową	178	144	30	3	0	1
Powiaty z deficytem budżetowym	136	99	29	4	4	0

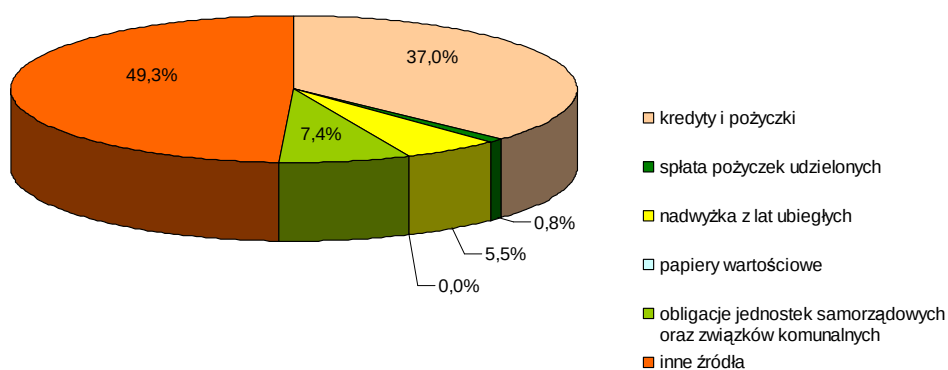
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

Wśród powiatów, które osiągnęły nadwyżkę budżetową, 80,9% łącznej liczby tych powiatów stanowią powiaty, w których wynik w relacji do dochodów jest poniżej 5%,

Natomiast, wśród powiatów z deficytem budżetowym, powiaty, których wynik w relacji do dochodów wynosi poniżej 5%, stanowią 72,8% łącznej liczby tych powiatów.

Powiaty w 2012 r. zrealizowały przychody w łącznej wysokości 2.159.435 tys. zł, natomiast rozchody w łącznej kwocie 1.189.630 tys. zł.

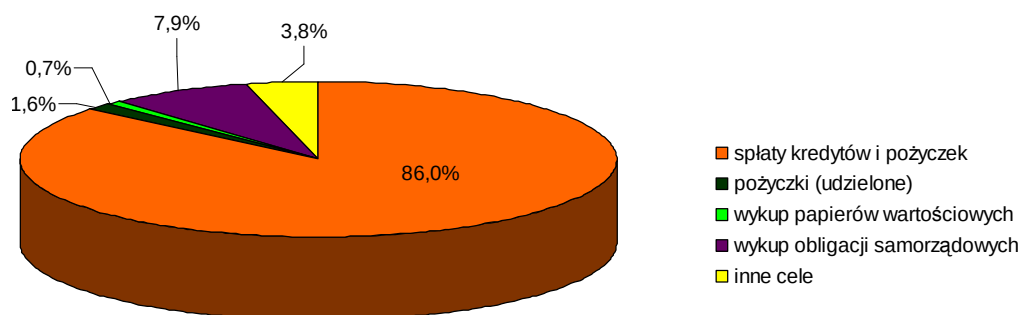
STRUKTURA PRZYCHODÓW POWIATÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. przychody z tytułu kredytów i pożyczek stanowiły 37,0% przychodów ogółem. Nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 5,5% przychodów.

STRUKTURA ROZCHODÓW POWIATÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za 2012 r. (Min. Fin.)

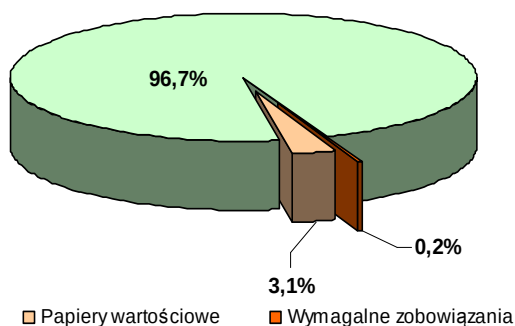
W rozchodach powiatów największy udział miały splaty kredytów i pożyczek, które stanowiły 86,0% rozchodów ogółem.

W 2012 r. rozchody z tytułu splaty kredytów i pożyczek były wyższe niż przychody z tytułu kredytów i pożyczek o 27,9%.

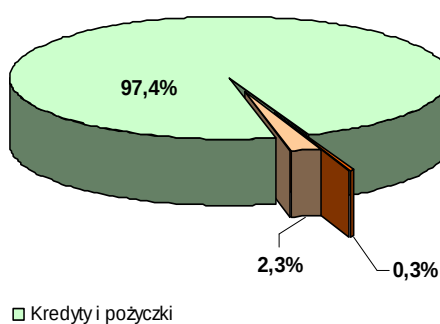
4. Zobowiązania według tytułów dłużnych powiatów

W strukturze zobowiązań powiatów w 2012 r., największy udział miały kredyty i pożyczki (97,4%) oraz papiery wartościowe (2,3%). Z łącznej kwoty zobowiązań, w 2012 r. na zobowiązania wymagalne przypadało 0,3% kwoty zobowiązań ogółem.

STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ
POWIATÓW W 2011 R.

STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ
POWIATÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Zobowiązania powiatów według tytułów dłużnych w latach 2011 – 2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2011	2012	Dynamika (3:2)
	tys. zł		%%
1	2	3	4
Zobowiązania według tytułów dłużnych w tym:	6 136 855	5 975 086	97,4
papiery wartościowe	190 594	136 922	71,8
w tym: długoterminowe	190 594	136 922	71,8
kredyty i pożyczki	5 936 323	5 821 155	98,1
w tym: długoterminowe	5 902 467	5 799 507	98,3
wymagalne zobowiązania w tym:	9 938	17 009	171,2
z tytułu dostaw towarów i usług	963	13 180	***

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów powiatów za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

***/ powyżej 1000%

W 2012 r. zadłużenie ogółem powiatów wyniosło 5.975.086 tys. zł.

W porównaniu do 2011 r., zadłużenie ogółem powiatów zmniejszyło się o 2,6%, w tym z tytułu kredytów i pożyczek o 1,9%.

Zobowiązania ogółem wystąpiły w 311 powiatach, natomiast zobowiązania bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych w 310 powiatach.

Wskaźnik zadłużenia powiatów, liczony jako udział zobowiązań ogółem bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych w dochodach ogółem powiatów w 2012 r., wynosił 25,4%.

Liczba powiatów wg poziomu zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów tych jednostek

Lata	Liczba jednostek								
	ogółem	zadłużonych	poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	powyżej 60%
2011	314	311	48	71	88	62	29	12	1
2012	314	310	48	68	87	45	41	18	3

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów powiatów za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)

Najliczniejsza grupa powiatów znajduje się w przedziale o zadłużeniu do 30% dochodów ogółem. Liczba powiatów w tej grupie stanowiła 65,5% powiatów zadłużonych.

W 2012 r. - 3 powiaty przekroczyły próg zadłużenia 60% swoich dochodów.

5. Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych

Przychody i koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 roku przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Przychody	28 438	28 066	27 329	97,4	96,1
w tym: dotacje z budżetu	7 009	7 002	6 947	99,2	99,1
Koszty	27 764	28 234	28 165	99,8	101,4
Podatek dochodowy od osób prawnych	39	6	6	100,0	15,4
Wpłaty do budżetu powiatów	0	0	0	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne powiatów z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Przychody powiatowych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wyniosły 27.329 tys. zł, w tym dotacje z budżetu stanowiły 6.947 tys. zł.

W stosunku do planu, przychody zrealizowano w 97,4%, a dotacje w 99,2%. W 2012 r. w porównaniu z danymi za 2011 r. przychody powiatowych samorządowych zakładów budżetowych zmniejszyły się o 3,9%, a dotacje z budżetu powiatów o 0,9%.

Koszty powiatowych zakładów budżetowych wyniosły 28.165 tys. zł i były niższe o 0,2% od planowanych. W 2012 r. powiatowe samorządowe zakłady budżetowe nie planowały ani nie dokonały wpłat nadwyżki środków obrotowych do budżetu.

W 2012 r. w porównaniu z 2011 r. koszty zwiększyły się o 1,4%.

Przychody powiatowych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem z tego:	28 066	27 329	97,4	100,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17 555	17 659	100,6	64,6
Transport i łączność	3 920	3 508	89,5	12,8
Kultura fizyczna	3 767	3 404	90,4	12,5
Gospodarka mieszkaniowa	1 540	1 540	100,0	5,6
Pomoc społeczna	1 285	1 217	94,7	4,5

Źródło: Sprawozdania roczne powiatów z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w powiatach, w formie samorządowego zakładu budżetowego realizowano głównie zadania z zakresu polityki społecznej (64,6% przychodów ogółem), transportu

i łączności (12,8% przychodów ogółem) oraz kultury fizycznej (12,5% przychodów ogółem), gospodarki mieszkaniowej (5,6% przychodów ogółem) i pomocy społecznej (4,5% przychodów ogółem).

Koszty powiatowych samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem	28 234	28 165	99,8	100,0
z tego:				
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17 787	18 143	102,0	64,4
Kultura fizyczna	3 709	3 762	101,4	13,4
Transport i łączność	3 914	3 503	89,5	12,4
Gospodarka mieszkaniowa	1 539	1 539	100,0	5,5
Pomoc społeczna	1 285	1 219	94,8	4,3

Źródło: Sprawozdania roczne powiatów z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Struktura kosztów kształtowała się następująco: pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej - 64,4%, kultura fizyczna - 13,4%, transport i łączność - 12,4%, gospodarka mieszkaniowa - 5,5% oraz pomoc społeczna - 4,3%.

Stan środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych w powiatach zmniejszył się z 993 tys. zł na początku roku do 394 tys. zł na koniec 2012 r.

6. Wydzielony rachunek dochodów powiatowych jednostek budżetowych

Wydzielone rachunki dochodów, o których mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych w 2012 r. prowadziło 141 powiatów (44,9% ogółu powiatów).

W ramach ww. rachunku powiaty zrealizowały w 2012 r. dochody w wysokości 88.058 tys. zł. W stosunku do planu zostały one wykonane w 85,6% i były niższe o 2,8% od wykonanych dochodów w 2011 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	90 587	102 912	88 058	85,6	97,2
Wydatki	88 192	103 490	88 333	85,4	100,2
w tym : wpłaty do budżetu	2 170	3 002	3 466	115,4	159,7

Źródło: Sprawozdania roczne powiatów z wykonania dochodów i wydatków na rachunku z art. 223, ust.1 za 2011 r. i 2012 rok. (Min. Fin.)

Zrealizowane wydatki wyniosły 88.333 tys. zł i były niższe o 14,6% niż planowano a dokonane wpłaty do budżetu powiatów były wyższe o 15,4% niż zakładano to w planie na 2012 r. W porównaniu do 2011 r. wydatki powiatów na wydzielonych rachunkach zwiększyły się o 0,2% a wpłaty do budżetów powiatów wzrosły o 59,7%.

Stan środków obrotowych na wydzielonych rachunkach dochodów na koniec 2012 r. zmniejszył się z 2.382 tys. zł na początku roku do 2.236 tys. zł na koniec 2012 r. (o 6,1%).

IV. Wykonanie budżetów miast na prawach powiatu

Zbiornicze dane dotyczące wykonania budżetów miast na prawach powiatu w 2012 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	56 859 778	62 361 952	61 247 019	98,2	107,7
Wydatki	61 510 475	67 754 720	63 730 815	94,1	103,6
Wynik	-4 650 697	-5 392 768	-2 483 796	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

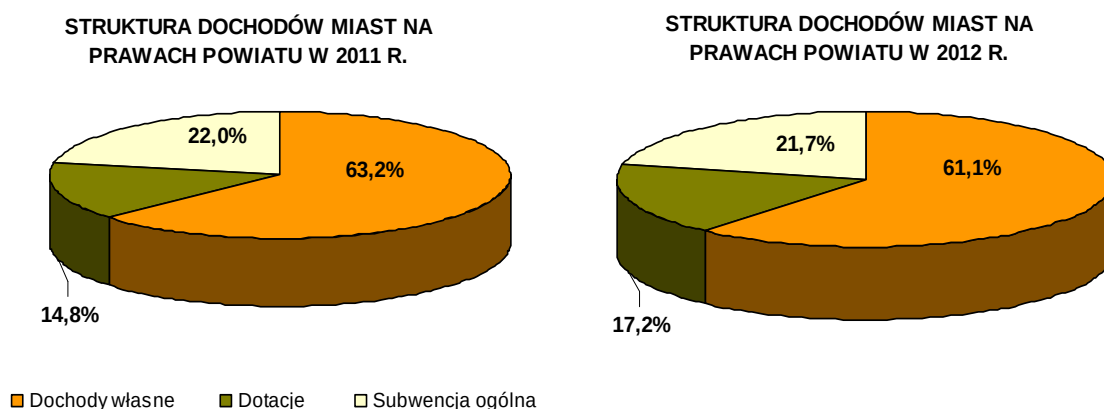
W 2012 r., miasta na prawach powiatu osiągnęły dochody w kwocie 61.247.019 tys. zł. Jednostki te zrealizowały w tym okresie wydatki w wysokości 63.730.815 tys. zł.

W rezultacie budżety miast na prawach powiatu zamknęły się deficytem w wysokości 2.483.796 tys. zł.

1. Dochody miast na prawach powiatu

1.1. Struktura dochodów

W strukturze dochodów ogółem miast na prawach powiatu, dochody własne stanowiły 61,1%, dotacje – 17,2%, a subwencja ogólna – 21,7%.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., w stosunku do roku 2011, zmniejszył się udział w dochodach ogółem dochodów własnych o 2,1 punktu procentowego i udział subwencji ogólnej o 0,3 punktu procentowego, natomiast zwiększył się udział dotacji o 2,4 punktu procentowego.

1.2. Dochody według źródeł pochodzenia

Dochody ogółem miast na prawach powiatu w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wzrosły o 7,7%. Dynamika dochodów własnych, dotacji i subwencji wynosiła odpowiednio 104,0%, 125,3% i 106,4%.

Dochody własne miast na prawach powiatu zrealizowane zostały w 97,6% planu rocznego, dochody z tytułu dotacji w 98,0% planu, a z tytułu przekazanej z budżetu państwa łącznej kwoty subwencji ogólnej zostały zrealizowane w 100,1% rocznych kwot zaplanowanych przez te jednostki.

Dochody miast na prawach powiatu, według źródeł ich pochodzenia

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM z tego:	56 859 778	62 361 952	61 247 019	98,2	100,0	107,7
Dochody własne z tego:	35 951 751	38 322 170	37 407 593	97,6	61,1	104,0
podatek dochodowy od osób prawnych	1 523 240	1 613 402	1 462 655	90,7	2,4	96,0
podatek dochodowy od osób fizycznych	13 997 369	14 845 916	14 409 069	97,1	23,5	102,9
podatek rolny	16 364	24 126	28 979	120,1	0,0	177,1
podatek od nieruchomości	6 482 547	6 868 177	6 994 649	101,8	11,4	107,9
podatek leśny	1 779	1 808	2 259	124,9	0,0	127,0
podatek od środków transportowych	287 856	291 647	292 391	100,3	0,5	101,6
podatek od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą opłacaną w formie karty podatkowej	41 530	41 434	40 080	96,7	0,1	96,5
podatek od spadków i darowizn	154 271	149 424	159 297	106,6	0,3	103,3
podatek od czynności cywilnoprawnych	1 012 220	887 560	803 991	90,6	1,3	79,4
opłata skarbową	272 810	283 836	282 461	99,5	0,5	103,5
opłata eksploatacyjna	5 818	5 233	4 230	80,8	0,0	72,7
opłata targowa	61 289	61 009	56 085	91,9	0,1	91,5
dochody z majątku	3 353 437	4 075 514	3 692 328	90,6	6,0	110,1
pozostałe dochody	8 741 220	9 173 083	9 179 119	100,1	15,0	105,0

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dotacje ogółem z tego:	8 424 842	10 771 502	10 559 042	98,0	17,2	125,3
Dotacje celowe ogółem	5 187 897	5 454 693	5 405 181	99,1	8,8	104,2
Przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	3 236 944	5 316 809	5 153 861	96,9	8,4	159,2
Subwencja ogólna	12 483 185	13 268 280	13 280 385	100,1	21,7	106,4

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Szczegółowe dane dotyczące źródeł dochodów ogółem miast na prawach powiatu zostały przedstawione w załączniku do sprawozdania.

Istotnymi źródłami dochodów własnych w 2012 roku w miastach na prawach powiatu są:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, które w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 2,9%.
- dochody z podatku od nieruchomości, które zostały wykonane w 101,8% planu, i w porównaniu do 2011 r. dochody te były wyższe o 7,9%.

Pozostałe dochody zostały wykonane w 100,1% planu i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 5,0%.

W strukturze pozostałych dochodów zrealizowanych przez miasta na prawach powiatu w 2012 r. dominujący udział miały: wpływy z usług (40,7%), wpływy z różnych dochodów (14,4%), wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości (9,5%), wpływy z różnych opłat (6,2%), wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (5,0%).

W 2012 r. udział miast na prawach powiatu we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosił: w części gminnej 37,26%, w części powiatowej 10,25%.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów, w 2012 r. na rachunki miast na prawach powiatu przekazane zostały w części gminnej i w części powiatowej udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w łącznej kwocie 14.409.069 tys. zł.

Szczegółowy opis wyliczenia wielkości udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych dla części gminnej miast na prawach powiatu na 2012 r. zawiera wprowadzenie do sprawozdania.

1.2.1. Subwencja ogólna

W 2012 r. z tytułu subwencji ogólnej na rachunki miast na prawach powiatu przekazane zostały środki w łącznej wysokości 13.003.122 tys. zł, co stanowiło 100,0% planu.

Na powyższą kwotę subwencji składały się środki z tytułu:

- części oświatowej w wysokości - 12.295.701 tys. zł,
- części wyrównawczej w wysokości - 142.539 tys. zł,
- części równoważącej w wysokości - 557.634 tys. zł,
- części rekompensującej w wysokości - 7.248 tys. zł.

Miasta na prawach powiatu, na obszarze których znajdują się specjalne strefy ekonomiczne - na mocy ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw - otrzymały rekompensatę z tytułu wyrównania ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, które są zajęte na prowadzenie przez przedsiębiorcę, na podstawie zmienionego zezwolenia, działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych. Według danych Ministerstwa Finansów w 2012 r. z tego tytułu na rachunki 5 miast na prawach powiatu została przekazana kwota 7.248 tys. zł.

W 2012 r. miasta na prawach powiatu otrzymały także środki:

- 1) z rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kwotę 91.648 tys. zł - 65 miast na prawach powiatu.

Środki tej rezerwy zostały przeznaczone dla miast na prawach powiatu prowadzących różnego typu jednostki wychowania przedszkolnego (po 77 zł na jedno dziecko), a także dokonujących wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

- 2) z rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego:

- na dofinansowanie inwestycji na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, kwotę 135.451 tys. zł – 18 miast na prawach powiatu,
- na dofinansowanie remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu, kwotę 28.164 tys. zł – 18 miast na prawach powiatu,
- na utrzymanie rzecznej przeprawy promowej w Świnoujściu, kwotę 22.000 tys. zł.

Środki z powyższej rezerwy zostały rozdysponowane w sposób uzgodniony z Ministrem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe

Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, na finansowanie zadań oświatowych, prowadzonych przez miasta na prawach powiatu w 2012 roku, przekazana została kwota 12.270.823 tys. zł.

Dodatkowo zgodnie z "Kryteriami podziału 0,25% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012", Minister Finansów - na wniosek Ministra Edukacji Narodowej - rozdysponował dla poszczególnych miast na prawach powiatu środki w wysokości 24.878 tys. zł (24,2% łącznej kwoty wymienionej rezerwy) na następujące tytuły:

- korekty z tytułu błędów statystycznych popełnionych przez kuratoria oświaty przy agregowaniu danych systemu informacji oświatowej (SIO) oraz błędów powstałych w Ministerstwie Edukacji Narodowej przy agregowaniu oraz weryfikacji danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej wykorzystywanych do wyliczeń części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2012 – w kwocie 539 tys. zł,
- dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012 – w kwocie 1.611 tys. zł,
- dofinansowanie wydatków związanych z likwidacją szkód w szkołach i placówkach oświatowych wywołanych zdarzeniami losowymi – w kwocie 150 tys. zł,
- dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela – w kwocie 21.726 tys. zł,
- inne zadania o jednorazowym charakterze, nie uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012, pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (z wyłączeniem m.in. zadań o charakterze inwestycyjnym, remontów bieżących, wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki, urlopów dla poratowania zdrowia, dofinansowania wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym, realizacją podwyżek wynagrodzeń oraz skutków awansu zawodowego nauczycieli) – w kwocie 191 tys. zł,

- uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wzrostu składki rentowej w 2012 r. – w kwocie 661 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunki miast na prawach powiatu przekazane zostały środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 12.295.701 tys. zł.

Z przeprowadzonej analizy danych ze sprawozdań miast na prawach powiatu wynika, że wydatki wykonane w 2012 r. na zadania bieżące w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza, w relacji do otrzymanych przez miasta na prawach powiatu dochodów z tytułu subwencji i dotacji na zadania bieżące stanowiły średnio 128,7%, przy czym poziom wydatków bieżących na zadania oświatowe w stosunku do otrzymanych kwot w formie subwencji i dotacji na zadania bieżące wynosił:

- 100,0% - 110,0% - 6 miast,
- 110,0% - 120,0% - 14 miast,
- powyżej 120,0% - 45 miast.

Realizacja przez miasta na prawach powiatu wydatków bieżących w dziale Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w 2012 r. kształtowała się średnio na poziomie 98,6% ustalonego przez nie planu. Wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 90,9% planu.

1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich

Dochody z tytułu dotacji, w tym z dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności budżetu środków europejskich^{*}, w 2012 roku zostały zrealizowane przez miasta na prawach powiatu w kwocie 10.559.042 tys. zł, z tego:

- dotacje z budżetu państwa na zadania bieżące:
 - własne realizowane z dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
 - pozostałe własne,
 - zlecone z zakresu administracji rządowej,
 - realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 zrealizowano w kwocie 5.226.123 tys. zł,

^{*} w tej grupie dotacji zostały ujęte również dotacje rozwojowe, przekazane do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

- ww. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania inwestycyjne zrealizowano w kwocie 4.883.173 tys. zł,
- dotacje celowe na zadania bieżące wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 297.486 tys. zł,
- dotacje celowe na zadania inwestycyjne wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w wysokości 6.629 tys. zł,
- dotacje na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania bieżące zrealizowano w wysokości 3.979 tys. zł,
- dotacje na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne zrealizowano w wysokości 20.125 tys. zł.
- dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące zrealizowano w wysokości 16.339 tys. zł,
- dotacje z funduszy celowych na zadania inwestycyjne zrealizowano w wysokości 105.188 tys. zł.

Wykonanie dotacji za 2012 r., w porównaniu do wykonania za 2011 r., przedstawia poniższa tabela.

tablica:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.		Wykonanie 2012 r.		4:2	5:3
	Ogółem	w tym: bieżące	Ogółem	w tym: bieżące		
	tys. zł		tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem dotacje z tego:	8 424 842	5 253 320	10 559 042	5 543 927	125,3	105,5
- przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich*	3 236 944	409 383	5 153 861	440 856	159,2	107,7
- na zadania z zakresu administracji rządowej	3 576 103	3 558 590	3 652 986	3 639 154	102,1	102,3
- na zadania własne	1 165 331	967 505	1 291 566	1 135 278	110,8	117,3
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	31 662	28 121	10 883	10 835	34,4	38,5
- na zadania realizowane na podstawie porozumień między jedn. samorządu terytorialnego	291 183	269 644	304 115	297 486	104,4	110,3
- na pomoc finansową udzieloną między jedn. samorządu terytorialnego	26 753	3 673	24 104	3 979	90,1	108,3
- z funduszy celowych	96 865	16 405	121 527	16 339	125,5	99,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

* w pozycji tej zostały ujęte również dotacje rozwojowe przekazane miastom na prawach powiatu do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

Dochody miast na prawach powiatu z tytułu dotacji zwiększyły się w 2012 r. w porównaniu do 2011 r. o 25,3%. Szczególnie wysoki wzrost - o 59,2 % - nastąpił w dotacjach celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatnościach z budżetu środków europejskich. Wzrost dotacji nastąpił również na zadania finansowane z funduszy celowych o 25,5%.

1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich

Dochody miast na prawach powiatu z tytułu dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich, zrealizowane zostały w wysokości 5.153.861 tys. zł, z czego dotacje na zadania bieżące zrealizowane zostały w wysokości 440.856 tys. zł, a na zadania inwestycyjne 4.713.005 tys. zł.

Dotacje na zadania bieżące stanowiły 8,6%, a na zadania inwestycyjne 91,4% otrzymanych środków.

Wysokość dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich na zadania własne, według działów przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	3 236 944	5 316 809	5 153 861	96,9	159,2	520 831	440 856	84,6
z tego:								
Rolnictwo i łowiectwo	25 982	104 239	99 837	95,8	384,3	0	0	-
Przetwórstwo przemysłowe	34 429	30 917	29 592	95,7	86,0	10 138	8 656	85,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 548	3 024	3 178	105,1	205,3	0	0	-
Handel	0	72	72	100,0	-	72	72	100,0
Transport i łączność	1 920 043	3 372 062	3 489 537	103,5	181,7	8 379	7 321	87,4
Turystyka	45 711	68 679	49 229	71,7	107,7	6 699	4 310	64,3
Gospodarka mieszkaniowa	36 145	84 980	81 423	95,8	225,3	1 277	1 235	96,7

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Działalność usługowa	140 506	143 071	117 581	82,2	83,7	7 172	4 509	62,9
Informatyka	28 887	11 865	6 656	56,1	23,0	887	323	36,4
Nauka	21	0	16	-	76,2	0	16	-
Administracja publiczna	62 094	95 599	61 657	64,5	99,3	42 617	27 643	64,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9 471	12 263	4 621	37,7	48,8	2 223	267	12,0
Różne rozliczenia	38 888	53 969	49 121	91,0	126,3	2 341	2 646	113,0
Oświata i wychowanie	211 847	278 959	247 228	88,6	116,7	182 490	147 883	81,0
Szkolnictwo wyższe	1 824	1 594	1 563	98,1	85,7	1 594	1 563	98,1
Ochrona zdrowia	3 274	14 106	9 661	68,5	295,1	373	304	81,5
Pomoc społeczna	57 058	78 282	67 587	86,3	118,5	66 433	60 424	91,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	157 507	169 976	158 203	93,1	100,4	165 491	152 559	92,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	16 170	8 837	4 529	51,2	28,0	4 585	4 053	88,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	167 712	330 904	270 913	81,9	161,5	2 562	2 387	93,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	157 903	304 611	281 722	92,5	178,4	14 702	13 751	93,5
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	13 991	7 795	8 967	115,0	64,1	147	3	2,0
Kultura fizyczna	105 933	141 005	110 969	78,7	104,8	650	932	143,4

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. najwięcej tych środków przekazano w działach:

- Transport i łączność – 3.489.537 tys. zł (67,7% dotacji) z przeznaczeniem na inwestycje na drogach publicznych i krajowych w miastach na prawach powiatu oraz na organizację lokalnego transportu zbiorowego,
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 281.722 tys. zł (5,5% dotacji) w tym: przede wszystkim na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami, działalność filharmonii, chórów, orkiestr i kapeli, a także na pozostałą działalność,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 270.913 tys. zł (5,3% dotacji) wydatkowano głównie na gospodarkę ściekową i ochronę wód, gospodarkę odpadami oraz pozostałą działalność,
- Oświata i wychowanie – 247.228 tys. zł (4,8% dotacji) na realizację zadań szkół zawodowych i szkół podstawowych oraz pozostałą działalność,

- Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 158.203 tys. zł (3,1%) dla powiatowych urzędów pracy oraz na pozostałą działalność.

Przekazane dotacje w ww. działach wynosiły 4.447.604 tys. zł.

1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej miast na prawach powiatu, według działów oraz w podziale na zadania gminne i powiatowe w 2012 r., przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, z tego:	3 576 103	3 684 831	3 652 986	99,1	102,1	3 669 984	3 639 154	99,2
Zadania gminne, w tym:	2 260 948	2 307 024	2 279 827	98,8	100,8	2 305 949	2 278 771	98,8
Rolnictwo i łowiectwo	2 030	2 276	2 255	99,1	111,1	2 276	2 255	99,1
Administracja publiczna	80 728	70 245	70 243	100,0	87,0	70 165	70 165	100,0
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	19 545	2 410	2 350	97,5	12,0	2 410	2 350	97,5
Oświata i wychowanie	1 590	2 820	2 784	98,7	175,1	2 820	2 784	98,7
Ochrona zdrowia	1 588	1 799	1 762	97,9	111,0	1 799	1 761	97,9
Pomoc społeczna	2 154 590	2 226 428	2 199 440	98,8	102,1	2 225 504	2 198 528	98,8
Zadania powiatowe, w tym:	1 315 155	1 377 807	1 373 159	99,7	104,4	1 364 035	1 360 383	99,7
Rolnictwo i łowiectwo	1 874	124	101	81,5	5,4	124	101	81,5
Gospodarka mieszkaniowa	119 802	143 754	142 084	98,8	118,6	142 071	140 780	99,1
Działalność usługowa	47 112	49 136	48 695	99,1	103,4	49 007	48 568	99,1
Administracja publiczna	34 182	34 085	34 015	99,8	99,5	34 085	34 015	99,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	790 363	810 107	808 818	99,8	102,3	799 409	798 351	99,9

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Różne rozliczenia	16 509	11 859	11 860	100,0	71,8	11 859	11 859	100,0
Ochrona zdrowia	249 350	267 107	266 858	99,9	107,0	267 107	266 858	99,9
Pomoc społeczna	29 765	34 029	33 351	98,0	112,0	32 767	32 471	99,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	25 306	26 629	26 445	99,3	104,5	26 629	26 445	99,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011r. i 2012r. (Min. Fin.)

Z powyższego zestawienia wynika, iż w 2012 r. uzyskane dochody z tytułu dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej w części dotyczącej zadań gminnych wynosiły 2.279.827 tys. zł, przy czym:

- dotacje na zadania bieżące przekazano w wysokości 2.278.771 tys. zł,
- dotacje na zadania inwestycyjne przekazano w wysokości 1.056 tys. zł.

W dotacjach na realizację zadań gminnych, najwięcej środków przeznaczono na zadania z zakresu pomocy społecznej (96,5%). W 2012 r. dotacje te przekazano w kwocie 2.199.440 tys. zł.

Dotacje te przeznaczone zostały głównie na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz na działalność ośrodków wsparcia oraz świadczenie usług opiekuńczych.

Na realizację zadań gminnych z zakresu administracji rządowej na zadania w dziale Administracja publiczna zrealizowano 100,0% planu rocznego i przekazano z budżetu państwa kwotę 70.243 tys. zł z przeznaczeniem na realizację szeregu spraw o charakterze administracyjnym z zakresu działania urzędów wojewódzkich.

Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej w części powiatowej zrealizowano w kwocie 1.373.159 tys. zł, przy czym dotacje na zadania bieżące wyniosły 1.360.383 tys. zł, a na zadania inwestycyjne 12.776 tys. zł.

W dotacjach na zadania z zakresu administracji rządowej w części powiatowej, największe kwoty przekazano w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (58,9% dotacji ogółem). Miasta na prawach powiatu w tym dziale otrzymały dotacje w kwocie 808.818 tys. zł. Były one przeznaczone na utrzymanie komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

Następną pozycję stanowiły dotacje w dziale Ochrona zdrowia (19,4%), które przekazano w kwocie 266.858 tys. zł z przeznaczeniem na składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (100,0%).

W dziale Gospodarka mieszkaniowa przekazano dotacje w wysokości 142.084 tys. zł (10,3%), które przeznaczone zostały w szczególności na wypłatę odszkodowań wynikających z orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych za nieruchomości przejęte na rzecz Skarbu Państwa oraz utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa.

Udział dotacji celowych na zadania inwestycyjne i bieżące z zakresu administracji rządowej w kwocie dotacji ogółem z zakresu administracji rządowej w poszczególnych działach gospodarki narodowej, w miastach na prawach powiatu w 2012 r., w podziale na zadania gminne i powiatowe przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Struktura			Udział		
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:	
		bieżące	inwestycyjne		bieżące	inwestycyjne
	%%			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Zadania gminne	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0
Administracja publiczna	3,0	3,1	7,5	100,0	99,9	0,1
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,1	0,1	0,0	100,0	100,0	0,0
Pomoc społeczna	96,5	96,5	86,4	100,0	100,0	0,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,0	0,0	6,1	100,0	80,0	20,0
Pozostałe działy	0,4	0,3	0,0	100,0	100,0	0,0
Zadania powiatowe	100,0	100,0	100,0	100,0	99,1	0,9
Gospodarka mieszkaniowa	10,4	10,3	10,2	100,0	99,1	0,9
Działalność usługowa	3,6	3,6	1,0	100,0	99,7	0,3
Administracja publiczna	2,5	2,5	0,0	100,0	100,0	0,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	58,8	58,7	81,9	100,0	98,7	1,3
Różne rozliczenia	0,9	0,9	0,0	100,0	100,0	0,0
Ochrona zdrowia	19,4	19,6	0,0	100,0	100,0	0,0
Pomoc społeczna	2,4	2,4	6,9	100,0	97,4	2,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,9	1,9	0,0	100,0	100,0	0,0
Pozostałe działy	0,1	0,1	0,0	100,0	100,0	0,0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych miast na prawach powiatu w 2012 r., według działów oraz w podziale na zadania gminy i powiatu, przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	8:7
	tys. zł			%%	%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem z tego:	1 165 331	1 316 739	1 291 566	98,1	110,8	1 155 089	1 135 278	98,3
Zadania gminne w tym:	832 595	1 009 717	987 983	97,8	118,7	945 838	927 670	98,1
Transport i łączność	18 434	9 184	9 099	99,1	49,4	3 063	3003	98,0
Gospodarka mieszkaniowa	70	2 048	1 235	60,3	*	0	0	-
Administracja publiczna	820	486	468	96,3	57,1	35	35	100,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0	6 049	6 046	99,9	-	949	949	100,0
Różne rozliczenia	5 441	5 313	5 313	100,0	97,6	5 313	5 313	100,0
Oświata i wychowanie	25 499	30 528	27 548	90,2	108,0	10 754	10 176	94,6
Pomoc społeczna	681 316	785 487	779 238	99,2	114,4	785 222	778 974	99,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11 552	69 931	68 747	98,3	595,1	61 208	60 152	98,3
Edukacyjna opieka wychowawcza	62 617	79 030	68 943	87,2	110,1	79 030	68 943	87,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 695	8 097	7 666	94,7	284,4	212	73	34,4
Kultura fizyczna	22 245	13 512	13 629	100,9	61,3	0	0	-
Zadania powiatowe w tym:	332 736	307 022	303 583	98,9	91,2	209 251	207 608	99,2
Transport i łączność	131 441	87 986	86 185	98,0	65,6	6 790	6 717	98,9
Oświata i wychowanie	1 219	1 597	1 514	94,8	124,2	512	496	96,9
Ochrona zdrowia	0	750	750	100,0	-	0	0	-
Pomoc społeczna	199 794	203 040	201 485	99,2	100,8	201 800	200 245	99,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	18	13 649	13 649	100,0	*	149	149	100,0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

* - wskaźnik powyżej 1000%

Otrzymane przez miasta na prawach powiatu w 2012 r. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne w części dotyczącej zadań gminnych wyniosły 987.983 tys. zł.

Z kwoty tej 927.670 tys. zł, tj. 93,9% stanowiły dotacje na zadania bieżące, a dotacje na zadania inwestycyjne – 60.313 tys. zł, tj. 6,1%.

Biorąc pod uwagę strukturę otrzymanych przez miasta na prawach powiatu dotacji pod względem podziału na zadania gminne i powiatowe, 76,5% dotacji dotyczyło zadań gminnych, a 23,5% zadań powiatowych.

W łącznej kwocie dotacji na bieżące zadania własne miast na prawach powiatu, dotacje na zadania gminne stanowiły 81,7%, a na zadania powiatowe 18,3%.

Otrzymane przez miasta na prawach powiatu dotacje na bieżące zadania własne w części gminnej, przeznaczone były przede wszystkim na zadania w dziale Pomoc społeczna – 778.974 tys. zł (68,6% kwoty dotacji na bieżące zadania własne). Dotacje te, w ramach dotacji na zadania gminne, stanowiły 84,0% łącznej kwoty tych dotacji.

Dotacje na zadania gminne w dziale Pomoc społeczna przeznaczone zostały przede wszystkim na wypłatę zasiłków stałych z pomocy społecznej, opłatę składek na ubezpieczenia społeczne, a także na prowadzenie działalności ośrodków pomocy społecznej.

Dotacje w dziale Pomoc społeczna na zadania powiatowe przeznaczone były w 94,9 % na utrzymanie ponadgminnych domów pomocy społecznej.

Dotacje na własne zadania inwestycyjne przekazano miastom na prawach powiatu w kwocie 156.288 tys. zł, z tego:

- na zadania gminne - 60.313 tys. zł, najpoważniejszą pozycję stanowiły środki przeznaczone na dofinansowanie inwestycji, w dziale Oświata i wychowanie - 17.372 tys. zł (28,8%) na realizację inwestycji w szkołach podstawowych, w dziale Kultura fizyczna – 13.629 tys. zł (22,6%) na inwestycje związane z budową obiektów sportowych, w dziale Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - 8.595 tys. zł (14,2%) na inwestycje dla żłobków, w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 7.593 tys. zł (12,6%) na inwestycje związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych,
- na zadania powiatowe 95.975 tys. zł – największą pozycję stanowiły dotacje w dziale Transport i łączność, tj. 79.468 tys. zł (82,8% dotacji na zadania własne powiatowe), a także dotacje w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza – 13.500 tys. zł (14,1%) z przeznaczeniem na inwestycje dla specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

Strukturę dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych miast na prawach powiatu oraz udział dotacji celowych na zadania inwestycyjne i bieżące przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Struktura			Udział		
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:	
		bieżące	inwestycyjne		bieżące	inwestycyjne
	%%					
1	2	3	4	5	6	7
Zadania gminne	100,0	100,0	100,0	100,0	93,9	6,1
Transport i łączność	0,9	0,3	10,1	100,0	33,0	67,0
Gospodarka mieszkaniowa	0,2	0,0	2,0	100,0	0,0	100,0
Administracja publiczna	0,1	0,0	0,7	100,0	7,5	92,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,6	0,1	8,5	100,0	15,7	84,3
Różne rozliczenia	0,5	0,6	0,0	100,0	100,0	0,0
Oświata i wychowanie	3,0	1,1	28,8	100,0	36,9	63,1
Pomoc społeczna	77,8	84,0	0,4	100,0	100,0	0,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6,9	6,5	14,3	100,0	87,5	12,5
Edukacyjna opieka wychowawcza	7,8	7,4	0,0	100,0	100,0	0,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,8	0,0	12,6	100,0	0,9	99,1
Kultura fizyczna	1,3	0,0	22,6	100,0	0,0	100,0
Pozostałe działy	0,1	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Zadania powiatowe	100,0	100,0	100,0	100,0	68,4	31,6
Transport i łączność	28,8	3,2	82,7	100,0	7,8	92,2
Oświata i wychowanie	0,5	0,2	1,1	100,0	32,8	67,2
Ochrona zdrowia	0,2	0,0	0,8	100,0	0,0	100,0
Pomoc społeczna	66,1	96,5	1,3	100,0	99,4	0,6
Edukacyjna opieka wychowawcza	4,4	0,1	14,1	100,0	1,1	98,9

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

1.2.7. Pozostałe dotacje celowe

Dochodami miast na prawach powiatu są również dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, dotacje celowe na pomoc finansową udzieloną między jednostkami samorządu terytorialnego oraz dotacje otrzymane z funduszy celowych.

W 2012 r. łączny udział tych dotacji w dochodach zrealizowanych przez miasta na prawach powiatu wynosił 0,7 %.

Ogólna kwota otrzymanych przez miasta na prawach powiatu dotacji, o których mowa wyżej, wyniosła 460.629 tys. zł, z tego:

- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w kwocie 10.883 tys. zł. Dotacje te przekazano przede wszystkim w dziale Działalność usługowa (25,0% tych dotacji) na działalność komunalną w zakresie cmentarzy, a także w dziale Pomoc społeczna (36,7% tych dotacji) dla rodzin zastępczych,
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego zostały przeznaczone dotacje w wysokości 304.115 tys. zł. Zawierane między jednostkami samorządu terytorialnego porozumienia dotyczyły głównie realizacji zadań z zakresu działów: Transportu i łączności (48,1% tych dotacji), w którym porozumienia dotyczyły przede wszystkim zadań związanych z organizowaniem lokalnego transportu zbiorowego oraz dróg publicznych w miastach na prawach powiatu, Pomocy społecznej (19,1%) dotacje przeznaczone były na pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, Oświaty i wychowania (11,4%) przekazanych głównie na zadania realizowane przez przedszkola oraz działu Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (9,6%) dla powiatowych urzędów pracy,
- na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego przeznaczono dotacje w wysokości 24.104 tys. zł i dotyczyły realizacji zadań głównie w działach: Kultura i turystyka (72,1% tych dotacji) na budowę obiektów sportowych, a także w dziale Transport i łączność (9,8%) i wydatkowano przede wszystkim na infrastrukturę kolejową,
- z funduszy celowych zostały przekazane dotacje w wysokości 121.527 tys. zł. W kwocie tych dotacji, największy udział miały dotacje w działach: Kultura fizyczna (50,5%) przeznaczone przede wszystkim na budowę obiektów sportowych, Oświata i wychowanie (14,3%) dla szkół podstawowych, Gospodarka mieszkaniowa (10,1%) przekazane na zadania związane z gospodarką gruntami i nieruchomościami oraz w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (7,3%) głównie dla komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

1.3. Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy

W wyniku obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz podjęcia decyzji o umorzeniu, rozłożeniu na raty i odroczeniu terminu płatności, w 2012 r. do budżetów miast na prawach powiatu nie wpłynęła kwota

652.364 tys. zł, co stanowiło 1,1% dochodów ogółem. Natomiast w odniesieniu do wykonanych dochodów własnych stanowiło 1,7%.

Skutki udzielonych przez miasta na prawach powiatu w 2012 r. obniżen górných stawek podatków, ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych prezentuje poniższe zestawienie:

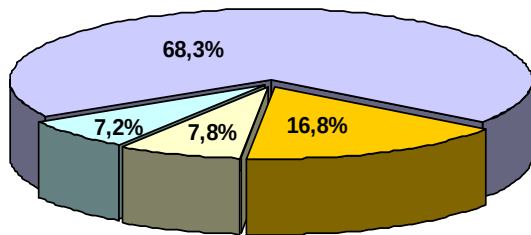
Wyszczególnienie	Wykonanie	Obniżenie górných stawek podatków	Ulg i zwolnienia (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Umorzenia zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności	Wskaźnik (3+4+5+6):(2)
	tys. zł					%%
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM	61 247 019	430 682	125 309	40 459	55 914	1,1
DOCHODY WŁASNE w tym:	37 407 593	430 682	125 309	40 459	55 914	1,7
podatek rolny	28 979	2 184	33	128	30	8,2
podatek od nieruchomości	6 994 649	275 025	124 160	30 985	39 947	6,7
podatek leśny	2 259	0	26	2	0	1,2
podatek od środków transportowych	292 391	151 295	205	534	1 632	52,6
podatek od dział. gosp. osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	40 080	0	4	139	390	1,3
podatek od spadków i darowizn	159 297	0	26	2 740	8 883	7,3
podatek od czynności cywilnoprawnych	803 991	0	0	82	208	0,0
wpływy z opłaty skarbowej	282 462	0	0	69	0	0,0
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	4 230	0	0	0	0	0,0
wpływy z opłaty targowej	56 085	0	7	37	20	0,1
dochody z majątku	3 692 328	0	305	0	0	0,0
pozostałe dochody	9 179 119	2 179	544	5 742	4 803	0,1

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

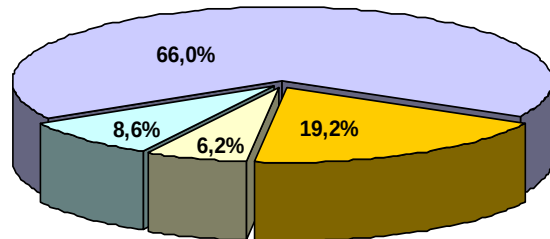
Z łącznej kwoty udzielonych w 2012 r. przez miasta na prawach powiatu obniżeń górných stawek podatków, ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) i ulg w spłacie zobowiązań podatkowych skutki:

- obniżenia górných stawek podatków stanowiły 66,0%,
- ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) stanowiły 19,2%,
- umorzeń stanowiły 6,2%.
- rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności stanowiły 8,6%.

**STRUKTURA ULG W MIASTACH NA
PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

**STRUKTURA ULG W MIASTACH NA
PRAWACH POWIATU W 2012 R.**

■ Obniżenie górnych stawek podatków ■ Ulgi i zwolnienia ■ Umorzenia ■ Rozłożenia na raty, odroczenia

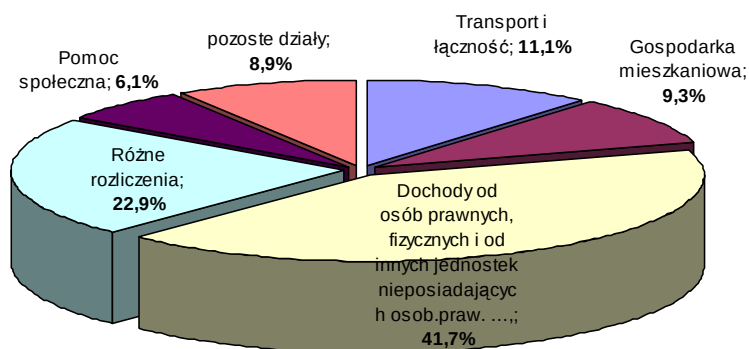
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. największy udział w łącznej kwocie wynikającej z obniżenia górnych stawek podatków, ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) i ulg w spłacie zobowiązań podatkowych dotyczył podatku od nieruchomości – 72,1% i podatku od środków transportowych – 23,6%.

Przy obliczaniu dochodów podatkowych, stanowiących podstawę do ustalania dla miast na prawach powiatu części wyrównawczej subwencji ogólnej, uwzględniane były skutki - udzielonych przez właściwe organy miast - ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), umorzeń, rozłożeń na raty i odroczeń terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. W przeciwnym, bowiem razie budżet państwa refundowałby miastu skutki decyzji jej organów.

1.4. Dochody według działów

STRUKTURA DOCHODÓW WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów zrealizowanych w 2012 roku przez miasta na prawach powiatu, najwyższy udział miały następujące działy: Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej, Różne rozliczenia, Gospodarka mieszkaniowa, Pomoc społeczna, Transport i łączność. Dochody zrealizowane w tych działach stanowiły 91,1% łącznej kwoty zrealizowanych przez miasta na prawach powiatu dochodów.

Dochody miast na prawach powiatu w roku 2012, według ważniejszych działów przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	56 859 778	62 361 952	61 247 019	98,2	107,7
w tym:					
Transport i łączność	4 796 213	6 642 554	6 785 375	102,2	141,5
Gospodarka mieszkaniowa	5 282 037	6 057 177	5 728 765	94,6	108,5
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	24 928 351	26 087 320	25 541 109	97,9	102,5
Różne rozliczenia	13 153 142	13 995 213	14 022 910	100,2	106,6
Pomoc społeczna	3 541 099	3 748 839	3 709 587	98,9	104,8

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. miasta na prawach powiatu zrealizowały dochody w dziale Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej wyższe o 2,5% niż w 2011 r. W tym dziale 56,4% dochodów stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych oraz 27,4% podatek od nieruchomości.

Dochody zrealizowane w dziale Różne rozliczenia w 2012 r. wzrosły, w stosunku do 2011 r., o 6,6%. W tym dziale 94,9% dochodów stanowiła subwencja ogólna z budżetu państwa.

W 2012 r. dochody zrealizowane w dziale Transport i łączność wzrosły, w stosunku do 2011 r., o 41,5%. W dziale tym:

- dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich stanowiły 51,3%,
- wpływy z usług stanowiły 30,3%.

W 2012 r. dochody zrealizowane w dziale Gospodarka mieszkaniowa wzrosły, w stosunku do 2011 r., o 8,5%. W dziale tym:

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiły 28,3%,

- dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze stanowiły 25,0%,
- wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiły 15,2%.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów ogółem miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w załączniku do sprawozdania.

1.5. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca

Dochody miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca, według głównych źródeł dochodów, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Dochody wykonane miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
OGÓŁEM	4 491,88	4 859,59
z tego:		
DOCHODY WŁASNE	2 840,16	2 968,07
DOTACJE	665,56	837,80
SUBWENCJA OGÓLNA	986,16	1 053,72

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

Dochody miast na prawach powiatu w 2012 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w stosunku do roku 2011 o 8,2%, przy czym dochody własne wzrosły o 4,5%, subwencje wzrosły o 6,9% a dotacje wzrosły o 25,9%. Dochody miast na prawach powiatu z tytułu dotacji obejmują również środki przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych.

Zrealizowane dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w mieście na prawach powiatu o najwyższym wskaźniku wynosiły 7.043,85 zł tj., 144,9% średnich dochodów, zaś o najniższym wskaźniku wynosiły 2.972,28 zł tj., 61,2% średnich dochodów.

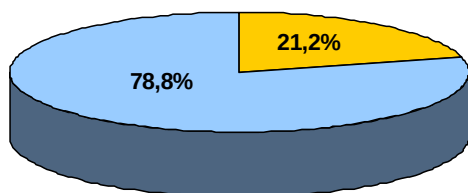
Dochody miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca według województw ujęte zostały w tablicach załączonych do sprawozdania.

2. Wydatki miast na prawach powiatu

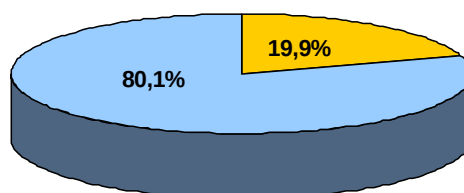
2.1. Struktura wydatków

W 2012 r. w strukturze wydatków ogółem, wydatki majątkowe stanowiły 19,9%, a wydatki bieżące - 80,1%.

STRUKTURA WYDATKÓW OGÓŁEM MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.

STRUKTURA WYDATKÓW OGÓŁEM MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2012 R.

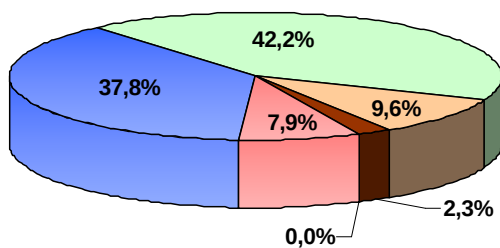

■ Wydatki majątkowe

■ Wydatki bieżące

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.

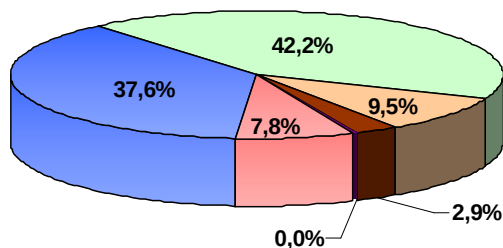
■ Wynagrodzenia i pochodne

■ Dotacje

■ Wydatki na obsługę długu

■ Pozostałe wydatki

STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU W 2012 R.

■ Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji

■ Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 roku dominujące w wydatkach bieżących były wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (42,2%) oraz pozostałe wydatki (37,6%).

2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków

Łączne wydatki miast na prawach powiatu w 2012 r. zostały zrealizowane w wysokości 63.730.815 tys. zł.

Wydatki miast na prawach powiatu w 2012 r. według głównych kierunków ich rozdysponowania, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	61 510 475	67 754 720	63 730 815	94,1	100,0	103,6
z tego:						
Wydatki majątkowe	13 067 148	15 129 017	12 677 406	83,8	19,9	97,0
w tym: inwestycyjne	12 365 043	14 478 126	12 103 319	83,6	19,0	97,9
Wydatki bieżące	48 443 327	52 625 703	51 053 409	97,0	80,1	105,4
z tego:						
wynagrodzenia	17 651 225	18 499 068	18 327 623	99,1	28,8	103,8
w tym: wynagrodzenia osobowe	16 062 616	16 822 815	16 689 456	99,2	26,2	103,9
pochodne od wynagrodzeń	2 815 890	3 254 166	3 203 135	98,4	5,0	113,8
dotacje	4 656 953	4 923 209	4 853 586	98,6	7,6	104,2
wydatki na obsługę długu	1 134 160	1 558 661	1 466 161	94,1	2,3	129,3
wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji	19 627	102 544	18 653	18,2	0,0	95,0
świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 846 781	4 060 303	3 978 455	98,0	6,2	103,4
pozostałe wydatki	18 318 691	20 227 753	19 205 797	94,9	30,1	104,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Realizacja wydatków majątkowych w 2012 r., w stosunku do 2011 r., była niższa o 3,0%. Wydatki majątkowe zrealizowano w 83,8% kwoty zaplanowanej na 2012 r., przy czym wydatki inwestycyjne stanowiły 95,5% wydatków majątkowych oraz 19,0% wydatków ogółem.

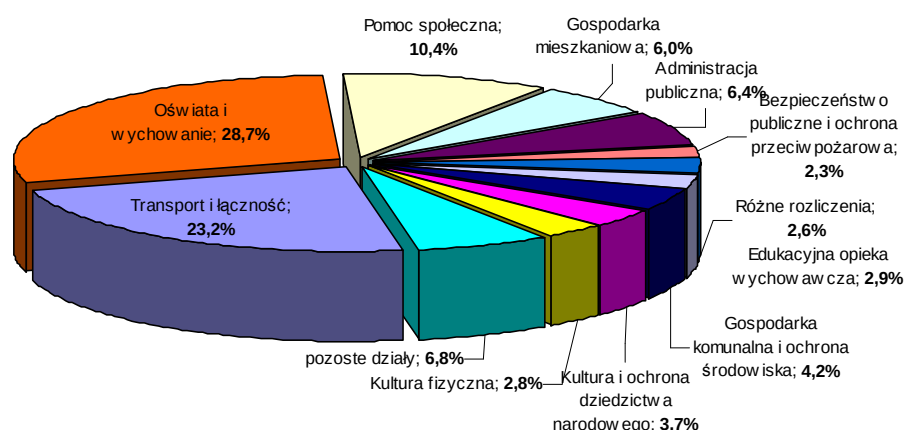
Wydatki bieżące w odniesieniu do kwoty planowanej na 2012 r. zostały zrealizowane w 97,0%, a w porównaniu z 2011 r., były wyższe o 5,4%. W strukturze wydatków bieżących wydatki na wynagrodzenia stanowiły 35,9% i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 3,8%.

W 2012 r. miasta na prawach powiatu wykonały wydatki na obsługę długu wyższe o 29,3% niż wykonane w 2011 r.

2.3. Wydatki według działów

W strukturze działowej wydatków ogółem miast na prawach powiatu przeważają wydatki w następujących działach: Oświata i wychowanie, Transport i łączność, Pomoc społeczna, Administracja publiczna. Wydatki miast na prawach powiatu w tych działach stanowiły 68,7% wydatków ogółem.

STRUKTURA WYDATKÓW WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki miast na prawach powiatu w 2012 r. według ważniejszych działów zawiera poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem	61 510 475	67 754 720	63 730 815	94,1	103,6
w tym:					
Transport i łączność	13 988 630	16 128 635	14 787 971	91,7	105,7
Gospodarka mieszkaniowa	3 681 303	4 124 652	3 813 373	92,5	103,6
Administracja publiczna	3 977 537	4 376 731	4 103 600	93,8	103,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 401 305	1 488 508	1 459 480	98,0	104,2
Różne rozliczenia	1 843 291	1 909 101	1 622 421	85,0	88,0
Oświata i wychowanie	17 212 614	18 575 668	18 272 317	98,4	106,2
Pomoc społeczna	6 370 193	6 744 474	6 620 678	98,2	103,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 704 152	1 869 583	1 827 153	97,7	107,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 609 376	3 155 954	2 689 328	85,2	103,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 341 303	2 573 659	2 361 586	91,8	100,9
Kultura fizyczna	2 161 319	1 979 819	1 782 623	90,0	82,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki w dziale Oświata i wychowanie, zrealizowane w 98,4% planu, wzrosły w stosunku do 2011 r., o 6,2% i w większości przeznaczone zostały na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli oraz pracowników zatrudnionych w administracji i obsłudze szkół i placówek oświatowych i wychowawczych.

W 2012 r. w dziale Transport i łączność zrealizowano plan wydatków w 91,7% i były one w stosunku do 2011 r., wyższe o 5,7%. W tym dziale 86,7% wydatków stanowiły łącznie wydatki na inwestycje oraz zakup usług pozostałych.

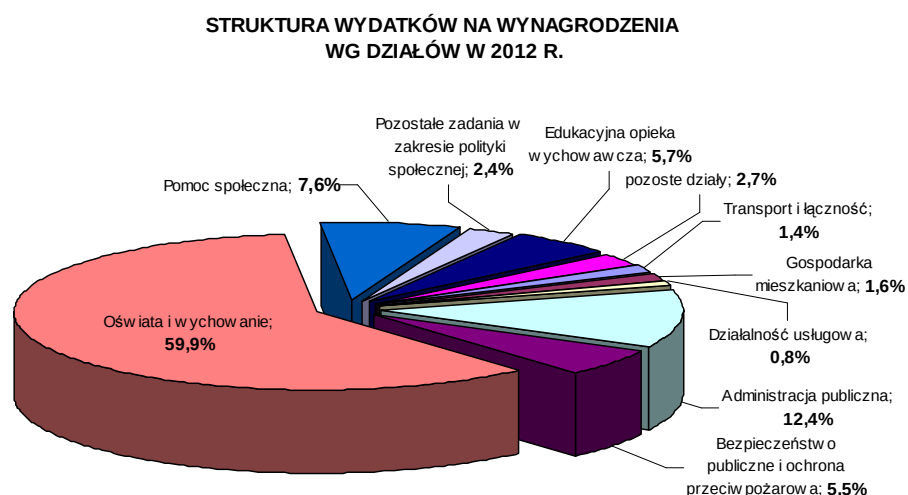
Wydatki zrealizowane w dziale Pomoc społeczna w 2012 r. były wyższe niż w 2011 r., o 3,9%, a plan został wykonany w 98,2%. W tym dziale 54,3% wydatków dotyczyło świadczeń społecznych na rzecz osób fizycznych.

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. najwyższa dynamika wydatków była w działach: Edukacyjna opieka wychowawcza, Oświata i wychowanie i Transport i łączność,

W 2012 r. obowiązkiem dokonywania wpłat do budżetu państwa było objęte 35 miast na prawach powiatu. Jednostki te dokonały wpłat w kwocie 1.266.934 tys. zł, tj. 100% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2012 r. Wydatki te stanowiły 78,1% wydatków w dziale Różne rozliczenia.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków ogółem miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze działowej wydatków na wynagrodzenia miast na prawach powiatu przeważają wydatki w działach: Oświata i wychowanie, Administracja publiczna, Pomoc społeczna, Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa oraz Edukacyjna opieka wychowawcza. Łącznie w tych działach miasta na prawach powiatu zrealizowały 91,1% wszystkich wydatków na wynagrodzenia.

Zrealizowane w 2012 r. przez miasta na prawach powiatu wydatki na wynagrodzenia w ważniejszych działach prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Wydatki na wynagrodzenia	17 651 225	18 499 068	18 327 623	99,1	103,8
w tym:					
Transport i łączność	227 658	263 130	255 955	97,3	112,4
Gospodarka mieszkaniowa	266 501	289 267	285 052	98,5	107,0
Działalność usługowa	150 894	149 975	146 120	97,4	96,8
Administracja publiczna	2 238 537	2 334 870	2 280 596	97,7	101,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	980 505	1 005 980	1 003 326	99,7	102,3
Oświata i wychowanie	10 510 594	11 025 533	10 972 656	99,5	104,4
Pomoc społeczna	1 364 777	1 412 114	1 397 443	99,0	102,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	423 056	451 944	438 908	97,1	103,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	980 969	1 046 614	1 040 576	99,4	106,1

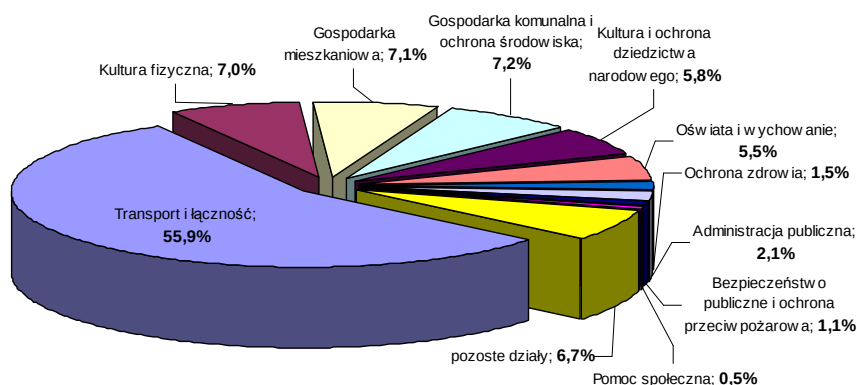
Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. plan wydatków na wynagrodzenia został wykonany w wysokości 18.327.623 tys. zł i wydatki te były wyższe o 3,8% od wykonanych wydatków na wynagrodzenia w 2011 r. Najwyższy wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2012 r. był w działach: Transport i łączność (12,4%), Gospodarka mieszkaniowa (7,0%) i Edukacyjna opieka wychowawcza (6,1%).

Szczegółowe dane dotyczące wydatków na wynagrodzenia miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.2. Wydatki majątkowe według działów

STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

Przeważająca część środków budżetowych przeznaczonych przez miasta na prawach powiatu na wydatki majątkowe dotyczyła działów: Transport i łączność, Kultura fizyczna, Gospodarka mieszkaniowa, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz Oświata i wychowanie. Łącznie, wydatki majątkowe w tych działach stanowiły 88,5% wszystkich wydatków majątkowych tych jednostek.

Wykonanie wydatków majątkowych w ważniejszych działach prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan po zmianach 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika wykonania (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem w tym:	13 067 148	15 129 017	12 677 406	83,8	97,0
Transport i łączność	6 996 821	8 302 576	7 083 329	85,3	101,2
Gospodarka mieszkaniowa	911 218	1 068 765	896 488	83,9	98,4
Administracja publiczna	259 219	333 511	267 377	80,2	103,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	113 737	150 101	137 210	91,4	120,6
Oświata i wychowanie	683 322	765 209	697 947	91,2	102,1
Ochrona zdrowia	284 951	204 510	193 923	94,8	68,1
Pomoc społeczna	72 585	78 446	68 699	87,6	94,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	829 251	1 271 249	910 379	71,6	109,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	698 137	928 750	734 331	79,1	105,2
Kultura fizyczna	1 344 201	1 046 713	885 467	84,6	65,9

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości 12.677.406 tys. zł i wydatki te były niższe o 3,0% od wykonanych wydatków majątkowych w 2011 r.

Wydatki majątkowe w ważniejszych działach zostały wykonane poniżej kwot planowanych. Niemniej jednak w takich działach jak: Transport i łączność, Administracja publiczna, Edukacyjna opieka wychowawcza, Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, Oświata i wychowanie, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, wydatki majątkowe były wyższe niż wykonane w 2011 r.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków majątkowych miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w załączniku do sprawozdania.

2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca

Wydatki ogółem zrealizowane w 2012 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca w miastach na prawach powiatu, według kierunków ich rozdysponowania, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wydatki wykonane miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
1	2	3
Wydatki ogółem z tego:	4 859,28	5 056,67
Wydatki majątkowe	1 032,29	1 005,88
w tym: wydatki na inwestycje	976,83	950,33
Wydatki bieżące z tego:	3 826,99	4 050,79
Wydatki na wynagrodzenia	1 394,43	1 454,19
w tym: wynagrodzenia osobowe	1 268,93	1 324,21
Pochodne od wynagrodzeń	222,45	254,15
Dotacje	367,90	385,10
Wydatki na obsługę długu	89,60	116,33
Wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji	1,55	1,48
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	303,89	315,67
Pozostałe wydatki	1 447,16	1 523,87

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na dzień 31 grudnia 2011 r.

W 2012 r. wydatki miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 5.056,67 zł i wzrosły, w stosunku do 2011 r., o 4,1%.

Wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w mieście na prawach powiatu w 2012 r. o najwyższym wskaźniku ukształtowały się na poziomie 7.664,63 zł tj., 151,6% średnich wydatków, a w mieście na prawach powiatu o najniższym wskaźniku – 2.979,45 zł tj., 58,9% średnich wydatków.

Wydatki miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2012 r. według województw ujęte zostały w tablicach załączonych do sprawozdania.

3. Wynik budżetów miast na prawach powiatu

W 2012 roku budżety miast na prawach powiatu zamknęły się zbiorczo deficytem w wysokości 2.483.796 tys. zł.

Nadwyżkę budżetową wypracowały 22 miasta na prawach powiatu, zaś deficyt wystąpił w 43 miastach na prawach powiatu.

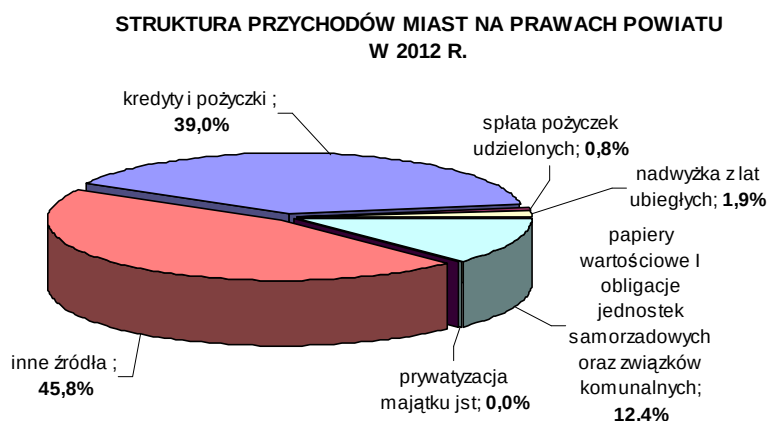
Liczbę miast na prawach powiatu w 2012 r., według relacji wyniku do ich dochodów, przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Relacja wyniku do dochodów miast na prawach powiatu					
	Razem	poniżej 5%	5 - 10%	10 - 15%	15 – 20%	powyżej 20%
1	2	3	4	5	6	7
Miasta na prawach powiatu z nadwyżką budżetową	22	18	4	0	0	0
Miasta na prawach powiatu z deficytem budżetowym	43	22	13	7	1	0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

Wśród 43 miast na prawach powiatu, których budżety zamknęły się deficytem budżetowym 81,4% tych jednostek stanowiły miasta, których wynik w relacji do dochodów ogółem wyniósł nie więcej niż 10,0%.

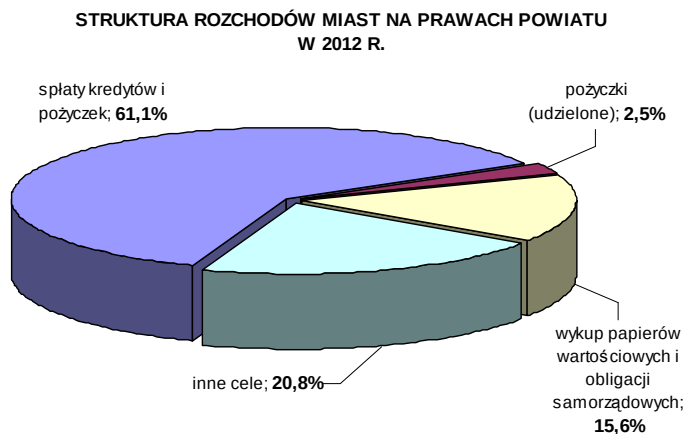
Miasta na prawach powiatu w 2012 r. zrealizowały przychody w łącznej wysokości 9.763.710 tys. zł, natomiast rozchody w łącznej kwocie 4.236.695 tys. zł.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w miastach na prawach powiatu przychody z tytułu kredytów i pożyczek stanowiły 39,0% przychodów ogółem.

Przychody z emisji obligacji i papierów wartościowych stanowiły w miastach na prawach powiatu, w 2012 r., 12,4% przychodów ogółem.

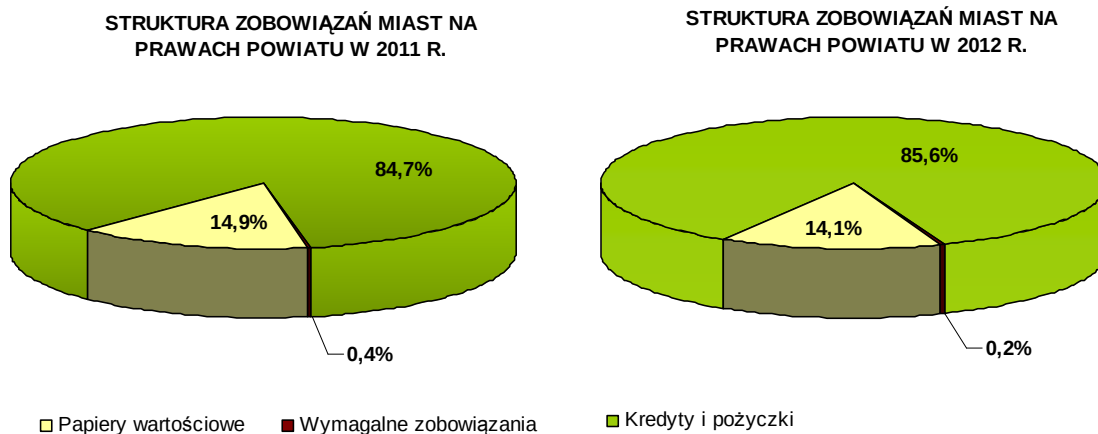
Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2012 r. (Min. Fin.)

W rozchodach miast na prawach powiatu udział spłat kredytów i pożyczek wyniósł 61,1%, wykup papierów wartościowych i obligacji – 15,6% rozchodów ogółem.

4. Zobowiązania według tytułów dłużnych miast na prawach powiatu

W 2012 roku zadłużenie ogółem miast na prawach powiatu wyniosło 29.578.689 tys. zł, w porównaniu do roku 2011, wzrosło o 5,4%.

W strukturze zobowiązań miast na prawach powiatu w 2012 r. udział kredytów i pożyczek zwiększył się o 0,9 punktu procentowego.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Zobowiązania miast na prawach powiatu według tytułów dłużnych w latach 2011–2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2011	2012	Dynamika (3:2)
	tys. zł		%
1	2	3	4
Zobowiązania według tytułów dłużnych z tego:	28 074 897	29 578 689	105,4
papiery wartościowe	4 182 971	4 183 801	100,0
w tym: długoterminowe	4 082 971	4 183 801	102,5
kredyty i pożyczki	23 782 181	25 327 334	106,5
w tym: długoterminowe	23 689 441	25 140 628	106,1
wymagalne zobowiązania	109 745	67 554	61,6
w tym z tytułu: dostaw towarów i usług	94 682	53 271	56,3

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Wskaźnik zadłużenia bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych w dochodach wykonanych ogółem wyniósł 43,0%, i w porównaniu do roku 2011, był mniejszy o 0,9 punktu procentowego.

Z łącznej kwoty zobowiązań, na zobowiązania wymagalne przypadało 67.554 tys. zł, tj. 0,2% kwoty zobowiązań ogółem. Zobowiązania wymagalne w 78,9% dotyczyły zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług.

Liczba miast na prawach powiatu wg poziomu zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów tych jednostek

Lata	Liczba jednostek								
	ogółem	zadłużonych	poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	powyżej 60%
2011	65	64	2	7	11	14	16	14	0
2012	65	64	2	5	9	16	19	13	0

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. 64 miasta na prawach powiatu wykazały w sprawozdaniach zadłużenie, żadne miasto na prawach powiatu nie przekroczyło wskaźnika 60%.

5. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu

Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu w 2012 roku przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Przychody	2 651 502	2 332 598	2 282 921	97,9	86,1
w tym: dotacje z budżetu	412 258	274 844	271 808	98,9	65,9
Koszty	2 775 523	2 307 243	2 285 287	99,0	82,3
Podatek dochodowy od osób prawnych	13 723	12 565	13 115	104,4	95,6
Wpłaty do budżetu miast na prawach powiatu	7 472	2 370	12 375	522,1	165,6

Źródło: Sprawozdania roczne miast na prawach powiatu z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Przychody samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu w 2012 r. wyniosły 2.282.921 tys. zł, w tym dotacje z budżetu stanowiły 271.808 tys. zł. W stosunku do planu, przychody zrealizowano w 97,9%, a dotacje w 98,9%. W porównaniu do 2011 r. przychody samorządowych zakładów budżetowych w miastach na prawach powiatu zmniejszyły się o 13,9% a dotacje z budżetu miast na prawach powiatu były niższe o 34,1%.

Koszty zakładów budżetowych miast na prawach powiatu wyniosły 2.285.287 tys. zł i stanowiły 99,0% planu. W 2012 r. samorządowe zakłady budżetowe miast na prawach powiatu dokonały wpłat nadwyżki środków obrotowych do budżetów miast w kwocie 12.375 tys. zł tj., pięciokrotnie wyższej od kwoty planowanej na 2012 r.

Przychody samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu w 2012 r. wg działów:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem	2 332 598	2 282 921	97,9	100,0
w tym:				
Gospodarka mieszkaniowa	1 396 346	1 384 992	99,2	60,7
Transport i łączność	363 744	347 651	95,6	15,2
Kultura fizyczna	293 910	301 629	102,6	13,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	179 573	146 596	81,6	6,4
Działalność usługowa	66 120	70 251	106,2	3,1

Źródło: Sprawozdania roczne miast na prawach powiatu z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Dane ze sprawozdań rocznych miast na prawach powiatu za 2012 r. z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych wskazują, że w miastach na prawach powiatu funkcjonują samorządowe zakłady budżetowe realizujące głównie zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej (60,7% przychodów ogółem), transportu i łączności (15,2% przychodów ogółem), kultury fizycznej (13,2% przychodów ogółem), gospodarki komunalnej

i ochrony środowiska polityki społecznej (6,4% przychodów ogółem) i działalności usługowej (3,1% przychodów ogółem). Pozostałe zadania – takie jak pomoc społeczna, handel, ochrona zdrowia oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego obejmują 1,4% ogółu przychodów.

Koszty samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem	2 307 243	2 285 287	99,0	100,0
tym:				
Gospodarka mieszkaniowa	1 373 844	1 381 258	100,5	60,4
Transport i łączność	362 878	349 724	96,4	15,3
Kultura fizyczna	292 248	307 420	105,2	13,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	180 546	147 740	81,8	6,5
Działalność usługowa	65 127	67 017	102,9	2,9

Źródło: Sprawozdania roczne miast na prawach powiatu z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Analogicznie jak w przychodach najwyższe koszty wystąpiły w zadaniach z zakresu gospodarki mieszkaniowej (60,4% kosztów), transportu i łączności (15,3% kosztów), kultury fizycznej (13,5% kosztów), gospodarki komunalnej i ochrony środowiska polityki społecznej (6,5% kosztów) i działalności usługowej (2,9% kosztów). Pozostałe zadania – takie jak pomoc społeczna, handel, ochrona zdrowia oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego obejmują 1,4% kosztów.

Stan środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych miast na prawach powiatu zmniejszył się z 24.558 tys. zł na początku roku do 18.520 tys. zł na koniec 2012 r. (zmniejszenie o 24,6%).

6. Wydzielony rachunek dochodów jednostek budżetowych miast na prawach powiatu

Wydzielone rachunki dochodów, o których mowa w art. 223 ust.1 ustawy o finansach publicznych, prowadziły w 2012 r. 49 miasta na prawach powiatu co stanowi 75,4% ogółu miast na prawach powiatu.

W ramach ww. rachunku miasta na prawach powiatu zrealizowały w 2012 r. dochody w wysokości 634.077 tys. zł. W stosunku do planu zostały one wykonane w 83,4%. W stosunku do 2011 r. dochody na wydzielonym rachunku wzrosły o 4,5%.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	606 819	760 182	634 077	83,4	104,5
Wydatki	601 013	759 798	634 183	83,5	105,5
w tym : wpłaty do budżetu	2 686	3 793	8 184	215,8	304,7

Źródło: Sprawozdania roczne miast na prawach powiatu z wykonania dochodów i wydatków na rachunku z art. 223, ust.1 za 2012 rok (Min. Fin.).

Zrealizowane wydatki wyniosły 634.183 tys. zł i były niższe o 16,5% niż planowano. Natomiast wpłaty do budżetu miast na prawach powiatu były wyższe od planowanych na 2012 r. o 115,8%. W porównaniu z 2011 r. wydatki ogółem wzrosły o 5,5%, a wpłaty były ponad trzykrotnie wyższe.

Stan środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach dochodów na koniec 2012 r. wyniósł 5.930 tys. zł i był niższy od stanu na początku roku o 2,3%.

V. Wykonanie budżetów województw

W 2012 r. województwa zrealizowały: dochody ogółem w wysokości 15.236.091 tys. zł, wydatki wysokości 15.760.513 tys. zł, budżety województw zamknęły się deficytem w wysokości 524.422 tys. zł, przy planowanym deficycie w wysokości 1.376.911 tys. zł.

Wykonanie budżetów województw w 2012 r.

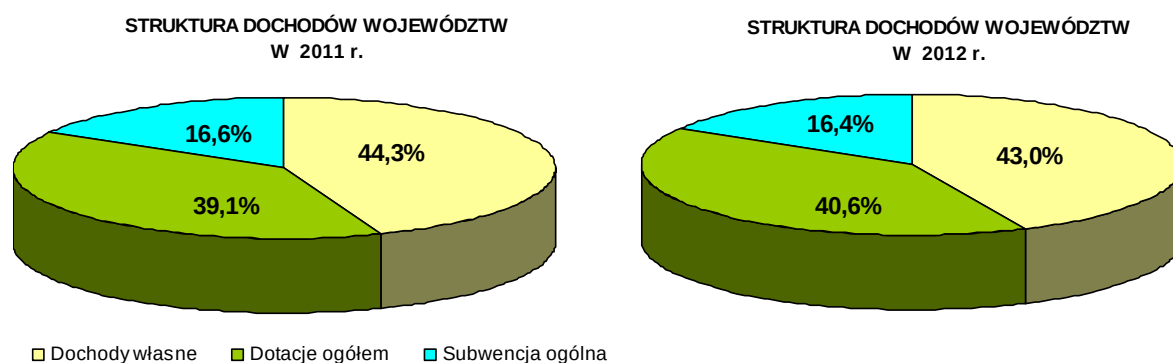
Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody	15 067 098	15 819 195	15 236 091	96,3	101,1
Wydatki	16 338 629	17 196 106	15 760 513	91,7	96,5
Wynik	-1 271 531	-1 376 911	-524 422	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Realizacja dochodów w samorządach województw była wyższa o 1,1% niż wykonanie 2011 r., natomiast wykonanie wydatków było mniejsze o 3,5%.

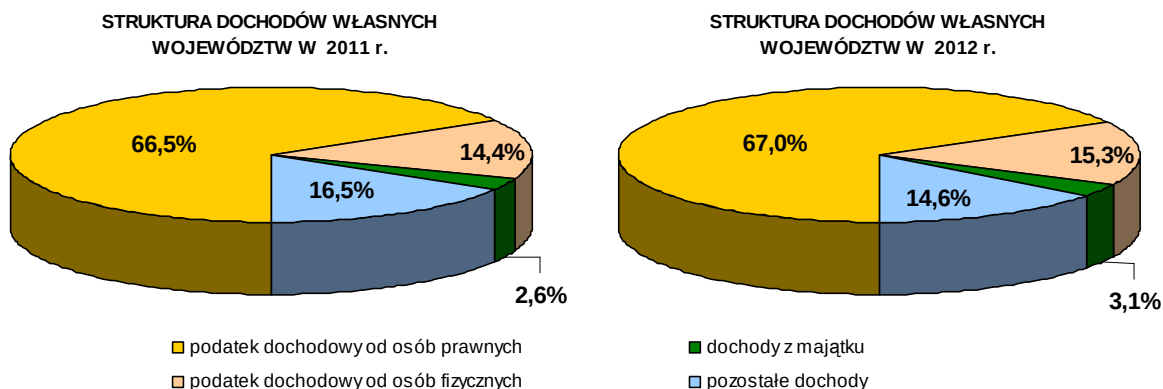
1. Dochody województw

1.1. Struktura dochodów

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze dochodów ogółem województw dochody własne stanowiły 43,0%, dotacje – 40,6%, a subwencja ogólna – 16,4%. W porównaniu do 2011 r., zwiększył się udział dotacji o 1,5 punktu procentowego, zmniejszył się natomiast udział dochodów własnych - o 1,3 punktu procentowego i subwencji - o 0,2 punktu procentowego.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze dochodów własnych w 2012 r., dominującym źródłem dochodów był udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (67,0%). Udział tego źródła dochodu, w dochodach własnych w porównaniu do 2011 r., zwiększył się o 0,5 punktu procentowego.

1.2. Dochody według źródeł pochodzenia

Dochody własne zrealizowane zostały w wysokości 6.549.072 tys. zł, plan dochodów własnych zrealizowano w 101,8%.

Wykonanie, dynamikę oraz strukturę dochodów zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według źródeł ich pochodzenia prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	15 067 098	15 819 195	15 236 091	96,3	100,0	101,1
Dochody własne, z tego:	6 672 567	6 433 673	6 549 072	101,8	43,0	98,1
podatek dochodowy od osób prawnych	4 437 779	4 309 945	4 385 338	101,7	28,8	98,8
podatek dochodowy od osób fizycznych	961 575	990 115	1 003 869	101,4	6,6	104,4
dochody z majątku	171 166	214 979	201 005	93,5	1,3	117,4
pozostałe dochody	1 102 046	918 635	958 860	104,4	6,3	87,0

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Struktura	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
Dotacje ogółem, z tego:	5 895 477	6 879 185	6 180 681	89,8	40,6	104,8
Dotacje celowe	2 200 281	2 565 015	2 386 293	93,0	15,7	108,5
Przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich	3 695 196	4 314 170	3 794 388	88,0	24,9	102,7
Subwencja ogólna	2 499 054	2 506 337	2 506 337	100,0	16,4	100,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W grupie dochodów własnych wszystkie dochody, oprócz dochodów z majątku, zostały wykonane powyżej kwot zaplanowanych na 2012 r. Istotnym źródłem dochodów własnych były udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, których plan został wykonany w 101,7%.

W 2012 r. realizacja dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i dochody z majątku była wyższa niż wykonanie w 2011 r. Najwyższą dynamikę odnotowano w dochodach z majątku – 117,4%.

Według danych Ministerstwa Finansów, w 2012 r. na rachunki województw przekazane zostały udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w łącznej wysokości 1.003.869 tys. zł, tj. o 4,4% wyższe w porównaniu do wykonania w 2011 r.

1.2.1. Subwencja ogólna

W roku 2012, według danych Ministerstwa Finansów, na rachunki województw zostały przekazane środki z tytułu subwencji ogólnej w łącznej wysokości 2.464.046 tys. zł, z tego:

- część oświatowa w wysokości - 771.989 tys. zł,
- część regionalna w wysokości - 687.171 tys. zł,
- część wyrównawcza w wysokości - 1.004.886 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa z tytułu subwencji ogólnej dla województw zostały zrealizowane w pełnej wysokości środków zaplanowanych na 2012 r.

Ponadto, w 2012 r. dla 13 województw przyznano środki z rezerwy subwencji, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych wojewódzkich. Środki, w łącznej wysokości 42.291 tys. zł, zostały przekazane województwom zgodnie z kryteriami podziału rezerwy ustalonymi z Ministrem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz stroną samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

1.2.2. Część oświatowa subwencji ogólnej i dotacje na zadania oświatowe

Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej, na finansowanie zadań oświatowych, prowadzonych przez województwa w 2012 roku, przekazana została kwota 769.997 tys. zł.

Dodatkowo zgodnie z "Kryteriami podziału 0,25% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012", Minister Finansów - na wniosek Ministra Edukacji Narodowej - rozdysponował dla poszczególnych województw środki w wysokości 1.992 tys. zł (1,9% łącznej kwoty wymienionej rezerwy) na następujące tytuły:

- dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w związku ze zwiększeniem łącznej liczby uczniów (wychowanków) w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012 – w kwocie 1.264 tys. zł,
- dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela – w kwocie 693 tys. zł,
- uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wzrostu składki rentowej w 2012 r. – w kwocie 35 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunki województw przekazane zostały środki z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej kwocie 771.989 tys. zł.

Z przeprowadzonej analizy danych ze sprawozdań województw wynika, że wydatki wykonane w 2012 r. na zadania bieżące w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w relacji do otrzymanych przez województwa dochodów z tytułu subwencji i dotacji na zadania bieżące stanowiły średnio 122,1%, przy czym poziom wydatków bieżących na zadania oświatowe w stosunku do otrzymanych kwot w formie subwencji i dotacji na zadania bieżące wynosił:

- 90,0% - 100,0%	- 1 województwo,
- 100,0% - 110,0%	- 5 województw,
- 110,0% - 120,0%	- 1 województwo,
- powyżej 120,0%	- 9 województw.

Realizacja przez województwa wydatków bieżących w działach Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza w 2012 r. kształtowała się średnio na poziomie 95,8% ustalonego przez nie planu. Wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 91,7% planu.

1.2.3. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich

W 2012 r. samorządy województw zrealizowały dochody z tytułu dotacji, w tym z dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich* - w wysokości 6.180.681 tys. zł, z tego:

- dotacje z budżetu państwa na zadania bieżące:
 - własne finansowane z dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
 - pozostałe własne,
 - z zakresu administracji rządowej,
 - realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
 zostały zrealizowane w wysokości 2.635.906 tys. zł,
- dotacje z budżetu państwa na zadania inwestycyjne:
 - własne finansowane z dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
 - pozostałe własne,
 - z zakresu administracji rządowej,
 - realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
 zostały zrealizowane w wysokości 3.035.686 tys. zł,

* w tej grupie dotacji zostały ujęte również dotacje rozwojowe, przekazane do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

- dotacje celowe na zadania bieżące wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowane zostały w wysokości 30.675 tys. zł,
- dotacje celowe na zadania inwestycyjne wykonywane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowane zostały w wysokości 92.818 tys. zł,
- dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania bieżące zrealizowane zostały w wysokości 40.428 tys. zł,
- dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne zrealizowane zostały w wysokości 65.164 tys. zł,
- dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące zrealizowane zostały w wysokości 172.477 tys. zł,
- dotacje z funduszy celowych na zadania inwestycyjne zrealizowane zostały w wysokości 107.528 tys. zł.

Z ogólnej kwoty zrealizowanych dotacji w wysokości 6.180.681 tys. zł, na dotacje na zadania bieżące przypadała kwota 2.879.485 tys. zł, a na zadania inwestycyjne 3.301.196 tys. zł.

W strukturze zrealizowanych przez województwa dochodów ogółem, dotacje ogółem stanowiły 40,6%, z tego:

- dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich 24,9%,
- pozostałe dotacje celowe 15,7%.

Wykonanie dotacji za 2012 r., w porównaniu do 2011 r., przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.		Wykonanie 2012 r.		4:2	5:3
	Ogółem	w tym: bieżące	Ogółem	w tym: bieżące		
	tys. zł		tys. zł		%%	%%
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem dotacje z tego:	5 895 477	2 636 961	6 180 681	2 879 485	104,8	109,2
- przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich **	3 695 196	1 388 996	3 794 388	1 437 036	102,7	103,5
- na zadania z zakresu administracji rządowej	1 583 770	1 049 900	1 644 790	1 141 092	103,9	108,7

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.		Wykonanie 2012 r.		4:2	5:3
	Ogółem	w tym: bieżące	Ogółem	w tym: bieżące		
	tys. zł		tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
- na zadania własne	279 876	94 980	231 593	56 957	82,7	60,0
- na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	1 966	1 456	821	821	41,8	56,4
- na zadania realizowane na podstawie porozumień między jedn. samorządu terytorialnego	78 336	30 498	123 493	30 675	157,6	100,6
- na zadania własne, na które województwa otrzymały dotacje z tytułu pomocy finansowej	89 495	16 813	105 591	40 427	118,0	240,5
- z funduszy celowych	166 837	54 319	280 005	172 477	167,8	317,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

** w pozycji tej zostały ujęte również dotacje rozwojowe przekazane województwom do dnia 31 grudnia 2010 r. i podlegające rozliczeniu w 2012 r.

Z przedstawionych w ww. tabeli danych wynika, że w 2012 r. ogółem dotacje dla samorządów województw były wyższe o 4,8% niż w 2011 r.

1.2.4. Dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich

W 2012 r. dochody samorządów województw z tytułu dotacji celowych przekazywanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich, zostały wykonane w wysokości 3.794.388 tys. zł.

Wysokość dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich na zadania własne, według wybranych działów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	4:3	4:2	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie	8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	3 695 196	4 314 170	3 794 388	88,0	102,7	1 648 018	1 437 036	87,2
Rolnictwo i łowiectwo	108 550	167 296	139 139	83,2	128,2	924	723	78,3
Rybołówstwo i rybactwo	16 402	13 374	11 081	82,9	67,6	13 073	10 946	83,7
Przetwórstwo przemysłowe	7 676	35 033	32 719	93,4	426,3	28 353	27 962	98,6
Transport i łączność	139 873	375 761	304 937	81,2	218,0	1 918	644	33,6
Turystyka	46 599	43 209	37 526	86,8	80,5	12 343	8 028	65,0
Działalność usługowa	3 604	4 307	4 201	97,5	116,6	947	1 164	122,9
Informatyka	51 583	5 952	2 570	43,2	5,0	2 004	1 349	67,3
Administracja publiczna	133 708	159 238	143 877	90,4	107,6	157 837	142 966	90,6
Różne rozliczenia	2 987 003	3 266 993	2 885 270	88,3	96,6	1 282 427	1 097 006	85,5
Oświata i wychowanie	34 223	77 896	80 552	103,4	235,4	34 900	37 827	108,4
Szkolnictwo wyższe	2 775	5 038	6 232	123,7	224,6	5 017	6 211	123,8
Ochrona zdrowia	25 422	42 213	40 912	96,9	160,9	81	81	100,0
Pomoc społeczna	4 891	6 054	5 711	94,3	116,8	6 004	5 661	94,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	87 704	97 193	92 766	95,4	105,8	97 112	92 705	95,5
Edukacyjna opieka wychowawcza	6 469	1 233	1 294	105,0	20,0	1 233	1 294	105,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 025	2 529	1 305	51,6	32,4	526	82	15,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	30 210	7 063	1 443	20,4	4,8	-	-	-
Kultura fizyczna	2 577	866	708	81,7	27,5	456	298	65,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. z ogólnej kwoty dotacji celowych przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich, 71,8% środków przekazano na realizację dwóch programów operacyjnych, tj. Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 (1.941.245 tys. zł), dla którego samorząd województwa jest

Instytucją Zarządzającą i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (783.896 tys. zł), dla którego samorząd województwa jest Instytucją Pośredniczącą.

Pozostała część tych dotacji została przekazana na zadania z zakresu transportu i łączności (304.937 tys. zł), administracji publicznej (143.877 tys. zł) oraz rolnictwa i łowiectwa (139.139 tys. zł).

Na realizację zadań bieżących przeznaczono kwotę 1.437.036 tys. zł, tj. 37,9% omawianych dotacji, natomiast na zadania inwestycyjne 2.357.352 tys. zł, tj. 62,1% tych środków.

1.2.5. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

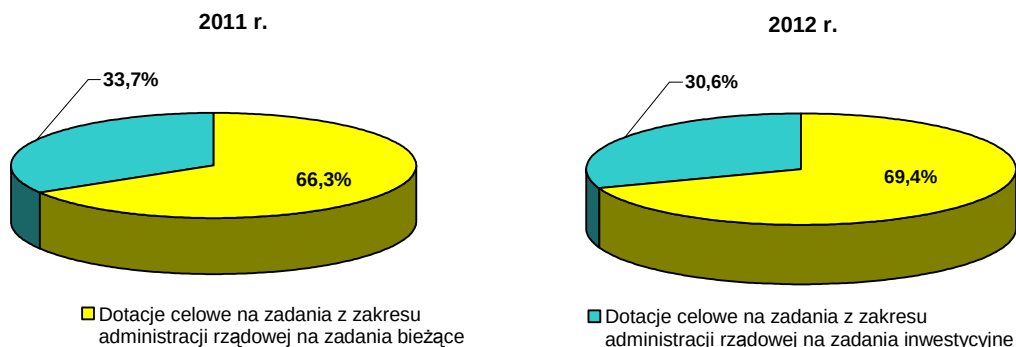
W 2012 r. samorządy województw wykonały dochody z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, w wysokości 1.644.790 tys. zł.

Wysokość dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, według działów, przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik 8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	1 583 770	1 764 643	1 644 790	93,2	103,9	1 168 288	1 141 092	97,7
Rolnictwo i łowiectwo	975 820	1 055 883	946 768	89,7	97,0	462 411	445 706	96,4
Transport i łączność	558 461	632 376	623 706	98,6	111,7	632 376	623 706	98,6
Działalność usługowa	7 404	7 925	7 787	98,3	105,2	7 625	7 487	98,2
Administracja publiczna	18 214	18 507	18 334	99,1	100,7	18 507	18 334	99,1
Pomoc społeczna	15 972	42 904	41 970	97,8	262,8	42 891	41 959	97,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 924	4 507	3 868	85,8	78,6	2 094	1 700	81,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH NA ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, w porównaniu do 2011 r., zwiększył się udział dotacji przeznaczonych na wykonywanie zadań bieżących o 3,1 punktu procentowego.

W przekazanych w 2012 r. dotacjach celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dominującą pozycję stanowiły dotacje dla działu Rolnictwo i łowiectwo – 57,6% i dla działu Transport i łączność – 37,9%.

W 2012 r. dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej w dziale Rolnictwo i łowiectwo zostały przeznaczone w 73,6% na budowę i utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, w 16,7% na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w 9,2% na finansowanie projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Pozostałe 0,5% kwoty dotacji przeznaczono na prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa oraz na pozostałą działalność.

W dziale Transport i łączność cała kwota dotacji przeznaczona została na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe.

Ponadto, samorządy województw realizowały zadania z zakresu administracji rządowej w działach:

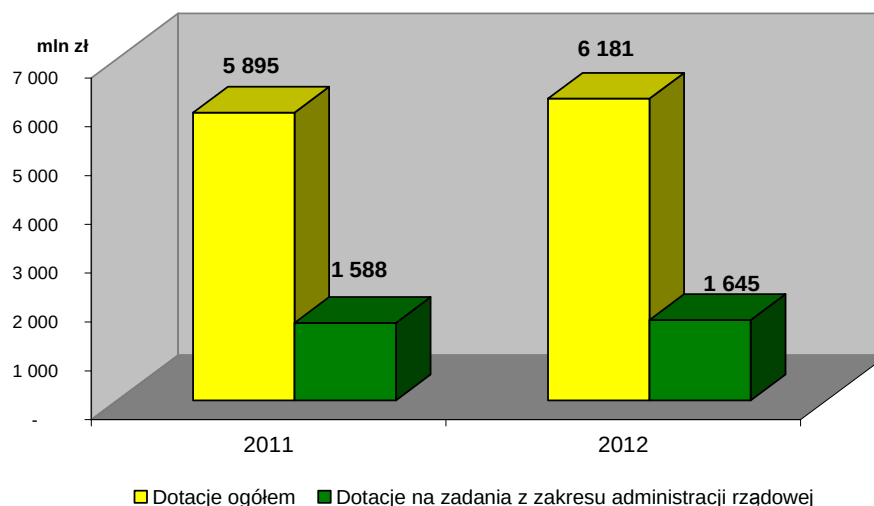
- Administracja publiczna - przy czym 97,4% dotacji w tym dziale przeznaczono na realizację zadań z zakresu administracji rządowej,
- Pomoc społeczna - były to wydatki związane z realizacją z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz funkcjonowaniem ośrodków adopcyjno-opiekuńczych.

Łącznie, dla wyżej wymienionych działów przekazano dotacje w kwocie 1.630.778 tys. zł.

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej wzrosły o 3,9%. Największą dynamikę wzrostu tych dotacji odnotowano w dziale Pomoc społeczna – o 162,8%.

Pozostałe dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez województwa, tj. 14.012 tys. zł przeznaczone były m. in. na finansowanie zadań z zakresu działalności usługowej dotyczących prowadzenia ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, nieinwestycyjnych prac geodezyjno-kartograficznych, usuwania skutków klęsk żywiołowych oraz zadań w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska.

DOTACJE PRZEKAZANE WOJEWÓDZTWOM W LATACH 2011-2012

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Przekazane w 2012 r. samorządom województw dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej stanowiły 26,6% dotacji ogółem przekazanych w tym roku tym jednostkom.

1.2.6. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych

W 2012 r. dochody samorządów województw z tytułu dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych zrealizowane zostały w wysokości 231.593 tys. zł.

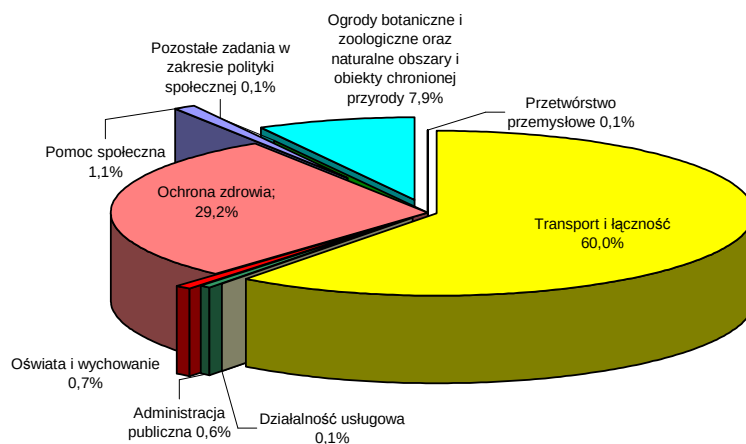
Dotacje te, w strukturze dochodów ogółem województw, stanowiły 1,5%.

Wysokość dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych w 2011 r. i 2012 r., według działów przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ogółem					w tym: na zadania bieżące		
	Wykonanie 2011 r.	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)	Plan (po zmianach) 2012 r.	Wykonanie 2012 r.	Wskaźnik 8:7
	tys. zł			%%	%%	tys. zł		%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem w tym:	279 877	274 315	231 593	84,4	82,7	57 976	56 957	98,2
Transport i łączność	136 406	139 854	139 012	99,4	101,9	5 786	5 292	91,5
Administracja publiczna	1 650	1 640	1 471	89,7	89,2	1 640	1 471	89,7
Oświata i wychowanie	49	1 693	1 685	99,5	3437,8	1 622	1 613	99,5
Ochrona zdrowia	120 144	109 075	67 720	62,1	56,4	26 904	26 904	100,0
Pomoc społeczna	2 869	2 872	2 605	90,7	90,8	2 872	2 605	90,7
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	17 721	18 409	18 388	99,9	103,8	18 380	18 360	99,9

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

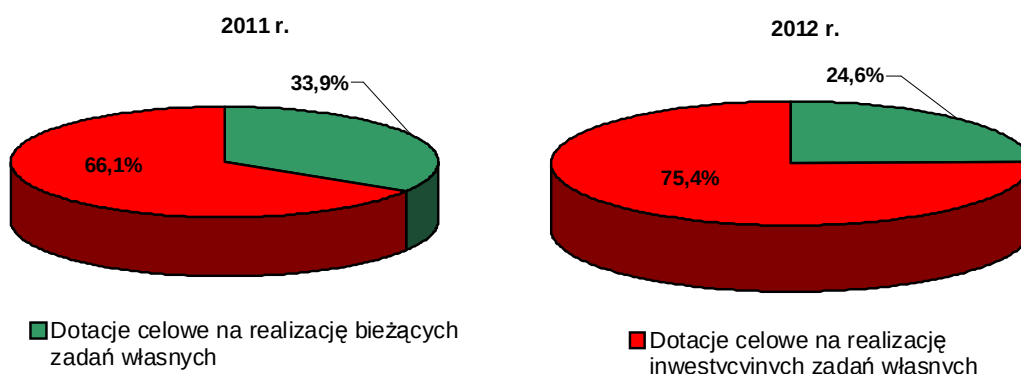
STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH NA ZADANIA WŁASNE WG DZIAŁÓW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdanie roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze zrealizowanych dotacji celowych na zadania własne samorządów województw dominowały dotacje w działach: Transport i łączność, Ochrona zdrowia i Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody. Łącznie, na finansowanie zadań realizowanych w tych działach, przekazano dotacje w kwocie 225.120 tys. zł.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA NA FINANSOWANIE LUB DOFINANSOWANIE ZADAŃ WŁASNYCH

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację zadań własnych, w porównaniu do 2011 r., zmniejszył się udział dotacji przeznaczonych na realizację bieżących zadań własnych o 9,3 punktu procentowego.

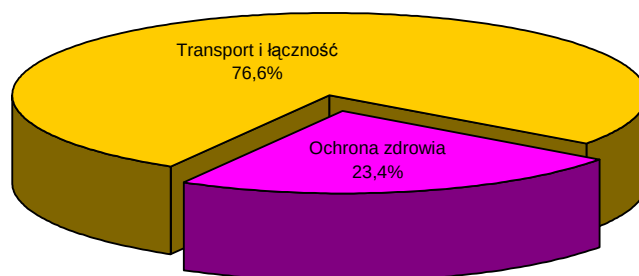
Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie bieżących zadań własnych samorządów województw w 2012 r., przekazane w kwocie 56.957 tys. zł, przeznaczone były między innymi na dofinansowanie zadań w działach:

- Ochrona zdrowia – 26.904 tys. zł,
- Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody - 18.360 tys. zł, na realizację zadań w parkach krajobrazowych.
- Transport i łączność – 5.292 tys. zł, które wykorzystano przy usuwaniu skutków klęsk żywiołowych.

Łącznie, na wyżej omówione cele, z budżetu państwa przekazano dotacje w kwocie 50.556 tys. zł.

W 2012 r. dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie inwestycji własnych województw zrealizowano w wysokości 174.636 tys. zł.

STRUKTURA DOTACJI CELOWYCH NA INWESTYCJE WŁASNE WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

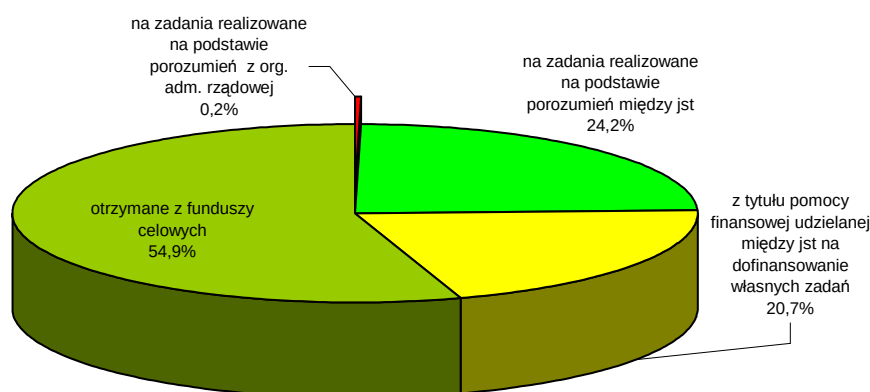
Wśród dotacji celowych z budżetu państwa na inwestycje własne samorządów województw w 2012 r., głównie środki były przeznaczone na inwestycje realizowane w ramach działów: Transport i łączność (133.720 tys. zł) oraz Ochrona zdrowia (40.816 tys. zł).

1.2.7. Pozostałe dotacje celowe

Przekazane w 2012 r. dotacje na realizację przez samorządy województw zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego, jak również dotacje z funduszy celowych, wyniosły 509.910 tys. zł.

W 2012 r. pozostałe dotacje w strukturze zrealizowanych dochodów ogółem stanowiły 3,3%.

STRUKTURA POZOSTAŁYCH DOTACJI W WOJEWÓDZTWACH W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W tej grupie pozostałych dotacji celowych, największą pozycję (54,9%) stanowiły dotacje celowe otrzymane z funduszy celowych. Wyniosły one 280.005 tys. zł, z tego na zadania bieżące – 172.477 tys. zł, a na zadania inwestycyjne – 107.528 tys. zł. Dotacje na inwestycje w 53,0% były przeznaczone na krajowe pasażerskie przewozy kolejowe, a w 40,2% na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Pozostałe dotacje inwestycyjne z funduszy celowych

były wydatkowane między innymi na melioracje i urządzenia wodne, instytucje kultury fizycznej, na utrzymanie parków krajobrazowych.

Dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego wyniosły 105.592 tys. zł, z tego na zadania bieżące 40.428 tys. zł, a na inwestycje 65.164 tys. zł. Najwięcej środków w ramach pomocy finansowej udzielonej między jednostkami samorządu terytorialnego - 75,3% przekazano na realizację zadań w dziale Transport i łączność.

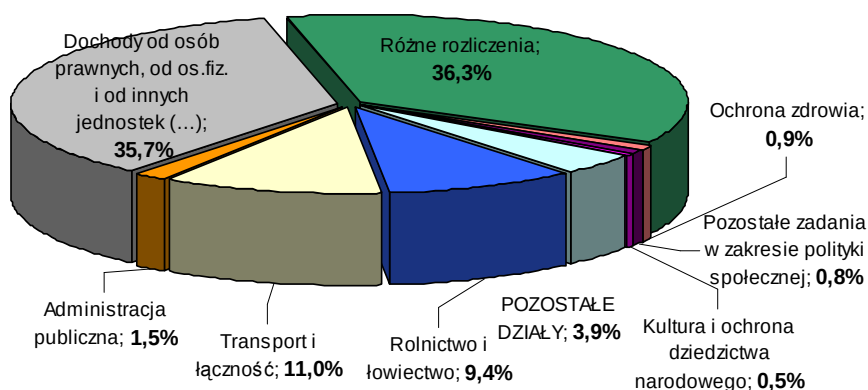
Dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego wyniosły 123.493 tys. zł, z tego na zadania bieżące 24,8% tych dotacji, a na zadania inwestycyjne 75,2% tych dotacji.

Porozumienia zawierane przez województwa z innymi jednostkami samorządu terytorialnego dotyczyły głównie zadań realizowanych na drogach publicznych 84.237 tys. zł (68,2%), zadań z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego 14.386 tys. zł (11,6%) oraz zadań z zakresu funkcjonowania bibliotek 9.709 tys. zł (7,9%).

Dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej wyniosły 820.562 tys. zł. Dotacje udzielone na podstawie porozumień samorządów województw z organami administracji rządowej dotyczyły: w 40,0% zadań z zakresu oświaty i wychowania, w 21,7% zadań z zakresu pomocy społecznej, w 16,5% zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w 11,1% zadań z zakresu administracji publicznej oraz w 10,0% zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, w 0,7% zadań realizowanych w ramach działu gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

1.3. Dochody według działów

Struktura dochodów zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według ważniejszych działów.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w strukturze dochodów województw najwyższy udział miały dochody w działach:

- Różne rozliczenia - 36,3%;
- Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek, nieposiadających osobowości prawnej - 35,7%;
- Transport i łączność - 11,0%;
- Rolnictwo i łowiectwo - 9,4%.

Dochody zrealizowane w 2012 r. w działach wymienionych powyżej, stanowiły 92,4% dochodów ogółem województw.

Wykonanie oraz dynamikę dochodów zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według ważniejszych działów prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem, w tym:	15 067 098	15 819 195	15 236 091	96,3	101,1
Rolnictwo i łowiectwo	1 523 967	1 550 767	1 438 928	92,8	94,4
Transport i łączność	1 358 589	1 762 287	1 668 567	94,7	122,8
Administracja publiczna	199 538	244 646	232 186	94,9	116,4
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	5 437 635	5 341 725	5 434 646	101,7	99,9
Różne rozliczenia	5 686 268	5 892 152	5 535 379	93,9	97,3
Ochrona zdrowia	170 993	181 583	142 330	78,4	83,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	100 059	132 167	123 941	93,8	123,9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	96 386	94 530	78 640	83,2	81,6
Kultura fizyczna	13 440	6 540	4 131	63,2	30,7

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W dziale Różne rozliczenia 52,1% stanowiły dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i innych środków zagranicznych i płatności w ramach środków europejskich, a 45,3% stanowiła subwencja ogólna z budżetu państwa przekazywana województwom.

W 2012 r. plan dochodów w dziale Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek, nieposiadających osobowości prawnej, zrealizowano w 101,7%. W dziale tym ujmowane są dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych, które stanowiły 99,2% dochodów tego działu.

W dziale Rolnictwo i łowiectwo ujmowane są dotacje celowe otrzymywane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne

zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd wojewódzki, które stanowiły w tym dziale 34,8% oraz dotacje celowe otrzymywane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd wojewódzki, które stanowiły 31,0%.

Dochody zrealizowane w dziale Transport i łączność w stosunku do 2011 r. zwiększyły się o 22,8%. Dominującą pozycją w tym dziale były dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa (37,4%). Znaczącą część stanowiły również dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich (18,2%), dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych (9,8%) oraz dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych samorządu województwa (8,0%). Łącznie dotacje te stanowią 73,4% dochodów w tym dziale.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów ogółem województw według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

1.4. Dochody w przeliczeniu na mieszkańca

Dochody województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca, według głównych źródeł dochodów, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Dochody województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
1	2	3
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	394,42	395,35
Dochody własne	175,11	169,94
Dotacje	153,89	160,38
Subwencja ogólna	65,42	65,03

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)
Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

W 2012 r. dochody województw, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, w porównaniu do 2011 r., wzrosły o 0,93 zł, tj. o 0,2%.

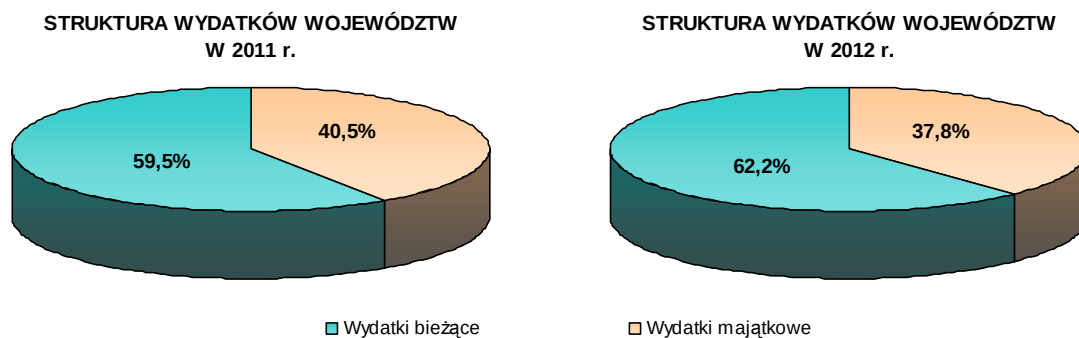
Dochody województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca wahały się od 302,25 zł tj. 76,5% średniej dla wszystkich województw do 574,03 zł tj. 145,2% w województwie o najwyższych dochodach na mieszkańca.

Dochody województw na 1 mieszkańca w 2012 r. według województw przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2. Wydatki województw

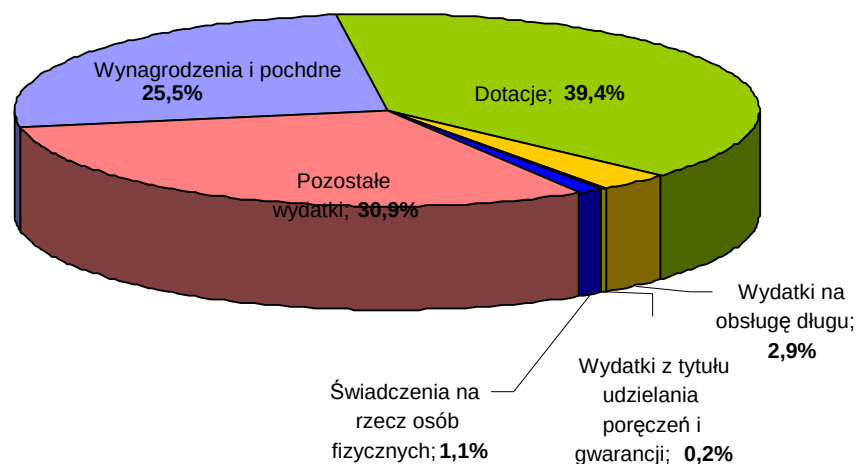
2.1. Struktura wydatków

W 2012 r. wydatki majątkowe w wysokości 5.952.445 tys. zł stanowiły 37,8% wydatków ogółem samorządów województw.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH WOJEWÓDZTW W 2012 R.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków ogółem województw wydatki bieżące stanowiły 62,2%.

W strukturze wydatków bieżących najpoważniejszą pozycję stanowiły dotacje (39,4%) oraz pozostałe wydatki (30,9%).

W grupie pozostałe wydatki znajdują się m.in. wydatki na zakup usług, materiałów, wyposażenia, usług remontowych, składki na ubezpieczenia zdrowotne i zakup energii.

Wydatki na wynagrodzenia łącznie z wydatkami na pochodne od wynagrodzeń stanowią 25,5% wydatków bieżących województw.

2.2. Wydatki ogółem w podziale na rodzaje wydatków

Wykonanie, dynamikę oraz strukturę wydatków zrealizowanych przez województwa według głównych kierunków ich rozdysponowania prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Struktura	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%		
1	2	3	4	5	6	7
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	16 338 629	17 196 106	15 760 513	100,0	91,7	96,5
Wydatki majątkowe	6 612 259	6 784 667	5 952 445	37,8	87,7	90,0
w tym: inwestycyjne	6 431 969	6 478 946	5 665 049	35,9	87,4	88,1
Wydatki bieżące, z tego:	9 726 370	10 411 440	9 808 068	62,2	94,2	100,8
wynagrodzenia	2 066 154	2 200 503	2 125 968	13,5	96,6	102,9
w tym: wynagrodzenia osobowe	1 847 308	1 964 778	1 905 013	12,1	97,0	103,1
pochodne od wynagrodzeń	329 781	389 255	372 412	2,4	95,7	112,9
dotacje	3 761 433	4 036 054	3 861 137	24,5	95,7	102,7
wydatki na obsługę długu	206 738	296 105	282 385	1,8	95,4	136,6
wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji	25 259	52 263	19 817	0,1	37,9	78,5
świadczenia na rzecz osób fizycznych	92 825	119 682	112 726	0,7	94,2	121,4
pozostałe wydatki	3 244 181	3 317 577	3 033 623	19,2	91,4	93,5

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min.Fin.)

Wydatki ogółem województw zostały zrealizowane w wysokości 15.760.513 tys. zł.

W 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wydatki ogółem województw zmniejszyły się o 3,5%.

Plan wydatków bieżących został zrealizowany w 94,2%, w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 0,8%.

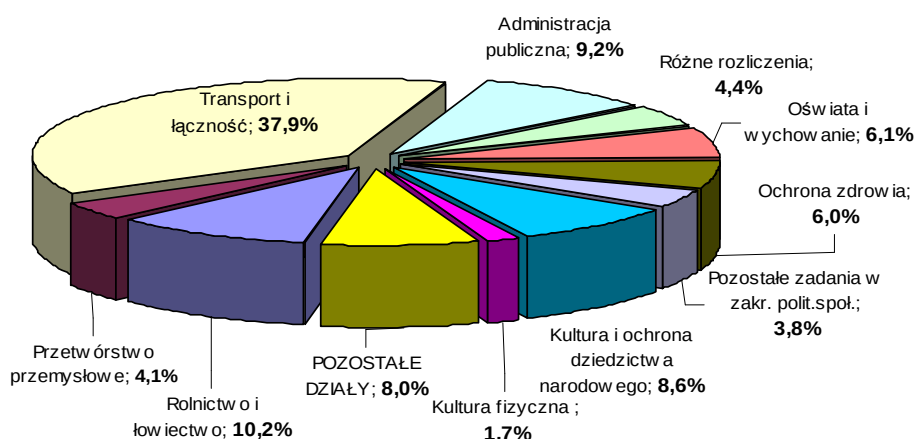
W 2012 r. na poziomie wyższym niż w 2011 r., zrealizowano wydatki z tytułu wynagrodzeń (102,9%), pochodnych od wynagrodzeń (112,9%) oraz z tytułu świadczeń na rzecz osób fizycznych (121,4%).

Największy wzrost zanotowano w pozycji wydatków na obsługę długu – 136,6%. Wydatki na obsługę długu w strukturze wydatków bieżących stanowiły 2,9%.

2.3. Wydatki według działów

Przeważająca część środków budżetowych przeznaczonych przez województwa na wydatki dotyczyła działów: Transport i łączność (37,9%), Rolnictwo i łowiectwo (10,2%), Administracja publiczna (9,2%) oraz Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (8,6%). Łącznie, wydatki w tych działach stanowiły 65,9% wszystkich wydatków zrealizowanych przez województwa w 2012 r.

Struktura wydatków zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według ważniejszych działów

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

Wykonanie oraz dynamikę wydatków zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według ważniejszych działów prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
WYDATKI OGÓŁEM,					
w tym:	16 338 629	17 196 106	15 760 513	91,7	96,5
Rolnictwo i łowiectwo	1 721 217	1 790 127	1 604 692	89,6	93,2

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Transport i łączność	6 562 878	6 400 673	5 978 140	93,3	91,1
Administracja publiczna	1 415 698	1 574 265	1 442 129	91,6	101,9
Różne rozliczenia	634 674	749 549	698 703	93,2	110,1
Oświata i wychowanie	870 208	1 007 534	957 942	95,1	110,1
Ochrona zdrowia	984 105	1 064 684	951 129	89,3	96,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	623 287	693 179	599 669	86,5	96,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 384 170	1 372 218	1 350 928	98,4	97,6
Kultura fizyczna	338 966	335 696	273 042	81,3	80,6

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Dominujący udział w wydatkach ogółem zrealizowanych w 2012 r. stanowiły wydatki poniesione w dziale Transport i łączność (37,9%). W 2012 r. 49,6% wydatków tego działu zostało przeznaczone na wydatki majątkowe.

W dziale Transport i łączność 57,7% stanowiły wydatki na drogi publiczne wojewódzkie, 27,3% na krajowe przewozy kolejowe a 10,0% na krajowe pasażerskie przewozy autobusowe. Łącznie wydatki te stanowiły 97,0% wydatków w dziale Transport i łączność.

W dziale Rolnictwo i łowiectwo plan został zrealizowany w 89,6%, w stosunku do 2011 r., wydatki zmniejszyły się o 6,8%, przy czym 55,0% wydatków stanowiły wydatki majątkowe.

Wydatki zrealizowane w dziale Administracja publiczna w 2012 r., były wyższe w porównaniu do 2011 r. o 1,9% i w 51,7% przeznaczone na wynagrodzenia osobowe pracowników.

Wydatki zrealizowane w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w 2012 r. stanowiły 98,4% planu, zmniejszyły się, w stosunku do 2011 r., o 2,4%. W tym dziale 75,3% wydatków stanowiły dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury.

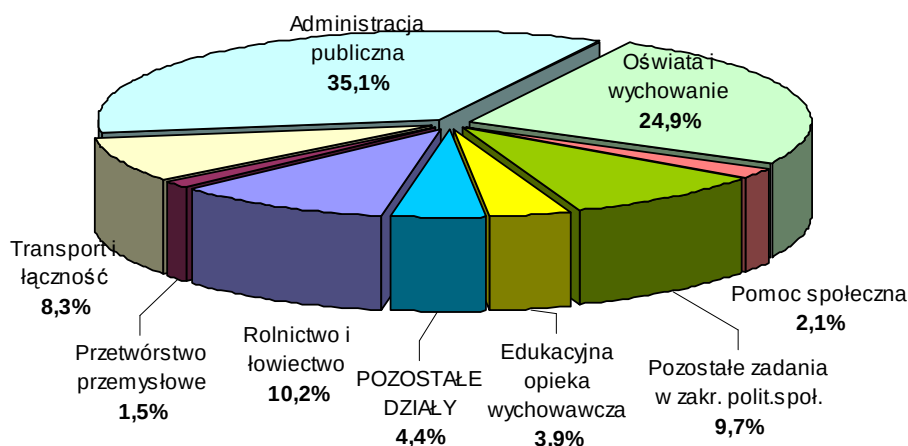
W dziale Różne rozliczenia zrealizowane w porównaniu do 2011 r. zwiększyły się o 10,1%. W dziale tym 98,3% wydatków stanowiły wpłaty województw do budżetu państwa.

W 2012 r. wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw dokonywały 3 województwa, które zrealizowały wpłaty w wysokości 687.171 tys. zł, tj. 100% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2012.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków województw według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.1. Wydatki na wynagrodzenia według działów

Struktura wydatków na wynagrodzenia zrealizowanych przez województwa według ważniejszych działów w 2012 r.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków na wynagrodzenia najwyższy udział stanowiły wydatki w działach: Administracja publiczna (35,1%), Oświata i wychowanie (24,9%), Rolnictwo i łowiectwo (10,2%), Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (9,7%) oraz Transport i łączność (8,3%). Łącznie w tych działach województwa wykonały 88,2% wszystkich wydatków na wynagrodzenia zrealizowanych przez województwa w 2012 r.

Wykonanie oraz dynamikę wydatków na wynagrodzenia zrealizowanych przez województwa według ważniejszych działów prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Ogółem, w tym:	2 066 154	2 200 503	2 125 968	96,6	102,9
Rolnictwo i łowiectwo	208 052	226 408	217 186	95,9	104,4
Przetwórstwo przemysłowe	28 938	35 402	30 907	87,3	106,8
Transport i łączność	176 254	178 010	176 197	99,0	100,0
Administracja publiczna	737 330	777 505	745 864	95,9	101,2
Oświata i wychowanie	510 780	540 096	529 865	98,1	103,7
Pomoc społeczna	30 800	45 783	44 693	97,6	145,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	207 398	215 501	205 682	95,4	99,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	79 080	83 267	82 061	98,6	103,8

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Wydatki na wynagrodzenia we wszystkich działach łącznie wzrosły o 2,9%.

W dziale Administracja publiczna w stosunku do 2011 r. wydatki na wynagrodzenia zwiększyły się o 1,2%. Wydatki te w dziale Oświata i wychowanie były o 3,7% wyższe niż w 2011 r.

Wydatki na wynagrodzenia zrealizowane w dziale Rolnictwo i łowiectwo w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 4,4%.

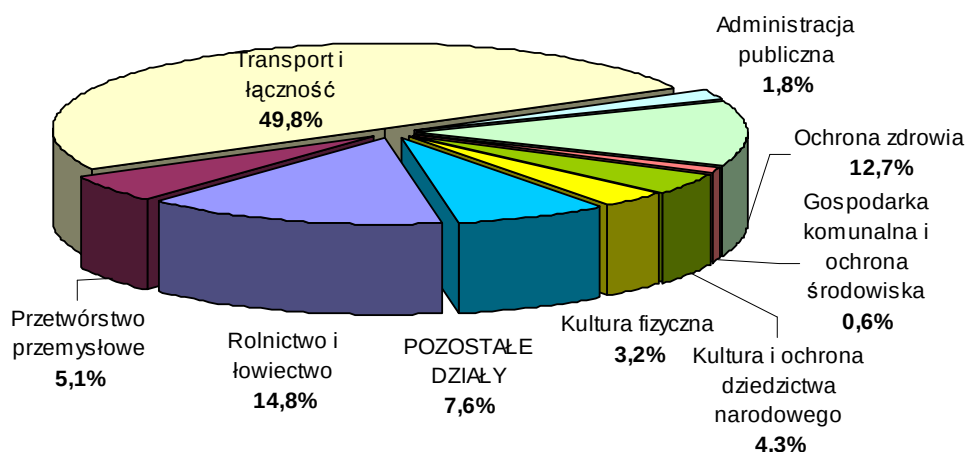
Wydatki na wynagrodzenia w dziale Pomoc społeczna stanowią w strukturze wydatków bieżących 2,1% i w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 45,1%.

Na wzrost tych wydatków miały wpływ wydatki na wynagrodzenia związane z funkcjonowaniem ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Stosownie do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dniem 1 stycznia 2012 r. organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych stało się zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez samorząd województwa.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków na wynagrodzenia zrealizowanych przez województwa według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.3.2. Wydatki majątkowe według działów

Struktura wydatków majątkowych według ważniejszych działów zrealizowanych przez województwa w 2012 r.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

Przeważająca część środków budżetowych przeznaczonych przez województwa na wydatki majątkowe dotyczyła działów: Transport i łączność (49,8%), Rolnictwo i łowiectwo (14,8%)

oraz Ochrona zdrowia (12,7%). Łącznie wydatki majątkowe w tych działach stanowiły 77,3% wydatków majątkowych zrealizowanych przez województwa w 2012 r.

Wydatki majątkowe w dziale Transport i łączność w 83,8% dotyczyły wydatków na drogi publiczne i w 9,3% związane były z krajowymi przewozami kolejowymi.

Łącznie wydatki te stanowiły 93,1% wydatków majątkowych w dziale Transport i łączność.

Wykonanie oraz dynamikę wydatków majątkowych zrealizowanych przez województwa w 2012 r. według ważniejszych działów prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan (po zmianach) 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	6 612 259	6 784 667	5 952 445	87,7	90,0
Rolnictwo i łowiectwo	953 983	1 037 488	882 769	85,1	92,5
Przetwórstwo przemysłowe	309 111	349 912	305 929	87,4	99,0
Transport i łączność	3 539 566	3 322 053	2 962 942	89,2	83,7
Administracja publiczna	98 070	133 408	108 097	81,0	110,2
Ochrona zdrowia	713 994	862 850	758 070	87,9	106,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	39 485	39 457	36 936	93,6	93,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	287 846	274 128	257 018	93,8	89,3
Kultura fizyczna	245 727	248 063	187 975	75,8	76,5

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r., porównaniu do 2011 r., wzrost wydatków majątkowych nastąpił w dziale Administracja publiczna o 10,2%, Ochrona zdrowia o 6,2%. Działy te w strukturze wydatków majątkowych stanowiły odpowiednio 1,8% i 12,7%.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków majątkowych województw według działów przedstawiono w tablicach załączonych do sprawozdania.

2.4. Wydatki w przeliczeniu na mieszkańca

Wydatki ogółem zrealizowane w 2012 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwach, według głównych kierunków ich rozdysponowania, przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wydatki województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
1	2	3
Wydatki ogółem, z tego:	427,72	408,96
Wydatki majątkowe:	173,10	154,50

Wyszczególnienie	Wydatki województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)	
	2011	2012
1	2	3
w tym: inwestycyjne	168,38	147,00
Wydatki bieżące,	254,62	254,50
w tym:		
Wynagrodzenia	54,09	55,16
w tym: wynagrodzenia osobowe	48,36	49,43
poходne od wynagrodzeń	8,63	9,66
Dotacje	98,47	100,19
wydatki na obsługę długu	5,41	7,33
pozostałe wydatki	88,02	78,72

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min.Fin.)

Stan ludności według GUS na 31 grudnia 2011 r.

Wydatki ogółem województw wykonane w 2012 r., w przeliczeniu na 1 mieszkańca, w porównaniu do 2011 r., zmniejszyły się o 4,4%.

Rozpiętość w poziomie wydatków województw w przeliczeniu na 1 mieszkańca wahała się od 317,59 zł, tj. 77,7% średniej dla wszystkich województw do 578,50 zł, tj. 141,5% tej średniej w województwach o najwyższych dochodach.

Wydatki według województw na 1 mieszkańca w 2012 r. ujęte zostały w tablicach załączonych do sprawozdania.

3. Wynik budżetów województw

W 2012 r. budżety samorządów województw zamknęły się deficytem w wysokości 524.422 tys. zł, w tym 14 województw zamknęło swoje budżety deficytem, który łącznie wyniósł 553.565 tys. zł, natomiast 2 województwa zamknęły swoje budżety nadwyżką na łączną kwotę 29.143 tys. zł.

Liczbę województw, według relacji wyniku do dochodów zrealizowanych w 2012 r. przedstawia poniższa tablica:

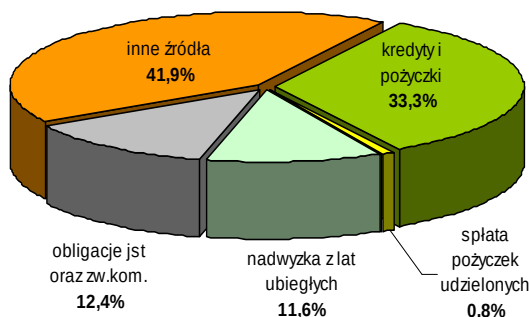
Wyszczególnienie	Relacja wyniku do dochodów województw					
	Razem	poniżej 5%	5-10%	10-15%	15-20%	powyżej 20%
Województwa z deficytem budżetowym	14	8	4	1	1	0
Województwa z nadwyżką budżetową	2	2	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

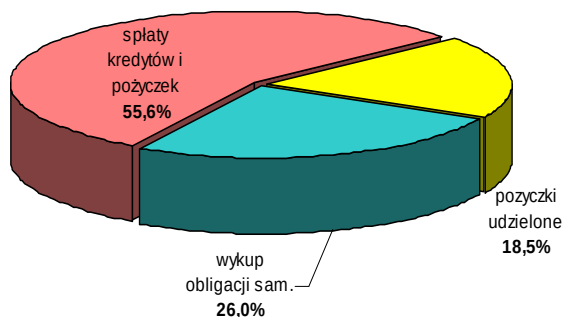
Wśród 14 województw z deficytem budżetowym w 12 województwach wynik w relacji do dochodów nie przekroczył 10%.

Województwa w 2012 r. zrealizowały przychody w łącznej wysokości 2.009.235 tys. zł, natomiast rozchody w łącznej kwocie 427.134 tys. zł.

Struktura przychodów województw w 2012 r.

Struktura rozchodów województw w 2012 r.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów województw za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w województwach 33,3% ich przychodów stanowiły przychody z tytułu kredytów i pożyczek. Nadwyżka z lat ubiegłych stanowiła 11,6% przychodów.

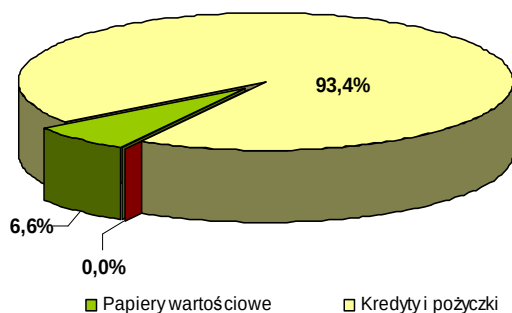
W rozchodach województw największy udział miały spłaty kredytów i pożyczek, które stanowiły 55,6% rozchodów ogółem oraz wykup obligacji samorządowych, które stanowiły 26,0% rozchodów ogółem.

4. Zobowiązania według tytułów dłużnych województw

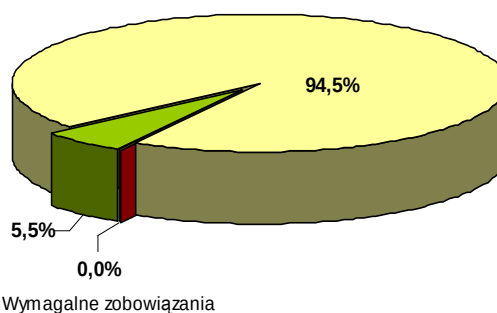
W 2012 r. zadłużenie ogółem województw wyniosło 6.112.888 tys. zł.

W 2012 r. w strukturze zobowiązań województw udział kredytów i pożyczek zwiększył się, w porównaniu do 2011 r. o 1,1 punktu procentowego.

Struktura zadłużenia województw w 2011 r.

Struktura zadłużenia województw w 2012 r.

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Zobowiązania województw według tytułów dłużnych zostały przedstawione poniżej:

Wyszczególnienie	Zobowiązania województw według tytułów dłużnych		
	2011	2012	3:2
	tys. zł		%
1	2	3	4
Zobowiązania województw według tytułów dłużnych ogółem, z tego:	5 555 073	6 112 888	110,0
Papiery wartościowe	366 178	335 232	91,5
w tym: długoterminowe	366 178	335 232	91,5
Kredyty i pożyczki	5 188 143	5 777 303	111,4
w tym: długoterminowe	5 138 143	5 747 282	111,9
Wymagalne zobowiązania	752	353	46,9
w tym z tytułu: dostaw towarów i usług	708	320	45,2

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W porównaniu do 2011 r., zadłużenie ogółem województw wzrosło o 10,0%, w tym z tytułu kredytów i pożyczek o 11,4%, zaś z tytułu zobowiązań wymagalnych zmniejszyło się o 53,1%. Zobowiązania wymagalne w strukturze zobowiązań województw stanowiły nieznaczny udział.

Zobowiązania wystąpiły we wszystkich 16 województwach. Wskaźnik zadłużenia województw, liczony jako udział zobowiązań ogółem bez zobowiązań związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków unijnych w dochodach ogółem województw w 2012 r., wynosił 38,4%. W 2011 r. wskaźnik ten wynosił 35,4%.

Liczba województw wg relacji zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów tych jednostek

Lata	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
2011	16	16	3	1	2	3	5	2	0
2012	16	16	1	1	3	4	2	4	1

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetów województw za 2011 r. i 2012 r. (Min. Fin.)

W jednym województwie relacja zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych do wykonanych dochodów ogółem przekroczyła 60% wykonanych dochodów.

5. Przychody i koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych

Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych województw w 2012 roku przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie za 2011 r.	Plan na 2012 r.	Wykonanie za 2012 r.	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1		2	3	4	5
Przychody	31 011	29 969	28 056	93,6	90,5
w tym: dotacje z budżetu	3 605	3 498	3 244	92,7	90,0
Koszty	31 882	29 642	29 598	99,9	92,8
Podatek dochodowy od osób prawnych	67	0	27	-	40,2
Wpłaty do budżetu województw	20	129	369	286,1	1 845,0

Źródło: Sprawozdania roczne województw z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2011r. i 2012 r. (Min. Fin.)

Przychody wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wyniosły 28.056 tys. zł, w tym dotacje z budżetu stanowiły 3.244 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. przychody samorządowych zakładów budżetowych w województwach zmniejszyły się o 9,5%, podobnie uległy zmniejszeniu dotacje z budżetów województw (10,0%).

Koszty zakładów budżetowych województw wyniosły 29.598 tys. zł. Zrealizowana kwota podatku od osób prawnych wyniosła na koniec 2012 r. 27 tys. zł.

Wojewódzkie samorządowe zakłady budżetowe dokonały wpłat nadwyżki środków obrotowych do budżetu w kwocie 369 tys. zł co stanowi 286,1% kwoty planowanej na 2012 r.

W 2012 r. samorządowe zakłady budżetowe w województwach wykonały niższe koszty o 7,8% od wykonanych kosztów w 2011 r.

Przychody wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem	29 969	28 056	93,6	100,0
z tego:				
Rolnictwo i łowiectwo	17 325	15 990	92,3	57,0
Kultura fizyczna	10 674	10 176	95,3	36,3
Transport i łączność	1 970	1 890	95,9	6,7

Źródło: Sprawozdania roczne województw z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

W 2012 r. w województwach samorządowe zakłady budżetowe realizowały zadania z zakresu określonego w dziale: Rolnictwo i łowiectwo (57,0% przychodów ogółem), Kultura fizyczna (36,3% przychodów ogółem) oraz Transport i łączność (6,7% przychodów ogółem).

Koszty wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych w 2012 r. wg działów

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	3:2	Struktura
	tys. zł		%%	
1	2	3	4	5
Ogółem:	29 642	29 598	99,9	100,0
z tego:				
Rolnictwo i łowiectwo	17 243	16 207	94,0	54,8
Kultura fizyczna	10 439	11 547	110,6	39,0
Transport i łączność	1 960	1 844	94,1	6,2

Źródło: Sprawozdania roczne województw z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za 2012 r. (Min. Fin.)

Analogicznie jak w przychodach koszty wystąpiły w zadaniach określonych w dziale Rolnictwo i łowiectwo (54,8% kosztów), Kultura fizyczna (39,0%) oraz Transport i łączność (6,2%).

Stan środków obrotowych wojewódzkich samorządowych zakładów budżetowych na koniec 2012 r. był ujemny i zmniejszył się z kwoty 802 tys. zł na początku roku do kwoty – 509 tys. zł na koniec roku.

6. Wydzielony rachunek dochodów wojewódzkich jednostek budżetowych

Wydzielone rachunki dochodów, o którym mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych, utworzono w 12 województwach co stanowi 75,0% ogółu województw.

W ramach ww. rachunku województwa zrealizowały w 2012 r. dochody w wysokości 38.246 tys. zł., tj. 84,0% planu i były one niższe o 14,3% od dochodów wykonanych w 2011 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie za 2011 r.	Plan na 2012 r.	Wykonanie za 2012 r.	(4:3)	(4:2)
	tys. zł			%%	
1		2	3	4	5
Dochody	44 650	45 555	38 246	84,0	85,7
Wydatki	42 119	46 686	39 100	83,8	92,8
w tym : wpłaty do budżetu	548	1 855	2 908	156,8	530,7

Źródło: Sprawozdania roczne województw z wykonania dochodów i wydatków na rachunku z art. 223, ust.1 za 2012 rok. (Min. Fin.)

Wydatki zrealizowane na wydzielonych rachunkach wyniosły 39.100 tys. zł i były niższe o 16,2% niż planowano, a dokonane wpłaty do budżetu województw stanowiły 156,8% kwoty zakładanej w planie na 2012 r.

W 2012 r. wykonane wydatki były niższe o 7,2%, w porównaniu do 2011 r., natomiast wpłaty do budżetów województw wzrosły ponad czterokrotnie.

Stan środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach dochodów na początku 2012 r. wynosił 2.531 tys. zł i zmniejszył się na koniec 2012 r. do kwoty 1.678 tys. zł. (o 33,7%).

VI. Zbiorcze informacje dotyczące środków na realizację projektów i programów realizowanych z udziałem środków z Unii Europejskiej, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, środków z budżetu państwa na współfinansowanie oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dochodami tych jednostek mogą być, między innymi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego również uzyskanie dofinansowania ich wkładu własnego ze środków budżetu państwa, co jest wymagane przy realizacji projektów finansowanych z udziałem środków unijnych.

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, środki przeznaczone na realizację programów operacyjnych w części odpowiadającej wkładowi środków europejskich stanowią w budżecie państwa odrębną część pn. budżet środków europejskich, z którego wydatki realizowane są w formie płatności. Podkreślić należy, że środki ujęte w budżecie środków europejskich są środkami publicznymi, które mogą być wykorzystane wyłącznie na cele określone w umowach międzynarodowych lub wskazane przez ich dawcę. Wydatki finansowane przy udziale tych środków muszą być dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu (art. 184 ust. 1 ustawy o finansach publicznych).

Natomiast część środków odpowiadająca wkładowi krajowemu, jest przekazywana w formie dotacji celowej. Zatem od 1 stycznia 2010 r. dofinansowanie dokonywane jest w dwóch formach, tj. płatności i współfinansowania przekazywanego z budżetu państwa w formie dotacji celowej, w związku z tym otrzymane dofinansowanie beneficjent wydatkuje i rozlicza w trybie przewidzianym dla danej formy dofinansowania.

Ze sprawozdań rocznych z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. wynika, iż przekazane jednostkom samorządu terytorialnego środki, na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE, a także finansowanie i współfinansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej oraz na realizację płatności, których źródłem jest budżet środków europejskich, wyniosły 17.078.431 tys. zł, z tego:

- środki Unii Europejskiej² – 1.700.674 tys. zł,
- płatności z budżetu środków europejskich³ – 13.591.440 tys. zł,
- środki budżetu państwa lub inne, przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności UE i innych środków bezzwrotnych oraz na współfinansowanie realizacji programów i projektów finansowanych z udziałem środków europejskich⁴, – 1.786.317 tys. zł.

Wysokość dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2012 r., na tle zrealizowanych dochodów i wydatków ogółem tych jednostek, prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (4:3)	Dynamika (4:2)
	w tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem	171 309 129	181 841 844	177 413 491	97,6	103,6
w tym:					
- środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	1 788 303	1 982 288	1 700 674	85,8	95,1
- środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych	1 698 951	2 110 358	1 786 317	84,7	105,1
- płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2010 r.)	12 857 646	15 178 601	13 591 440	89,5	105,7
Wydatki ogółem	181 594 742	193 274 751	180 459 271	93,4	99,4
w tym:					
- na finansowanie programów i projektów unijnych	1 785 581	1 673 973	1 427 307	85,3	79,9
- na współfinansowanie programów i projektów unijnych	9 110 973	9 106 512	7 502 786	82,4	82,3
- na finansowanie płatności z budżetu środków europejskich (od 1 stycznia 2010)	13 149 597	13 897 212	11 728 226	84,4	89,2

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2011 i 2012 r. (Min. Fin.)

² Uwzględniono dochody jst klasyfikowane z czwartą cyfrą paragrafów 1, 5 i 8.

³ Uwzględniono dochody jst klasyfikowane z czwartą cyfrą paragrafu 7.

⁴ Uwzględniono dochody jst klasyfikowane z czwartą cyfrą paragrafu 2, 6 i 9.

Z otrzymanej przez jednostki samorządu terytorialnego kwoty 17.078.431 tys. zł na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE, a także na finansowanie wydatków, których źródłem jest budżet środków europejskich przypadało dla:

- gmin - 5.873.049 tys. zł, tj. 34,4%,
- powiatów - 1.341.317 tys. zł, tj. 7,9%,
- miast na prawach powiatu - 5.524.415 tys. zł, tj. 32,3%,
- województw - 4.339.650 tys. zł, tj. 25,4%.

W relacji do wykonanych dochodów ogółem poszczególnych rodzajów jednostek samorządu terytorialnego, ww. dochody stanowiły:

- w gminach - 7,5%,
- w powiatach - 6,0%,
- w miastach na prawach powiatu - 9,0%,
- w województwach - 28,5%.

W 2012 r., w związku z realizacją programów i projektów unijnych, wydatki jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 20.658.319 tys. zł, z tego:

- wydatki na finansowanie programów i projektów unijnych ze środków UE – 1.427.307 tys. zł,
- wydatki na współfinansowanie programów i projektów unijnych, stanowiące krajowy wkład publiczny - 7.502.786 tys. zł,
- wydatki których źródłem był budżet środków europejskich – 11.728.226 tys. zł.

Z wykazanej wyżej kwoty wydatków 20.658.319 tys. zł, przypadało na wydatki poniesione przez:

- gminy – 7.138.501 tys. zł, tj. 34,6%,
- powiaty – 1.397.590 tys. zł, tj. 6,7%,
- miasta na prawach powiatu – 7.139.968 tys. zł, tj. 34,6%,
- województwa – 4.982.260 tys. zł, tj. 24,1%.

W 2012 r. wydatki samorządów, których źródłem był budżet środków europejskich, stanowiły 11.728.226 tys. zł, z tego:

- wydatki gmin - 4.047.887 tys. zł, tj. 34,5%;
- wydatki powiatów - 988.574 tys. zł, tj. 8,4%;
- wydatki miast na prawach powiatu - 4.417.682 tys. zł, tj. 37,7%;
- wydatki województw - 2.274.083 tys. zł, tj. 19,4%.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych w 2012 r. z udziałem środków Unii Europejskiej według działów zawiera poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Plan 2012	Wykonanie 2012	Wskaźnik (3:2)	Struktura wykonania
	tys. zł		%	
1	2	3	4	5
Ogółem	24 677 698	20 658 319	83,7	100,0
w tym:				
Rolnictwo i łowiectwo	2 291 840	1 951 471	85,2	9,5
Rybołówstwo i rybactwo	74 752	44 136	59,1	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	846 080	711 698	84,1	3,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	104 784	85 046	81,5	0,4
Transport i łączność	9 291 966	7 981 315	85,9	38,6
Turystyka	574 473	485 254	84,5	2,4
Gospodarka mieszkaniowa	461 583	406 324	88,1	2,0
Działalność usługowa	316 257	271 152	85,7	1,3
Informatyka	158 606	86 110	54,3	0,4
Nauka	25 913	18 740	72,3	0,1
Administracja publiczna	1002 999	791 552	78,9	3,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	138 383	103 427	74,7	0,4
Różne rozliczenia	25 793	21 756	84,4	0,1
Oświata i wychowanie	1 702 889	1 400 250	82,2	6,8
Szkolnictwo wyższe	23 138	21 779	94,1	0,1
Ochrona zdrowia	210 934	184 445	87,4	0,9
Pomoc społeczna	401 256	352 639	88,1	1,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 461 850	1 251 910	85,6	6,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	101 068	81 466	80,6	0,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 994 246	2 355 087	78,7	11,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 625 092	1 344 351	82,7	6,5
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	10 474	9 921	94,7	0,0
Kultura fizyczna i sport	817 272	685 181	83,8	3,3

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

W strukturze wydatków dominowały wydatki na zadania realizowane w ramach działów: Transport i łączność, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz Rolnictwo i łowiectwo. Natomiast wydatki na zadania w zakresie Oświaty i wychowania, Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz Pozostałych zadań z zakresu polityki społecznej wyniosły 3.996.512 tys. zł, co stanowiło 19,4% kwoty wykonanych wydatków przeznaczonych na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych.

Zrealizowane w 2012 r. przychody ogółem, w tym przychody na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w podziale na rodzaje samorządu terytorialnego, przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Jednostki samorządu terytorialnego	Gminy	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwa
	w tys. zł				
1	2	3	4	5	6
Przychody ogółem, w tym:	24 199 755	10 267 375	2 159 435	9 763 710	2 009 235
kredyty i pożyczki na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,	1 911 706	987 968	56 949	732 789	134 000
obligacje j.s.t. oraz związków komunalnych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,	287 460	88 792	4 903	193 765	0
papiery wartościowe na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,	24 109	0	0	24 109	0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2012 r. (Min. Fin.)

Z powyższego wynika, iż w przychodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego, przychody związane z realizacją programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, stanowią 9,2%. Największy udział tych przychodów w przychodach ogółem poszczególnych rodzajów samorządów wystąpił w gminach i wyniósł 10,5%.

VII. Zbiorcze wykonanie budżetów związków jednostek samorządu terytorialnego

Z wykazanych w sprawozdaniach danych ze 154 związków jednostek samorządu terytorialnego wynika, że związki jednostek samorządu terytorialnego zaplanowały na 2012 r. deficyt w wysokości 31.225 tys. zł.

Związki zamknęły swoje budżety zbiorczo nadwyżką w kwocie 36.079 tys. zł.

Wśród związków, 95 jednostek, tj. 61,7% łącznej ich liczby, zamknęło swoje budżety nadwyżką.

Dochody ogółem zrealizowane przez związki w 2012 r. wynoszą 1.418.360 tys. zł, co stanowi 85,7% kwot zaplanowanych na ten rok. Dochody własne wykonane zostały w kwocie 1.193.550 tys. zł, co stanowi 84,9% planu rocznego, zaś dotacje w kwocie 224.810 tys. zł, co stanowi 90,0% planu.

W porównaniu do 2011 r. dochody ogółem związków jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 9,8%.

W strukturze dochodów ogółem związków, dochody własne stanowiły 84,1%, natomiast dotacje 15,9%.

Wydatki ogółem, wykonane w kwocie 1.382.281 tys. zł, stanowią 82,0% kwoty planowanej na 2012 r., przy czym wydatki majątkowe zostały zrealizowane w wysokości 432.355 tys. zł, tj. 64,4% planu rocznego, zaś wydatki bieżące w kwocie 949.927 tys. zł, tj. 93,6% planu rocznego. W strukturze wydatków ogółem wydatki majątkowe stanowią 31,3%, a na wydatki bieżące przypada 68,7%.

Stan zobowiązań związków jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2012 r. wynosił 374.648 tys. zł, przy czym zobowiązania wymagalne wynosiły 8.448 tys. zł, tj. 2,3% łącznej kwoty zobowiązań związków.

Zadłużenie związków jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. wzrosło o 7,6% w porównaniu do zadłużenia w 2011 r. Łączna kwota zadłużenia związków stanowiła 26,4% wykonanych dochodów ogółem związków jednostek samorządu terytorialnego.

Spis tablic

- Tablica 1. Informacja z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 2. Dochody, wydatki i wynik jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca
- Tablica 3. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według źródeł pochodzenia
- Tablica 4. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według działów
- Tablica 5. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej jednostek samorządu terytorialnego według województw
- Tablica 6. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego według województw
- Tablica 7. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według województw
- Tablica 8. Dotacje i płatności z budżetu środków europejskich jednostek samorządu terytorialnego
- Tablica 9. Dotacje celowe jednostek samorządu terytorialnego przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich według działów
- Tablica 10. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej jednostek samorządu terytorialnego według działów
- Tablica 11. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego według działów
- Tablica 12. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według działów
- Tablica 13. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według działów
- Tablica 14. Wydatki majątkowe i inwestycyjne jednostek samorządu terytorialnego według województw
- Tablica 15. Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych
- Tablica 16. Dochody i wydatki na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych
- Tablica 17. Informacja z wykonania budżetów gmin za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 18. Informacja z wykonania budżetów gmin miejskich za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 19. Informacja z wykonania budżetów gmin wiejskich za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 20. Informacja z wykonania budżetów gmin miejsko-wiejskich za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 21. Dochody, wydatki i wynik gmin na 1 mieszkańca według województw
- Tablica 22. Zestawienie dochodów, wydatków, wyniku oraz zobowiązań gmin według województw
- Tablica 23. Dochody gmin według źródeł pochodzenia
- Tablica 24. Dochody gmin według działów
- Tablica 25. Zestawienie planu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków gmin w dziale 801 - Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza (w układzie wojewódzkim)
- Tablica 26. Zestawienie wykonania części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków gmin w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza (w układzie wojewódzkim)
- Tablica 27. Zestawienie dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji celowych wykazanych przez gminy w dziale 801 - Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza oraz wydatków poniesionych w tych działach
- Tablica 28. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej gmin według województw
- Tablica 29. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gmin według województw
- Tablica 30. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez gminy na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według województw
- Tablica 31. Wydatki gmin według działów i rodzajów
- Tablica 32. Wydatki gmin wiejskich według działów i rodzajów

- Tablica 33. Zestawienie wykonania wydatków, wydatków bieżących oraz wydatki bieżące w dziale 750 – Administracja publiczna w gminach według województw
- Tablica 34. Wydatki majątkowe i inwestycyjne gmin według województw
- Tablica 35. Informacja z wykonania budżetów powiatów za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 36. Dochody, wydatki i wynik powiatów na 1 mieszkańca według województw
- Tablica 37. Dochody powiatów według źródeł pochodzenia
- Tablica 38. Dochody powiatów według działów
- Tablica 39. Zestawienie dochodów, wydatków, wyniku oraz zobowiązań w poszczególnych powiatach
- Tablica 40. Zestawienie planu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków powiatów w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 41. Zestawienie wykonania części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków powiatów w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 42. Zestawienie dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych wykazanych przez powiaty w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza oraz wydatków poniesionych w tych działach
- Tablica 43. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej powiatów według województw
- Tablica 44. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych powiatów według województw
- Tablica 45. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez powiaty na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według województw
- Tablica 46. Zestawienie wykonania wydatków, wydatków bieżących oraz wydatków bieżących w dziale 750 – Administracja publiczna w poszczególnych powiatach
- Tablica 47. Wydatki majątkowe i inwestycyjne powiatów według województw
- Tablica 48. Wydatki powiatów według działów i rodzajów
- Tablica 49. Informacja z wykonania budżetów miast na prawach powiatu za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 50. Dochody, wydatki i wynik miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca według województw
- Tablica 51. Dochody miast na prawach powiatu według źródeł pochodzenia
- Tablica 52. Dochody miast na prawach powiatu według działów
- Tablica 53. Zestawienie dochodów, wydatków, wyniku oraz zobowiązań w poszczególnych miastach na prawach powiatu
- Tablica 54. Zestawienie planu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków miast na prawach powiatu w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 55. Zestawienie wykonania części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków miast na prawach powiatu w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 56. Zestawienie dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych wykazanych przez miasta na prawach powiatu w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza oraz wydatków poniesionych w tych działach
- Tablica 57. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej miast na prawach powiatu (część gminna) według województw
- Tablica 58. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych miast na prawach powiatu (część gminna) według województw
- Tablica 59. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez miasta na prawach powiatu (część gminna) na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według województw
- Tablica 60. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej miast na prawach powiatu (część powiatowa) według województw
- Tablica 61. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych miast na prawach powiatu (część powiatowa) według województw
- Tablica 62. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez miasta na prawach powiatu (część powiatowa) na podstawie porozumień z organami administracji rządowej według województw
- Tablica 63. Wydatki miast na prawach powiatu według działów i rodzajów

- Tablica 64. Zestawienie wykonania wydatków, wydatków bieżących oraz wydatków bieżących w dziale 750 – Administracja publiczna w poszczególnych miastach na prawach powiatu
- Tablica 65. Wydatki majątkowe i inwestycyjne miast na prawach powiatu według województw
- Tablica 66. Informacja z wykonania budżetów województw za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 67. Dochody, wydatki i wynik województw na 1 mieszkańca
- Tablica 68. Zestawienie dochodów, wydatków, wyniku oraz zobowiązań w poszczególnych województwach
- Tablica 69. Dochody województw według źródeł pochodzenia
- Tablica 70. Dochody województw według działów
- Tablica 71. Zestawienie planu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków województw w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 72. Zestawienie wykonania części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych i wydatków województw w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza
- Tablica 73. Zestawienie dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, dotacji celowych wykazanych przez województwa w dziale 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza oraz wydatków poniesionych w tych działach
- Tablica 74. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej województw
- Tablica 75. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych województw
- Tablica 76. Dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych przez województwa na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- Tablica 77. Wydatki województw według działów i rodzajów
- Tablica 78. Zestawienie wykonania wydatków, wydatków bieżących oraz wydatków bieżących w dziale 750 – Administracja publiczna w poszczególnych województwach
- Tablica 79. Wydatki majątkowe i inwestycyjne województw
- Tablica 80. Informacja z wykonania budżetów związków jednostek samorządu terytorialnego za 4 kwartały 2012 r.
- Tablica 81. Wykaz gmin dokonujących wpłat z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej w 2012 r.
- Tablica 82. Wykaz powiatów dokonujących wpłat z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej w 2012 r.
- Tablica 83. Wykaz miast na prawach powiatu dokonujących wpłat z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej w 2012 r.
- Tablica 84. Wykaz województw dokonujących wpłat z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej w 2012 r.